

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VIII. évfolyam,
43. (1615.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3488 ▲
1 amerikai dollár	3,2651 ▲
100 magyar forint	1,5090 ▲

Aktuális

3

**Smaranda Enache:
legyen kétnyelvű a MOGYE**

A Pro Europa Liga támogatja a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) kétnyelvűségét – jelentette ki a szervezet társelnöke, Smaranda Enache tegnapi sajtótájékoztatóján.

Kultúra

6

„Költői erőszak” és konyhaszag

Érzékekre hat majd a Kolozsvári Állami Magyar Színház március 6-án bemutatásra kerülő produkciója. August Strindberg svéd drámaíró *Julie kisasszony* c. drámájának cenzúrázatlan változatát Felix Alexa rendezte.

Társadalom

7

Jogait követeli a Sapientia

Olyan hiánypótló szakokat is működtet a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, amelyekhez joggal kérheti az állam támogatását – hangsúlyozta tegnap Dávid László rektor az akkreditáció kapcsán tartott marosvásárhelyi sajtótájékoztatóján.

Vezércikk

3

Bukaresti huszárvágás

Bennünket, erdélyi magyarokat természetesen örömmel tölt el, hogy Románia maga érvel az Európai Unión belüli nemzeti kisebbségek jogainak sérthetetlenlenségével, alátámasztva minden eddigi, Bukarestben legtöbbször értetlenséggel fogadott érvelésünket. Még akkor is, ha az új bukaresti álláspont természetesen nem meggyőződéskből fakad, hanem csupán politikai konjunktúra szüleménye. ▶

Salamon Márton László

Gyesre küldik az apákat

Egy évből egy hónapot az újszülött dolgozó szülőjének is otthon kell maradnia

A tegnapi dátum után született babák állásban maradó szülőjének 12 hónap alatt kötelezően egy hónapot a gyermek mellett kell otthon töltenie egy uniós irányelvet rögzítő kormányrendelet értelmében. Ha ezt a dolgozó szülő (rendszerint az apa) elmulasztja megtenni, az otthon maradt házastársa egyhavi gyesről esik el. Az uniós irányelv a nők munkaerő-piaci helyzetét hivatott erősíteni, ám Derzsi Ákos képviselő, a családvédelmi bizottság tagja szerint Romániában nem éri el a célját. A kötelező gyes ellen tiltakoznak az érintettek is. **7. oldal ▶**

Kötelező apaság? Nyárára mehetnek a parkok kisgyermeküket sétáltató férfiakkal

Fotó: ÚMSZ/archív

Ékezet is lehet már a cég nevén

Kovács Zsolt

▶ Háromszéki kezdeményezésre újabb nyelvi jogot sikerült érvényesíteni Romániában. A Cégbíróságon ezentúl be lehet jegyezni olyan cégnevet is, amely magyar ékezeteket tartalmaz, jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján Édler András. A sepsiszentgyörgyi RMDSZ-képviselő elmondta: az év elején egy helyi vállalkozótól értesült arról, hogy a Kovászna Megyei Cégbíróságnál akadályba ütközött, amikor magyar ékezeteket is tartalmazó cégnevet próbált lefoglalni, cégalapítás céljából. A vállalkozó kérését azzal utasították vissza, hogy a cégbírósági számítógépes program csak román ékezetcsomagot tartalmaz. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Rektorválasztás a BBTE-n

▶ Mintegy 1600 arra jogosult tanár, kutató és diák szavazott tegnap Kolozsváron a Babeş-Bolyai Tudományegyetem leendő rektorára. A tisztségre öten pályáztak, Magyarai Tivadar leköszönő tagozatvezető rektorhelyettes szerint hárman komoly eséllyel. Az eredményt ma este teszik közzé. **7. oldal ▶**

Andrei Marga eddigi rektor utódjára szavaztak Kolozsváron Fotó: Sipos M. Zoltán

Szabad az út Belgrád előtt

ÚMSZ-összeállítás

▶ Brüsszeli források egybehangzó közlése szerint Románia úgy döntött, nem akadályozza tovább Szerbia európai uniós tagjelölti státusának megadását. Traian Băsescu román elnök ezt megerősítette Brüsszelben is, az EU-tagországok néppárti csoporthoz tartozó állam- és kormányfőinek találkozóján. Romániai források már korábban jelezték, hogy a két fél megállapodásra jutott a nemzeti kisebbségekről szóló együttműködésről, ami Bukarest feltétele volt a hozzájáruláshoz. **Folytatása a 2. oldalon ▶**

Mai mellékletünk:**úmsz színekép**

Röviden

Smaranda Enache nem lép vissza

Továbbra sem lép vissza a marosvásárhelyi polgármester-jelöltségtől Smaranda Enache. A Pro Europa Liga elnöke tegnap közölte, hamarosan megkezdí kampányát, házról-házra járva gyűjti össze az aláírásokat. Enache nem tartja szükségesnek az előválasztásokat, de nem utasítja el az MPP erre irányuló kezdeményezését. „Ha felkérnek, részt veszek az előválasztásokon, mert úgy legalább megtudom, milyenek az esélyeim. De arra semmi okom, hogy viszszalépjek” – mondta az emberjogi aktivista, aki egy demokratikus, toleráns, fejlődőképessé Marosvásárhelyért hívja összefogásra a demokratikusan gondolkodó magyar és román lakosságot.

Román állampolgársággal kereskedtek

A román állampolgárság törvénytelen odaítélése miatt nyolc személyt – köztük köztisztviselőket – vettek őrizetbe tegnap a hatóságok. A legfőbb ügyészség közlése szerint a vizsgálat további személyeket – sajtóértesülések szerint összesen 36-ot – is érint. A reggeli órákban kezdődött vizsgálat során 32 lakásban végeztek házkutatást. Az ügyészek gyanúja szerint az ügyben köztisztviselők is érintettek, akik törvénytelen módon biztosították román állampolgárságot moldovaiaknak. A bukaresti I. kerületi lakónyilvántartó hivatal vezetője reggel meghalt, miután tudomást szerzett a beosztottjai ellen indított ügyészégi vizsgálatról. Az ügyészség közölte, hogy a vezető ellen nem folytattak vizsgálatot.

Genscher szívűtét előtt áll

Szívűtétet kell végrehajtani Hans-Dietrich Genscher német liberális politikuson, az újraegyesített Németország első külügymi-

niszterén (képiünkön). Szóvivője tegnap közölte: a beavatkozást az egyik szívbillentyűn kell elvégezni. A politikus Bonn melletti otthonában készül a műtetre – tette hozzá.

Átláthatóság és nyitottság

Az Európai Unió kereskedelem-politikájáról fogadott el határozati javaslatot az Európai Néppárt (EPP) gazdasági munkacsoportja. Az EPP álláspontja szerint az EU egységes és sikeres kereskedelme az európai gazdaság megerősödésének motorja lehet. Az ülésen Winkler Gyula, az RMDSZ európai parlamenti képviselője kiemelte, hogy a dokumentum nagyon fontos elveket állapít meg, véleménye szerint azonban a politikai és technikai erőfeszítéseken túl erősíteni kell a kommunikációt is a polgárokkal: meg kell győzni őket arról, hogy az európai gazdaságot a növekedő kivitelt, az erős világgazdasági jelenlét szilárdítja meg.

Romney „hozta” Wyomingot

Mitt Romney kapta a legtöbb szavazatot a Wyoming államban egész februáron át tartó jelöltállító gyűléseken – jelentette tegnap a CNN. Romney a szavazatok 39, Rick Santorum a 33, Ron Paul a 20, Newt Gingrich pedig a 8 százalékát kapta. A 600 ezresnél kisebb lakosságú Wyomingban mindössze kétezeren vettek részt a gyűléseken, amelyek eredménye próbaszavazásnak számít; a republikánusok augusztusi jelöltválasztó országos konvenciójára küldendő 26 delegátus személyéről a később megtartandó megyei pártgyűlések döntenek majd.

Szabad az út Belgrádnak

Folytatás az 1. oldalról

Az utolsó akadály is elhárult, hogy az EU-tagországok vezetői tegnap kezdődött brüsszeli csúcstalálkozójukon döntsék a tagjelöltség megadásáról. Románia a közelmúltban váratlanul támasztotta új feltételül a szerb státus megadásához, hogy Belgrád biztosítsa megfelelően a vlach kisebbség jogait. Bukarest álláspontja szerint a vlachok is románok, ugyanakkor nem rendelkeznek anyanyelvű oktatással, és román nyelvű misézésben sem lehet részükhöz. A kétoldalú nézeteltérés miatt az EU-tagországok külügyminiszterei a hét elején nem tudtak dönteni a szerb kérdésben, bár a témát Belgrád számára pozitív elbírálást ajánlva továbbították az állam- és kormányfőknek.

A román sajtó tegnap azt írta: Bukarest azért helyezte kilátásba Szerbia EU-tagjelölti státusának megvétőzását, hogy az EU-csúcstalálkozón vegyék fel napirendre Románia schengeni csatlakozásának a kérdését. Mark Rutte holland miniszterelnök mindazonáltal az Európai Tanács értekezlete előtt Brüsszelben jelezte, hogy országa továbbra is ellenzi Románia és Bulgária belépését a határellenőrzés nélküli schengeni övezetbe, amíg a két balkáni ország nem lépteti életbe a szükségesnek látott igazságügyi reformokat.

Érdekegyeztetés Brüsszelben

Fordulópontra ért az Európai Unió a nemzetközi válság elleni fellépésben, eljött az ideje, hogy kiemelt figyelmet szenteljen a

Barroso és van Rompuy. Nehéz meneten vannak túl: elhárult az akadály Szerbia tagjelöltsége előtt

Fotó: Európai Unió

gazdasági növekedésnek, a foglalkoztatásnak és a szociális következmények ellensúlyozásának. Ez volt az egyik fő következtetése annak a háromoldalú érdekegyeztetési csúcstalálkozónak, amelyet az EU-tagországok állam- és kormányfőinek tegnap este elkezdődött értekezlete előtt tartottak Brüsszelben az uniós intézmények, valamint az euró-

pai munkavállalói és munkaadói szövetségek legmagasabb rangú képviselőinek részvételével. A megbeszélés utáni sajtótájékoztatón Herman van Rompuy, az EU-tagországok kormányfői tanácsának elnöke, a dán elnökséget képviselő Helle Thorning-Schmidt miniszterelnök, José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke, valamint Phi-

lippe De Buck, a Business-Europe munkaadói testület vezérigazgatója és Bernadette Ségol, az uniós szakszervezeti szövetség (ETUC) főtájtára egyaránt hangsúlyozta: olyan döntésekre kell összpontosítani, amelyek hosszabb távon segítenek a munkahelyteremtésben és a szociális helyzet javításában.

Mégdicsérték Athént

Az euróövezeti országok pénzügyminiszteri csoportját (Euró-csoport) elnöklő Jean-Claude Juncker szerint Görögország teljesítette minden feltételt annak, hogy hozzájuthasson az újabb nemzetközi pénzügyi támogatási csomaghoz. A luxemburgi miniszterelnök megerősítette, hogy ezzel együtt egyelőre nem született döntés a 130 milliárd eurós újabb program elindításáról. ◀

Winkler: korrekt volt Románia lépése

Romániának is csatlakoznia kellene azokhoz az európai erőfeszítésekhez, amelyeknek célja az európai kisebbségvédelmi keretszabályozás kidolgozása – véli Winkler Gyula. Az RMDSZ európai parlamenti képviselője a Szerbia EU-tagjelöltsége kapcsán kialakított román álláspontról úgy véli, helyes és korrekt, hogy Románia a nemzeti kisebbségek jogainak tiszteletben tartását kérte Belgrádtól azért, hogy Szerbia megkaphassa az EU-tagjelölti státust. „Eljött az ideje annak, hogy Brüsszel és az összes tagállam felismerje: az Európai Unió nem csak államokból, hanem azok közösségeiből is áll, az őshonos nemzeti kisebbségek pedig nagyon sok tagállamban államalkotó tényezők” – véli Winkler Gyula.

Isztambuli és bagdadi merénylet

Gy. Z.

► Motorkerékpárra szerelt bomba robbant a kormányzó Igazság és Fejlődés Pártja egyik irodája mellett tegnap Isztambulban. Jelentések szerint a pokolgép megrongált egy rendőrautót és több más járművet. A merényletben 16 személy sebesült meg, jobbra rendőrök. Egy szemtanú el-

mondta, hogy a pokolgép akkor lépett működésbe, amikor rendőrautók és egy rendőrségi autóbussz haladt el a motor mellett. A rendőrségi autóbusszon 21 személy utazott. Eddig egyetlen csoport sem vállalta a felelősséget a támadásért. Korábban kurd szakadár lázadók, szélsőbal-, illetve szélsőjobb oldali, iszlamista szervezetek tagjai (köztük az al-Kaidáé) kö-

vettek el hasonló terrortámadásokat Törökországban. Ugyancsak robbantások rázkódtatták meg az iraki fővárost: Bagdadban tegnap két pokolgép összesen 60 személyt ölt meg. Az országban egyre jobban eluralkodik az etnikai-vallási konfliktus a szunniták és a siiták között, ami egyértelműen a politikások hatalmi csatározására vezethető vissza. ◀

Kiégett rendőrségi busz. Egyelőre senki nem vállalta a felelősséget a tegnap hajnali merényletért

Minszk a Kreml karjaiba menekülhet

ÚMSZ

► Mélypontra került Fehéroroszország és az Európai Unió kapcsolata, miután Minszk a hét elején kiutasította az országból az EU és Lengyelország nagykövét, röviddel azt követően, hogy az Európai Unió kiterjesztette a fehérorosz rezsim elleni szankcióit. Válaszul az országban külképviseletet fenntartó többi uniós tagállam is úgy döntött, szolidaritásuk kifejezésésképpen visszahívták nagyköveteiket Minszkből. A fehérorosz ellenzék attól tart, hogy az EU–fehérorosz viszony elmérgesedése miatt Minszk még inkább Moszkvára lesz utalva. Roman Jakovlevszkij fehérorosz politológus úgy vélekedett, hogy újabb pszichológiai háború alakul ki az Európai Unió és Fehéroroszország között. „Minden jel arra vall, hogy hosszú időre befagyasztja kapcsolatait a két fél” – tette hozzá. Grigorij Kosztusszev fehérorosz ellenzéki politikus is úgy vélte: ennek a helyzetnek logikus következménye az lesz, hogy Fehéroroszország a Kreml karjaiba menekül. Ugyanakkor Andrej Szavinih külügyi szóvivő szerint az EU előbbutóbb „konstruktív párbeszédet” kezdeményezhet a fehérorosz kormánnyal. ◀

Ékezet is lehet...

Folytatás az 1. oldalról

Ezt az érintett nem fogadta el, mivel az ékezetek nélkül az adott szó értelmetlenül válhat, vagy más értelmet nyerhet, ezért kérte Édler András segítségét. A képviselő felvette a kapcsolatot a háromszéki és az országos cégbírósággal is, és felhívta a figyelmet arra, hogy a 26/1990-es, a cégbíróságokra vonatkozó törvény a cégek megnevezésére vonatkozóan nem tartalmaz olyan előírásokat, amelyek kizárnák a magyar nevek, illetve a magyar ékezetek használatát, és kérte a hivatalokat, hogy korrekt módon alkalmazzák a jogszabályt. Az országos cégbíróság vezérigazgatója, Adriana Luminița Iacob válaszelevelében arról tájékoztatta, hogy új cégnyilvántartási programot vezetnek be, és ezzel megoldják a problémát. „Beszéltem a Kovászna megyei cégbíróság igazgatójával, Sorina-Elena Cotfasszal, aki arról biztosított, hogy elhárult minden akadály a magyar nyelvű, ékezeteket is tartalmazó cégnevek bejegyzését illetően” – mondta Édler András. Rámutatott, a hivataloknak eddig is kellett volna használniuk a magyar ékezeteket, hiszen az engedélyezett magánszemély, az ügyvezető PFA esetében az alapító okiratokon az adott személy neve egyúttal a cég neve is. ◀

Édler András képviselő

Enache: legyen kétnyelvű a MOGYE

Antal Erika

▶ A Pro Europa Liga támogatja a Marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyszerészeti Egyetem kétnyelvűségét – jelentette ki a szervezet társelnöke, Smaranda Enache tegnapi sajtótájékoztatóján. Az emberjogi aktivista az oktatási törvényt értelmezve kifejtette, a magyar tannyelvű karok nemhogy nem gyengítik, de erősítik az egyetemet, amely ezáltal válna igazi európai színvonalú intézménnyé, amelyre az ország, a város és az egyetem is büszke lehetne. „Az egyetem autonómiáját valóban tiszteletben kell tartani, de az autonómiának is tekintettel kell lennie a diákok jogaira. Márpedig ha valaki magyarul akar tanulni, akkor tanulhasson magyarul és ne korlátozza ebben a jogában senki” – magyarázta a PEL társelnöke, aki a Ceausescu-féle nemzetpolitika folytatását látja a kétnyelvűség ellenzőinek viselkedésében. „Fájó ezeket elmondani, fájó elfogadni, főleg azok számára, akik még mindig ezt a nacionalista politikát folytatják” – mondta Enache, hozzátéve azt is, hogy Amerikában, vagy Afrikában éppen a diákok indították el a rasszizmus vagy az apartheid elleni mozgalmakat és követelték az egyenlőséget színes bőrű diáktársaik számára is. A MOGYE-n viszont szerinte éppen a román diákok azok, akik hangjukat hallatják a magyar karok létrejötte ellen, akik nem diáktársaik jogaiért, hanem ellene tüntetnek, akik, ha tehetnék, megszüntetnék a teljes

magyar nyelvű oktatást. Smaranda Enache az egyetem múltjáról is beszélt, arról, hogy az intézmény 1948-ban magyar orvosképzés céljából jött létre, és csak 1963-ban vált kétnyelvűvé, hogy évek múltán kiküszöbölje a ma-

gyar oktatást. „A szüleim románként felvételiztek 48-ban a magyar nyelvű orvosi egyetemre és úgy végezték el, hogy a betegek anyanyelvén tudtak kommunikálni” – mondta a sajtónak Smaranda Enache. ◀

Berceanu: ne fenyegetőzzön az RMDSZ

„Nem természetes, hogy bármilyen probléma adódik, az RMDSZ a koalícióval való szakítással fenyegetőzik” – jelentette ki Radu Berceanu demokrata liberális szenátor. A politikus arra utalt, hogy az RMDSZ a további közös kormányzás feltételül szabta a MOGYE magyar tagozatának létrehozását. Berceanu mindazonáltal úgy vélte, sikerül majd megoldást találni a marosvásárhelyi helyzetre.

Smaranda Enache, a Pro Europa Liga (PEL) társelnöke

A szerző felvétele

Magyar jogász az ANI élén?

Cs. P. T.

▶ Egy kolozsvári magyar jogász is versenybe száll az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) alelnöki tisztségéért. Lovász Miklós korábban az RMDSZ parlamenti szakértője, később Nagy Zsolt távközlési miniszter tanácsosa is volt, jelenleg a Környezetvédelmi Örség bukaresti regionális főbiztosa. Lovásztól lapunk tegnap megtudta, jelölési dossziéját az ANI vezetőtestülete, az Országos Feddhetetlenségi Tanács már elfogadta, hétfőn pedig írásbeli vizsgán vesz részt. Ha sikerül összegyűjteni a kellő pontszámot, március 21-én a feddhetetlenségi tanács előtt tar-

tott szóbeli vizsgán is át kell mennie. Lovásznak két ellenjelöltje is van. A jelöltet a napokban a román sajtó azzal vádolta, hogy bár a köztisztviselők vagyoni helyzetét vizsgáló intézmény élére szeretne kerülni, jómaga az elmúlt években nem frissítette vagyonynyilatkozatát. Ezt a vádat tegnap lapunk kérdésre Lovász Miklós elutasította. „Nyolc éve rendszeresen kitöltöttem és leadtam a vagyonynyilatkozatomat, de az utóbbi két évben valóban nem frissült, mert az ezzel foglalkozó kolleganóm elmulasztotta feltölteni a jelentésének eredeti változatából a kisebbségi jogokat. „Tökés taktikai okokkal magyarázta a mulasztását, az RMDSZ azonban megmutatta, melyik a járható út. Hét javaslatunkból öt átment a bizottságon, és látva a nagy szavazattöbbséget, reményeink szerint nem lesz gond a plénum előtt sem” – mondta a főtitkár. ◀

MPP–RMDSZ-összefogás

Kovács Zsolt

▶ Háromszéken létrejött az első helyi szintű választási összefogásról szóló megállapodás. Kőröspatakon az MPP helyi szervezete támogatja polgármester-jelöltiségében Kisgyörgy Sándor RMDSZ-jelöltet, ugyanakkor a polgári párt külön tanácsaglistát állít az önkormányzati választásokra. Az erről szóló megállapodást tegnap közös sajtótájékoztatón jelentette be Tamás Sándor Kovászna megyei RMDSZ-elnök, Kisgyörgy Sándor kőröspataki RMDSZ-es polgármesterjelölt, illetve Bedő Zsolt, az MPP helyi elnöke. „Ügy érezzük, helyben kell megoldanunk a gondokat, ne felülről kelljen megmondják, mi jó nekünk” – fejtette ki Kisgyörgy Sándor. „A megállapodás a kőröspataki emberek érdekében történt, hiszen nem engedhetjük meg a civakodás luxusát” – tette hozzá Bedő Zsolt, aki utalt arra, hogy csak összefogással lehet megtörni azt, hogy egy többségében magyarok által lakott települést két évtizede demokrata liberális polgármester vezet, „mert mindig összeugrasztja a helyieket”.

Tamás Sándor ugyanakkor elmondta, négy év alatt öt független illetve más pártból származó polgármester iratkozott be

az RMDSZ-be, így a bölöni, illyefalvi, bükszádi, szentléleki és gidófalvi polgármesterek idén a szövetség színeiben indulnak. Háromszéken a települések többségében a jelenlegi RMDSZ-es polgármesterek indítását támogatják, kivétel Árkos, ahol még keresik a megfelelő jelöltet.

Sepsiszentgyörgyön Antal Árpád jelenlegi előljáró lesz az RMDSZ jelöltje, Kovásznán is Lőrincz Zsigmond polgármester újrázik. A szövetség Kézdivásárhelyen Bokor Tibor szenátort indítja a jelenlegi Rácz Károly MPP-s városvezető ellen, míg Baróton Lázár Kiss Barna cégvezető lesz az ugyancsak MPP-s Nagy István jelenlegi polgármester kihívója. Tamás Sándor lapunk érdeklődésére leszögezte: a háromszéki települések többségében az a módszer körvonalazódik, hogy a jelöltek a helyi választmányok állítják, és azt jóváhagyja az RMDSZ Állandó Tanácsa, de helyi kérésre lehet olyan település, ahol előválasztásokat tartanak. „Verseny van, ahol a politikai szervezetek operatíván döntenek” – mondta Tamás Sándor, aki szerint a helyi választmányok javaslata nem csak formai lesz, de arra törekednek, hogy szervezeten belül mindenhol kialakuljon egy megegyezés. ◀

Bukaresti huszárvágás

Salamon Márton László

Bár a román diplomáciának ez aligha állt szándékában, a Bukarest által kirovokált helyzet – miszerint Szerbia EU-tagjelölti státusának megadása a Timok-völgyi

vlach kisebbség jogainak betartásának függvényévé vált – újra ráirányította a figyelmet Európában a nemzetállamok kereteiben létező etnikai közösségek specifikus problémáira. A zsarolásként is fel-fogható román álláspont ugyanis egyértelműen nem egyéb, mint durcás válasz az ország schengeni csatlakozásának holland akadályoztatására, a hatása mégis inkább az, hogy a nagy lélekszámú határon túli közösségeiket „istápoló” európai országok – mint amilyen Magyarország – felhasználják érvként a nagyszámú belső kisebbségekkel rendelkező államokkal szemben, mint amilyen Románia is.

Ez a történelmi-politikai örökség éles határvonalat húz a két fenti kategóriába sorolható európai államok közé, ami például Koszovó államiságának elismerése kapcsán is világosan megmutatkozott: előbbi országok azonnal elismerték a Szerbiából kiszakadt tartomány függetlenségét, míg utóbbiak ezt mai napig nem tették meg, nyilvánvalóan saját kisebbségeik mozgólódaiktól, a koszovói példára alapozó esetleges követelőzéseitől tartva. Románia azonban most átlépte ezt a határvonalat: konjunkturalis megfontolásból hirtelen beállt az európai nemzeti kisebbségek jogaiért sikraszállók sorába. A huszárvágás persze kockázatokkal jár: megtörténhet, hogy az európai „nagyok” zokon veszik a dolgot, és „amit szabad Jupiternek, nem szabad a kisökörnek” alapon megleckéztetik a követelőző szegény rokont (aki kikergetné a még szegényebbet az unióknívüliség hidébe). Ráadásul az is megtörténhet, hogy Bukarest hirtelen olyan elvárásokkal szembesül Brüsszel felől saját problémáit illetően – mint amilyenek például „Románia magyar vlachjai”, a csángók –, amelyeket teljesíteni aligha akarózik majd. Bennünket, erdélyi magyarokat természetesen örömmel tölt el, hogy Románia maga érvel az Európai Unión belüli nemzeti kisebbségek jogainak sérthetlensége mellett, alátámasztva minden eddigi, Bukarestben legtöbbször értetlenséggel fogadott érvelésünket. Még akkor is, ha az új bukaresti álláspont természetesen nem meggyőződésből fakad, hanem csupán politikai konjunktúra szüleménye.

Román lapszemle

Az Országos Audiovizuális Tanács egyik tagja, az elnöki hivatalt képviselő Narcisa Iorga azt állítja, hogy halálosan megfenyegették, miután a testület az Antena3 egyik adása miatt kiszabható bírságokat vitatta. (Adevărul) ▶ Nem maradtak morfi-um nélkül a rákbetegek, így nem lehet válságról beszélni – jelentette ki az egészségügyi miniszter. Ritli László szerint „piaci zavarok” miatt apadt el a készlet a pasztilla formájában szedhető fájdalomcsillapító gyógyszerből. (Evenimentul Zilei) ▶ Váratlanul bekerült a Schengen-térség kibővítésének kérdése az Európai Unió állam- és kormányfői értekezletének napirendjébe. Brüsszeli megfigyelők szerint annak tulajdonítható, hogy Románia az Európai Unió általános tanácsának keddi ülésén váratlanul megakadályozta a döntést Szerbia EU-tagjelölti státusáról. (România liberă) ▶ Lukasz Papademosz görög miniszterelnök szerdán elutasította a felvetést, hogy az Európai Bizottság külön megbízottat nevezzen ki a ország helyzetének rendezésére. (Evenimentul zilei)

RMDSZ-siker Brüsszelben

ÜMSZ

▶ Elégedetten nyugtázta tegnap Kovács Péter, az RMDSZ főtitkára, hogy az Európai Parlament Kulturális és Oktatási Szakbizottsága Winkler Gyula és Sógor Csaba EP-képviselők módosítási javaslataival együtt fogadta el szerda este az európai felsőoktatás jövőjéről szóló jelentést, amelyet Tökés László EP-képviselő terjesztett a testület elé. „Tökés Lászlótól azt kértük, hogy jelentésében hang-

súlyosan jelenjenek meg az őshonos etnikai kisebbségek jogai” – nyilatkozta Kovács. Emlékeztetett arra, hogy Tökés kifejtette a jelentésének eredeti változatából a kisebbségi jogokat. „Tökés taktikai okokkal magyarázta a mulasztását, az RMDSZ azonban megmutatta, melyik a járható út. Hét javaslatunkból öt átment a bizottságon, és látva a nagy szavazattöbbséget, reményeink szerint nem lesz gond a plénum előtt sem” – mondta a főtitkár. ◀

Román–szerb csata a vlachokért

A szerbiai román kisebbség jogainak tiszteltben tartását a két állam protokollumban rögzíti, amelynek legfőbb kitétele szavatolja azt, hogy a szerb állam „nem avatkozik be a románok ama jogának gyakorlásába, hogy meghatározzák saját identitásukat”.

Bogdán Tibor

Románia az utolsó pillanatban meggondolta magát az uniós tagállamok brüsszeli külügyminiszeri találkozásán és nem vétőzta meg, csupán elnapoltatta Szerbia EU-jelölti státusának megadását. Cristian Diaconescu külügyminiszter kifejtette: Bukarest nem kívánja megakadályozni Szerbia tagjelöltségét, csupán „normális garanciákat” akar a vlach kisebbség számára.

Keserű pirulák Belgrádnak

Bukarestet aggasztja a szerbiai, Timok-völgyi vlachok sorsa, miután Belgrád több jogfosztó intézkedést hozott ellenük. Az utolsó cseppet a pohárban az jelentette, hogy a szerb hatóságok, miután – Bukarest szerint – kitalálták a vlach nyelvet, most a vlachok számára bevezetnék a cirill-ábécé kötelező használatát.

Románia Brüsszelben azt követelte Szerbia tagjelöltségének megszüntetése fejében, hogy az uniós erre vonatkozó hivatalos dokumentumaiban tegye kötelezővé Belgrád számára a Timok-völgyi románok alapvető jogainak szava-

tolását. Bukarest azt szeretné, ha az Európai Bizottság rendszeresen monitorizálná a román közösség helyzetét, az EBESZ nemzeti kisebbségi főbiztosával közösen nyomon követné a szerb kormány kisebbségeket érintő intézkedéseit.

Szerbiának nemrégiben még egy keserű tablettát le kellett nyelnie uniós tagsága elnyerésének érdekében: bár nem ismeri el Koszovót független államnak, a Belgrád és Pristina között a múlt héten létrejött szerződés értelmében nagyobb mozgásteret kell biztosítani a szakadár államnak a regionális tárgyalások során. De Brüsszelnek tett komoly engedménnyek tekinthető az is, hogy tavaly végül is tartózkodtak a jugoszláviai háború két háborús bűnösét, Goran Hadzsicot és Ratko Mladicot.

Román panasz, szerb válasz, vlach vélemény

A román szerint a szerb illetékesek igyekeznek mesterségesen különbséget tenni románok és vlachok között. A Szerbia által hivatalosan románoknak elismert, mintegy 31 ezres népcsoport az ország észak-keleti felében, a Bán-

Timok-völgyi vlachok – hagyományos népi öltözkedésükben

ságban él, az általa vlachoknak tekintett, 64 ezer főre becsült közösség pedig Szerbia keleti tartományában telepedett le. Belgrád nézetének megfelelően a románok Romániát, a vlachok viszont Szerbiát tekintik anyországuknak. Románia szerint viszont utóbbiak úgyszólván románok, és ennek elismerését is kéri déli szomszédjától.

A román kisebbség jogainak tiszteltben tartását a két állam protokollumban rögzítette, amelynek legfőbb kitétele szavatolja azt, hogy a szerb állam „nem avatkozik be a románok ama jogának gyakorlásába, hogy meghatározzák saját identitásukat”.

Borisz Tadic szerb elnök az európai normákkal szemben állónak tekintti Bukarest elvárásait, amelyeket így semmiképpen sem fogadhat el. Állásponjtjában megerősíti a

szerbiai Vlach Kisebbség Országos Tanácsának elnöke, Radisa Dragojevic, aki figyelmeztette Romániát, ebben a kérdésben nem adhat ultimátumot Szerbiának. „Nekünk, vlachoknak, semmilyen alapunk nincs arra, hogy Romániához forduljunk támogatásért, és Romániának sincs alapja bármilyen kérésre is megfogalmazni nevünkben” – jelentette ki. Szerinte a vihart csupán a vlachok egy kis, magát románként tartó, elégedetlen csoportja indította el.

Az „elégedetlenkedők” válaszukban viszont kifejtették, Dragojevic nem tartozik a vlach közösséghez, egy szerb hatóságok által ellenőrzött testületet vezet és legfeljebb politikai alakulatát, a kormányon lévő Szocialista Pártot képviselheti. Dragojevic egyébként miután érvénytelenített egy rendelkezést, amely

a Timok völgyében élő vlach-román közösség anyanyelvét a románt határozta meg, a vlach nyelvet jelölte meg hivatalos nyelvként. Bukarest szerint az általa vezetett testület mesterségesen létrehozott entitás, amelyet Belgrád finanszíroz évi többtízezer euróval – hivatalosan e kisebbség sajátos kultúrájának és hagyományainak megőrzése céljából. A tanácsot 2010 óta a kormánykoalíciót alkotó Demokrata Párt és Szocialista Párt tagjai vezetik, legtöbb tagja szerb nemzetiségű, így semmi köze nincs a vlach-román közösséghez.

A román hatóságok azt is többször felpanaszolták Belgrádnál, hogy akadályozza a román ortodox egyház tevékenységét, nem teszi lehetővé a román nyelv oktatásának bevezetését azokban a helységekben, ahol a közösség több-

ségben van. Hivatalos román kimutatás szerint a Timok-völgyében több, mint 300 ezer román él, a térségben 154 tisztán román lakossággal és 48 vegyes lakossággal rendelkező település létezik.

A vlachokról

Vlachoknak azokat a latin eredetű nyelvet beszélő csoportokat szokás nevezni, amelyek a Dunától délre élnek. A helyzetük manapság eléggé sajátságos: a Balkán területén elszórtan élnek csoportjaik, a Szerb ércegségtől Macedónián keresztül Epiroszig. Jelentős részük már kétnyelvű; a román állam, jóllehet most harcol jogaiért, korábban csak vonakodva ismerte el őket saját kisebbségnek. Ennek valószínű oka az, hogy a vlachok nem igazán férnek bele a Romániában hivatalos kereteibe. A vlach kisebbség anyanyelvhasználati országaikban, amelyekben élnek, jellemzően nem ismerik el, az anyaország pedig nem igazán nyújt nekik támogatást.

A vlachok önálló története a kora középkorban kezdődik és a román fejedelemségek megalakulása után vált el a románok történetétől. Miközben a Dunától északra létrejötték a román államok, a Dunától délre élő vlachok szerb, majd oszmán fennhatóság alá kerültek. A vlachok önszerveződését nem segítette, hogy az általuk lakott terület nem alkotott nagyobb földrajzi egységet, és nem volt se önálló egyházszervezetük, se önálló államuk. ◀

A terrorizmus végének mítosza

A dzsihádisták veszély az al-Kaida kemény magjáról a „hétköznapi terroristákra” tevődik át. Ők másfajta veszélyt jelentenek, mert nehezebb felderíteni őket, de ez a fenyegetés kisebb, mivel felkészületlenek.

MTI/ÚMSZ

A közelmúlt számos eseménye arról tanúskodik, hogy a terrorizmus változhat, de nem szűnik meg – állapítja meg elemzésében a Stratfor intézet.

Vigyázat, utánzó!

Továbbra is tény, hogy a szélsőséges iszlám dzsihádisták veszély manapság inkább a terroristák felkészületlen, egyszerű hétköznapi utánzóit részéről fenyeget, mintsem olyan, külföldről az Egyesült Államokba küldött, jól kiképzett terroristáktól, mint akik a 2001. szeptember 11-i terrortámadásokat is elkövettek. A dzsihádisták fenyegetés az utóbbi években csökkent, és ez a tendencia várhatóan a jövőben is folytatódik.

A terrorizmus történetét áttekintve a Stratfor intézet felidézi: a hidegháború hozta létre az al-Kaidát és a globális dzsihádisták mozgalmát, amikor Afganisztán szovjet megszállása után a CIA és a pakisztáni hírszerzés a szovjetek elleni harcra képzett ki fegyvereket Észak-Pakisztánban. Az államilag finanszírozott terrorizmus és a hidegháború között olyan szoros volt a kapcsolat, hogy a Szovjetunió összeomlása után többen kijelentették: vége a terrorizmusnak is. A szeptember 11-i terrortámadások változást hoztak a nemzetközi geopolitikában: az Egyesült Államok minden nemzeti erőforrását az al-Kaida elleni harcra összpontosította. Furcsa módon a meglévő amerikai terrorelhárító apparátus már messzemenően megbénította az al-Kaida terrorhá-

lózat kemény magját, mire az amerikai kormányzat hatalmas bürokráciáját át tudta állítani az új kihívásokra, olyan monstrum szervezeteket létrehozva, mint a belbiztonsági minisztérium. Washington dollármilliárdokat költött olyan szervek létrehozására és olyan programok finanszírozására, amelyek utólag ítélve nem igazán voltak szükségesek, mert a veszélyek, amelyekkel szembe kellett volna szállniuk, mint például az al-Kaida aktatáska-atombombái, nem léteztek.

A dzsihádisták fenyegetés folyamatos csökkenésével, ami Oszama bin Laden Al-Kaida-vezér 2011. májusi halálában és a (terrorizmus eszközeit ugyancsak alkalmazó) Moammer Kadhafi líbiai vezető rendszerének bukásában is megmutatkozott, ismét a terrorizmus ciklikus jellegű paradigmaváltása előtt állunk, s ez megint arra indíthat egyeseket, hogy a terrorizmus végét hirdessék.

Politikailag motivált erőszak

A Stratfor elemzésének meghatározása szerint a ter-

rorizmus politikailag motivált erőszak civilek ellen. Nem köthető egyetlen valláshoz, etnikai hovatartozáshoz, politikai meggyőződéshez vagy állampolgársághoz sem. Számos, eltérő háttérű egyén és csoport – a viktoriánus kor anarchistáitól a Ku Klux Klan tagjain át az észak-koreai hírszerzőig – követett el terrorcselekményeket. A terrorizmus rendszere a gyengék taktikája, akiknek nincs hatalmuk, hogy politikai akaratukat politikai vagy katonai eszközökkel érvényesítsék, így általában inkább kevésbé védett, civil, mintsem nehezebben támadható, katonai célpontokra összpontosít.

Viszonylag könnyű terrortámadást elkövetni gyenge célpontok ellen, ha a támadó nem akar elmenekülni a merénylet után, mint ahogyan ez a 2008-as mumbai merényletek esetében történt. A kormányoknak egyszerűen nincs elég forrásuk, hogy mindent védjenek. A rendőrállamok sem képesek erre, nemhogy a nyitott nyugati társadalmak. A dzsihádisták veszély az al-Kaida kemény magjáról a

„hétköznapi terroristákra” tevődik át. Ők másfajta veszélyt jelentenek, mert nehezebb felderíteni őket, de ez a fenyegetés kisebb, mivel felkészületlenek, ezért segítségre szorulnak, egyebek mellett a robbanószerek vagy tűzfegyverek beszerzésében, és sokszor magukat dzsihádistának kiadó FBI-ügynököknél kötnek ki.

Csökkenő fenyegetés

A dzsihádisták fenyegetés az utóbbi években csökkent, s a tendencia várhatóan a jövőben is folytatódik. Így Washington más kérdésekre összpontosíthat, mint Európa megosztottságára, Irán növekvő regionális hatalmára. Ez új geopolitikai ciklus kezdetét jelenti.

Február 13-án pokolgépes merényleteket követtek el Újdelhiben és Tbiliszipben akkreditált izraeli diplomaták gépkocsija ellen. Február 14-én őrizetbe vettek egy iráni férfit, majd további iráni állampolgárokat, akik állítólag bangkoki izraeli célpontok megtámadására készültek. Bár ezek az iráni összeesküvések kudarcot vallottak, rá-

világítanak arra, hogyan alkalmazzák Teherán a terrorizmust mint taktikát az iráni atomprogramban részt vevő tudósokkal végző izraeli akciók megtorlására.

Az elemző intézet arra is felhívja a figyelmet, hogy a terrorizmus nem feltétlenül külföldi kormányoktól, kormányhoz nem köthető szereplőktől vagy olyan transznacionális radikális ideológiákból ered, mint a dzsihádisták. A 2011. július 22-én Anders Behring Breivik által rendezett norvégiai vérfürdő, illetve az amerikai Eric Rudolph, Timothy McVeigh és Theodor Kaczynski által elkövetett merényletek azt jelzik, hogy az adott országban született, a kormánnyal vagy a társadalommal szemben sérelmeket tápláló egyének is elszánhatják magukat terrorcselekményekre. A geopolitikai ciklusok változnak, és ez változást hozhat abban is, hogy ki és hogyan alkalmazzák a terrorizmust, de a terrorizmus mint taktika az új geopolitikai ciklus jellegétől függetlenül megmarad – olvasható végzetül a Stratfor elemzésében. ◀

Laptop

A nap címe. Menjen Roberta!, *Azi*

Magyarázat. Victor Ponta mondja a magát: amíg Roberta Anastasét nem menesztik, addig az ellenzék nem tér vissza a parlamentbe. „Ungureanu úrnak, a saját érdekében és az ország iránti felelőssége jegyében, szólnia kell: vagy megteszi kormányfői kötelességét, vagy pedig – ha a PDL, az RMDSZ és az UNPR foglya – inkább leköszön.” (*Azi*)

Kínos diplomácia. Sever Voinescu (akit a *Jurnalul național* következetesen eredeti nevén, Cotoiként, azaz kandúrként – Kand úrként?) emleget, a hírhedt Roberta Anastase képviselőházi elnökkel együtt lemondott egy fontos nemzetközi összejövetelen való részvételről. Méghozzá elég népes küldöttség élén. Londonba várták őket, a szervezők már mindent „lerendeztek”, ők meg fogták magukat és itthon maradtak. A hivatalos kifogásról nincs tudomása a lapnak – az igazi ok: a párt nem engedte el őket, mert hiányukban kétségessé válhatott volna Theodor Meleşcanu kémfőnökké történő kinevezésének parlamenti jóváhagyása. Az a fránya szavazás, csak az ne lenne a parlamentben!

Megtörtént. Amikor egy román lap oda jut, hogy pejoratív magyar szavakat használ, akkor megérett a megvetésünkre. Most váratlanul elkövette a „civil társadalom”, vagyis a Társadalmi Párbeszéd Csoport hetilapja, a 22 is, méghozzá Rodica Palade főszerkesztő. A *Nem tudom!* című vezércikkében kitámadja Máté András Leventét és Márton Árpádot a büntető törvénykönyvhöz tett, az ANI-t is érintő módosító javaslataik miatt. „Tudjuk az életből, hogy az RMDSZ-ek hű társai bárkinek, aki kormányon van. De mi a bajuk az ANI-val? *Nu ştiu!* (Az eredetiben magyarul.)

A titkok titka. A *Caşavenii* szerint Theodor Meleşcanu a SIE-be magával vitte a PNL legtitkosabb titkait; ezek közül is az egyik legfontosabb az, hogy hánykor ébred Crin Antonescu. (A lap szerint az info nem sokat ér, ha nem tudja a napot is...)

A nap állhíre. Az államelnök a szokottnál is furcsábban nézett embereire, miután azok kis híján a PDL több emberét kiebrudalták a lusztrációs törvényrel a politikai életből. „Hát hol volt az agyatok?” – kérdezte állítólag. Mircea Toaderék nem tudtak válaszolni.

Minden napra egy mondás

„Csak akkor megyek társaságba, amikor kedvem szottyan unatkozni.”
Jules Renard

Kézfogások és fenéklenyomatok

Karácsonyra kaptam a fiaimtól egy „főnöki” bőrfotel, görgőset-líftezőset – ebben pöffeszkedem most is az íróasztalomnál. Mára ugyanis végre össze is szerelődött (ez a helyes kifejezés); ebből az alkalomból jutottak eszembe a következők.

Valamikor, a puha diktatúra végnapjaiban írtam a valaha jobb időköt látott lapban egy publicisztikát *Kézfogások* címmel. Arról futtattam eszmét, hogy amikor édesapám kezét nyújtott nekem, vajon milyen kézfogásokat is hagyományozhatott át velem. Apró gyermekkorában még az idős Jókai Mórral pacsizott, kollégája volt Kosztolányi Dezsőnek, Tóth Árpádnak, jó ismerőse Karinthynek – a Frigyesnek; Ferenc utóbb nekem jutott – a Móricz Zsigmondnak. Szoros barátság fűzte számos egykori nagy operaénekeshez – több, még élnek engem is bemutattatott – és újságíróként sok régi politikussal találkozhatott. Mondandóm oda kulminált: vajon én kiknek a kézszorítását adhatom át a fiaimnak? (A lap vezetői

Gyulay Zoltán

közül volt, aki egyenesen megsértődött.) A parolázások rendje azóta helyrebillent: ezzel tehát rendben is volnánk. De mi a helyzet a fenéklenyomatokkal? Nem arra gondolok, hogy voltak buzgó kollégák, akik gyorsan leültek arra a pamplagra, ahol a Parlament folyosóján Kádár János az imént még bőszesen szívta mezítlábas Symphoniáját. Hanem arra, hogy az ember rendszeresen helyet foglalhat azon az ülőalkalmatosságon, amelyet korábban valaki – mondjuk inkább így: Valaki – illetett.

En két hasonlóval dicsekedhetem. Az egyik ilyen elődöm ama bizonyos lap 1960-as, 70-es évekbeli aranykorát jegyző dr. M.E., az újság többszörös főszerkesztője volt. Az ő székét 1970-ben foglalhattam el. Ne tessék azt gondolni, hogy valóban az utóda voltam, elvégre gyakornokként alkalmazott a szerkesztőség, személy szerint ő maga (1972-ben halt meg). A székét – mint olyant – örökölttem: ő új, forgó fotelt kapott, az ütött-kopott fajószágot pedig kirakták a folyosóra. Más szabad hely nem lévén, elfog-

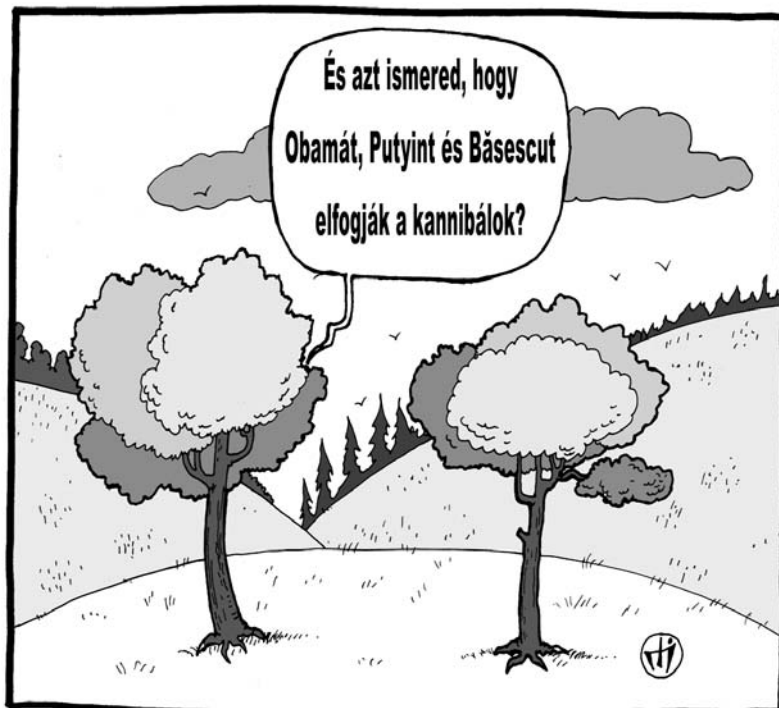
laltam – és őriztem (magam alatt) húsz esztendőn át. Pompás darab volt: fából készült, lábai kecsesek, kartámaszát Thonet-stílusban megtekerték, háttámlája tarkóig ért. Hanem az ülőkéje, az volt csak a valódi mestermunka! Anatómiai pontossággal lett kiképezve, igazodva a megfelelő domborulatokhoz és hajlatokhoz. Azon aztán nem lehetett sem ülőidegzsábat, sem pedig aranyeret kapni.

Fájt a szívem, amikor elhagytam az adott napilap kötelékét, és ezzel el kellett válnom a kiváló, szeretett karrósszéktől is: ott hagytam a legendás sajtópalota 214-es szobájában; ott, ahol ma olasz luxusszálloda exkluzív lakosztálya található, csodás kilátású, impozáns erkélyvel. Nem panaszkodom: az élet azonmód kárpótolt. Új feladat és új szék szólított, egy legendás világlátott főszerkesztőjé: az ő székét foglalhattam el, immár nemcsak a széknek a maga fizikai valóságában, hanem átvitt értelemben is. A világlátással együtt. P.D. – meg ne bántsam az emlékémet – nem volt kifejezetten magas növésű em-

ber, ezért aztán a fotelban is mély ülés esett. Ha valaki belépett az ajtón, úgy kellett belőle feltápaszkodnom. Nem fából készült: ez kárpitozott volt, már jócskán megfakult dohánylevél-színű, hintázni is lehetett vele. A közepes méretű íróasztal mögött szinte törpének éreztem magam a százhetvenkilenc centiméteremmel. Plusz cipő – noha minden munkahelyemen papucsban dolgoztam, csak amikor „protokoll” volt, váltottam vissza.

Ez a szék is odalett. Stílszerűen: a szó szoros és jelképes értelmében is. Amíg itt dolgoztam, minden egyes szobacserénél-költöztetésnél vittem magammal (megjegyzem: a „kezdő” szoba is P.D.-é volt eredetileg), aztán amikor nyugdíjba vonultam, és végleg kiköltöztem, el kellett tőle is köszönöm. Az M.E.-féle szék sorsát csak sejtem: a szerkesztőség is odahagyta a nagy hagyományú sajtópalotát, amelyet csaknem száz éven át lengtet be az irodalom és a zsurnalisztika szellője, a fotel pedig az enyészetté válhatott. Így képzelem. A másodikról azonban tudom, mert láttam, amint fölrakodták egy hatalmas teherautóra, és elvitték a szeméttelre.

Favicc

Horváth Szekeres István

SZHI

SZELLEMI DÉZÉS

Ebben az új ismeretelméletben Occam borotvája találkozik Gödel tételével, és megszokott gondolkodásrendszerünk elemeire bomlik. Az alany és a tárgy egyesül. A valóság átmeleg leírásba, és ezáltal felfedezésé válik. Az ilyenfajta gondolatok rombolóak tűnhetnek; de valóban felszabadítóak, és megengedik, hogy eltemessük a korábbi korszakok általánosításait, amit a szavak történelmi összegzésével tartunk fenn. Ahogy Wallace Stevens mondta: „A világ szavai adják a világ lelkét. Az igazság beszéde a maga valós magányában az a természet, amely a saját szavai által keletkezik.”

A „valóság” nem az univerzum részecskéinek kölcsönhatásáról szól, hanem egy olyan univerzumról, amely folyamatosan hat önmagára, ahol a részeket összekötő mintákban rejlik a lényeg. Az új helyzet megfelelő nyelven való bármilyen elemzése az emberek többségének gondolkodását tükrökkel szegélyezett spirális létrán vezet. Nincs „válasz” erre a rejtvényre; a nyelv síkjának leírása a leírásaink síkjá. A nyelv megbízatással, táncba, játékká, dallá válik.

Az utóbbi két évezred legfontosabb találmányának a Szerteágazó Hálózatot Intelligenciát (Distributed Networked Intelligence – DNI) javaslom. A DNI a kollektív, kiterjesztett tudat – az elme, amin mindannyian osztozunk, az önmagával kölcsönhatásban álló, önmagának tudatában lévő kollektív tudatunk végtelen rezgése, egy teljesebb, gazdagabb dimenziót hozzatva ahhoz, ami maga az ember.

John Brockman: *Az elmúlt 2000 év legfontosabb találmányai. Előszó.*
Fordította: Pesthy Gábor

Savanyú

Savanyú a szőlő a versenyársaknak. A sajtóban Szász Jenő is, Toró T. Tibor is meglehetősen fanyalogva beszélt az RMDSZ újabb kormányzati szerepléséről. (A pesti közszolgálati tévében többször is, hiszen az „egyenlő elbánás” jegyében sokkal több lehetőséget kapnak a megnyilatkozásra, mint a Fidesz kézi vezérlését elutasító RMDSZ.) Am szavaikból az is kiérződött: mennyire irigylik, hogy ők nem lehetnek részesei a vásárhelyi orvosi egyetem (MOGYE) magyar tagozata leválasztásának, a kulturális autonómiát is tartalmazó kisebbségi törvény parlamenti jóváhagyásának, az egyházi levéltárak elkobzott anyaga visszaszolgáltatásának, vagy az államilag finanszírozott *kolozsvári és vásárhelyi rádió* magyar adása 24 órára való bővítésének, s persze, a fizetések és a nyugdíjak némi emelésének.

Persze nem ihatunk előre a medve bőrére, s nem lehetünk annyira optimisták, hogy a koalíciós szerződésbe foglalt nyolc-tízféle, a hazai magyarság közérzetét javító igény maradéktalanul teljesülni fog, ám vétek volna elmulasztani az alkalmat. Ha fele bejön, akkor is megérte, hisz ellenzékéből alig lehet valamit kérni, tekintve, hogy az ellenzéknek nincs esz-ke, amivel a parlamenti többséggel támogatott kormányt megszoríthatná.

Nem is csak a hazai példákból látjuk: az ellenzéknek a kritizálás jogán kívül alig jár valami. Mégis sokan vannak köztünk, akik minden áron az ellenzékiség felé tolnak az RMDSZ-t. Ezek a nagy nemzeti népröbűnőkre hallgatva s a kettős állampolgárságtól fellelkesülve elhiszik, hogy Pest és Brüsszel megoldja a mi gondjainkat. (Pár napja Tőkés László is azt ígerte a Dunán új pártja választóinak, hogy elfordulnak Bukarestől, mert nem ott oldják meg problémáinkat! E szerint a szé-kegy autonómiát sem a román parlament, hanem Csiklekes nőszövetsége fogja jóváhagyni) Mintha nem kapnánk elég példát az ellenkezőjére. Most éppen arra, hogy egy gazdaságilag, társadalmilag, politikailag meggyengült s a fél Európával „harcban álló” anyaország megcsappant tekintélye inkább árt nekünk.

Am az is tény, hogy az RMDSZ kommunikációja nem tudja elég hatékonyan közvetíteni ezeket a dolgokat választói felé. Ezt magam is nap, mint nap tapasztalom. Mindenekelőtt a kiscfalvakban és az olyan városrészi szegény-negyedekben, ahol a napi túlélés mindentől elvonja az emberek figyelmét. De azt is tapasztalom,

hogy nekik néhány közvetlen szó, a gondjaikban való osztozás s a remény felvillantása is elég, hogy magunk mellé állítsuk őket.

Szóval sok-sok talpalás vár az elkövetkezőkben Kovács Péterre és csapatára. Ha azt akarják, hogy az RMDSZ-nek ne legyen savanyú a szőlő két választás után.

Sike Lajos

Fővárosi rendezvények – konfliktusokkal

Kovács Zsolt

► Szombaton utcai zsbivással, fotókollázs készítésével, koncertekkel, tánc házzal és after partyval indítják a *Sepsiszentgyörgy Székelyföld Ifjúsági és Kulturális Fővárosa* projektet. Az egész éves rendezvénysorozat azonban balul indul, hiszen a sepsiszentgyörgyi önkormányzat szerdai ülésén a tanácsosok többsége úgy döntött, hogy nem kötnek partnerségi szerződést a programsorozatot szervező, kolozsvári Fundamenta Egyesülettel. Mint arról beszámoltunk, a sepsiszentgyörgyi tanács 250 ezer lejes költségvetést biztosítana a rendezvény megszervezésére, és az erről szóló partnerségi szerződést kellett volna elfogadni. Ivan Nicolae liberális párti tanácsstag kifogásolta, hogy a programsorozatnak nincs konkrét ütemterve, és nem ismerik a más megyében bejegyzett egyesület tevékenységét. A román tanácsos „kampányrendezvénynek” minősítette a projektet. Ehhez csatlakozva Bálint József MPP-s alpolgármester helyettesítette, hogy túl nagy összeget szánanak erre a rendezvénysorozatra. Végül a 10 RMDSZ-es tanácsos a szerződéskötés mellett szavazott, míg a román tanácsosok és a polgári párti képviselők 11-en tartózkodtak, így a szerződéskötésre nem került sor. Klárik Attila, az RMDSZ frakcióvezetője lapunknak elmondta, hogy jövő héten rendkívüli tanácsülésen újra napirendre tűzik a határozatot, olyan módon, hogy az tartalmazza a hiányolt elemeket. Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere kifejtette: szomorúan tapasztalja, hogy néhány kollégája viselkedését meghatározza a választások közelsége. „At-

tól tartok, azt mondják, hogy idén azért lesz húsvét, mert kampányolni akarok” – mondta gúnyosan Antal Árpád, hozzátéve: nem teheti meg, hogy június 10-ig tétlenül üljön, csak hogy ne illesse a „kampányolás” vádjával. Csíkszeredában és Udvarhelyen sokan felszisszentek arra, hogy Sepsiszentgyörgyöt kikiáltották Székelyföld ifjúsági, és kulturális fővárosává, mondta Antal Árpád, akinek meggyőződése, hogy egyik város se tud ezen a téren ilyen gazdag programkínálatot felmutatni.

Veress-Nagy Tímea, a program egyik szervezője kifejtette: a Fundamenta Egyesületet 2007-ben Kolozsváron jegyezték be olyan fiatalok, akik abban az időszakban a Szamos-parti városban éltek. Azért vonták be ezt a civil szervezetet a szervezésbe, mert pályázáskor fontos, hogy fel tudjon mutatni már megvalósított eredményeket. A Fundamenta Egyesület tagjai időközben kicserélődtek, így mára már sepsiszentgyörgyiek dolgoznak benne.

A *Sepsiszentgyörgy Székelyföld kulturális és ifjúsági fővárosa* rendezvénysorozatát egyébként hivatalosan szombaton 18 órától a színház előtti téren nyitják meg. Tizenegy civil szervezet kapcsolódott be a programba, ők zsbivással készülnek, de lesznek táncelőadások és játékok, amelyekbe a lakosságot is bevonják. A szervezők egy fényképes kollázs összeállítására hívják a város lakóit, akikről azt kérik, vigyenek magukkal egy fiatalkori fényképet, a cél, hogy megalkossák Szentgyörgy fiatal arcát. Este 20 órától koncertezik az Undercover Band, majd a Kalapos tánc házra és a Korona klubban egy after partyra várják az érdeklődőket. ◀

„Költői erőszak” és konyhaszag

Balról jobbra: Visky András, Felix Alexa, Bogdán Zsolt, Pethő Anikó és Kató Emőke a sajtótájékoztatón

T. Koós Imola

► August Strindberg svéd drámaíró legismertebb művének, a *Julie kisasszony*nak cenzúrázatlan változatát mutatja be március 6-án a Kolozsvári Állami Magyar Színház. Felix Alexa, a darab rendezője csütörtöki sajtótájékoztatóján elárulta: ez a darab is az „érzékeny hat” majd, a nézők ugyanis egy teljesen működőképes, ételilátú konyhadíszletbe ülnek be, amely első perctől megadja a helyzet realizmusát – később azonban meg is haladja azt, hisz Strindberg darabja az emberi kapcsolatok végletekig elvezet, rejtett „költői erőszakosságáról” szól – állítja a rendező. Visky András, a színház művészeti igazgatója elmondta: mivel idén August Strindberg halálának századik évfordulójára emlékezünk, az Európai Színházi Unió (UTE) – amelynek a kolozsvári magyar társulat is tagja – legutóbbi közgyűlésén

Strindberg-évvé nyilvánította a 2012-es évet. Az előadásnak ezért is jó esélyei vannak, hogy meghívást kapjon a soron következő UTE-fesztiválra.

Felix Alexa egyébként a rajongás hangján beszélt a kolozsvári társulatról. Elmondta: már régi álma, hogy színre viszi Strindberg legismertebb művét, de – akármilyen hihetetlen – Bukarestben nem találta meg az ideális színészeket Julie kisasszony, Jean, a lakáj és Kristin, a szakácsnő szerepére, „még akkor sem, ha összekombináltam volna a Bulandra és a Nemzeti társulatát” – vallotta a rendező. A kolozsvári produkcióban a címszerep Pethő Anikó, Jeant Bogdán Zsolt, Kristint Kató Emőke alakítja. „Hallottam én már Andrei Șerbantól meg másoktól, hogy ez egy különleges művészi közösség, de most alkalmam volt személyesen is megismerkedni. Egyetlen

más társulattal sem lettem volna képes öt hét alatt létrehozni ezt az előadást, de itt egyedülálló komolyság, fegyelem, elhivatottság uralkodik, és ez nemcsak a színészekre igaz, hanem a műszaki személyzetre, díszítőkre is, egy szóval mindenkire, aki a produkción dolgozik” – tette hozzá Felix Alexa. Vajna Noémi, az előadás dramaturgja elárulta: mivel a szövegbe visszahelyezték a sokáig cenzúrázott, kivágott elemeket, amelyek a magyar és a román fordításból is hiányoztak még a hetvenes, nyolcvanas években, ezért angol és francia Strindbergkutatók szövegváltozatait kellett felhasználniuk. Az egykor kicenzúrázott részeket ugyanis csak az utóbbi húsz évben fedezték fel. Az eredeti kéziratban például kétszer is szerepel Románia, még hozzá nem éppen hízelgő összefüggésben – közölte a rendező az 1888-ban írt darabról. ◀

Húsz év a Duna mentén

ÚMSZ

► Huszadik születésnapja jegyében szervezi idei programjait a budapesti Román Kulturális Intézet. A rendezvénysorozatban a Duna is szerepet kap: öt résztvevő országgal Danube connection – Glory and Story, azaz A dunai kapcsolat – dicsőség és történelem címmel terveznek közös projektet.

A Román Kulturális Intézet 1992-ben nyitotta meg kapuit Budapesten, a szegedi fiókiintézet pedig öt éves az idén – mondta Brîndușa Armanca igazgató, aki egy monográfiát is összeállít az eltelt 20 évről. Az intézet folytatja az együttműködést a Terror Háza Múzeummal és március 20-án *Fekete március* címmel az 1990-es marosvásárhelyi román–magyar zavargásokról rendeznek közös konferenciát.

A Budapesti Tavasz Fesztiválon a Nemzeti Színház vendégszerepel a nagy-szebeni Radu Stanca Színház társulata. Caragiale *Farsang* című darabját Silviu Purcărete, a világhírű rendező állította színpadra. A Múcsarnokban egy áprilisban nyíló nagyszabású kiállításon mutatkozik be Kolozsvár képzőművészeti élete. A július végéig nyitva tartó tárlaton 31 kolozsvári művész szerepel. Nyáron a Dunán lesz a fő szerep. *A Danube connection – Glory and Story* elnevezésű programban részt vesz a bécsi, a berlini, a prágai és a budapesti román intézet, valamint az intézményhálózat bukaresti központja. A leghíresebb román kenubajnok, a Duna-Deltában nevelkedett Ivan Patzaikin részvételével versenyt rendeznek egy-egy városban, ahol – épületekre vetítve – bemutatják a résztvevő országok által készített, Dunáról szóló filmeket is. ◀

HIRDETÉS

SZERVEZŐ: **FÉLSZIGET PENINSULA** SZERVEZŐCSAPATA

ELŐADÓK SZERZŐDTETÉSE: **MCS**

SZTÁROK ERDÉLYBEN

FAKTOR

Marosvásárhely 2012. február 28., 19.00 óra, Sportcsarnok

Csíkszereda 2012. március 1., 19.00 óra, Sportcsarnok

Sepsiszentgyörgy 2012. március 2., 19.00 óra, Szabó Kati Sportcsarnok

Gyergyószentmiklós 2012. március 3., 19.00 óra, Sportcsarnok

Székelyudvarhely 2012. március 4., 19.00 óra, Városi Sportcsarnok

Jegyárak: elővételben 25 RON,
helyszínen 30 RON

PÓTÁMOGATÓ:

MÉDIAPARTNER:

új magyar szó

Keress minket a Facebookon is!

xfaktorszatarokerdelyben

Tóték az Örkény-évben

ÚMSZ

► Örkény István születésének századik évfordulója alkalmából a *Tóték* című tragikomédiát mutatja be a Csíki Játékszín Victor Ioan Frunză színrevitelében. A vendégművész negyedik csíkszeredai rendezésének premierjére március 9-én, pénteken 19 órakor kerül sor. Az előadásra a Bánk bán bérlet érvényes.

Örkény az emberi lélek boncmestere. A *Tótékban* a jellem eltorzulásának kis pannotikumát tárja elénk, és azt elemzi, hogy hogyan és miért hódol be az épeszű ember szolgálatkészen a hatalomra jutott örülteknek újra meg újra. Tótékhoz megérkezik a fronton szolgáló fiúk felletése, hogy az erdőkkel körülvett mátraszentannai házukban kipihenje a háború szörnyűségeit. A család mindent megtesz, hogy az őrnagy jól érezze magát, azonban ez nem olyan könnyű fel-

adat, mint amennyire elsőre tűnik. A Tót család itthon maradt tagjait Veress Albert, Márdirosz Ágnes és Dálnoky Csilla játsszák. Az őrnagy szerepében Kozma Attila látható, a postást Vass Csaba alakítja. További szerepekben Fekete Bernadetta és Bilibók Attila teszi teljessé a szereposztást. Az előadás látványtervezője Adriana Grand. A *Tótékből* nemrégiben egy román nyelvű stúdió-előadást is rendezett Victor Ioan Frunză a bukaresti UNESCO Kulturális Központban. A színház világnapján, március 27-én mindkét produkció látható lesz a csíkszeredai színházban. Szervezési és terembeosztási objektív okok miatt a hivatalos premiért két előbemutató előadás is megelőzi, így március 4-én a Prospero bérletese, 8-án pedig a Tiborc-bérlettel rendelkezők láthatják a produkciót. A színház minden bérletes előadására jegyek is válthatók. ◀

Gyesre küldik az apákat

ÚMSZ-összeállítás

▶ A gyermeknevelési szabadság ideje alatt a dolgozó szülőnek is egy hónapot kötelező módon a csecsemővel kell töltenie – mondja ki a tegnap hatályba lépett, a szociális ellátási kerettörvényt módosító kormányrendelet, mely egy európai uniós irányelvet tültet át a román törvénykezésbe. Az új szabályozás értelmében a dolgozó szülőnek legalább egy hónapot otthon kell maradnia, különben a másik, a gyermek mellett maradó szülő egy hónappal kevesebbet tölthet gyermeknevelési szabadságon. A dolgozó szülő, a gyermek mellett töltött egy hónapra az azt megelőző 12 hónapban kapott fizetés átlagának 75 százalékát kapják támogatásként, amely viszont nem haladhatja meg a 3400 lejt. A rendelet a gyermeküket egyedül nevelő szülőkre értelemszerűen nem vonatkozik.

Derzsi: opcionálissá kellene tenni

Derzsi Ákos, a képviselőház egészségügyi és családvédelmi bizottságának tagja szerint az lett volna jó, ha a kormány nem kötelezővé, hanem opcionálissá teszi a dolgozó szülő számára az

Az anyukák helyett ezentúl évente egy hónapig az apukáknak kell majd tolniuk a gyerekkocsit

egy hónapos gyeset. „Nem lehet például egy multinacionális cég vezetőjét csak úgy elrángatni egy hónapra a munkahelyéről” – magyarázta az ÚMSZ-nek. A képviselő elmondta, tárgyalt már Sulfina Barbu munkaügyi miniszterrel a jogszabály módosításáról, ám a tárcavezető az uniós direktívára hivatkozott, amely kötelező valamennyi tagállam számára. „Én tudom, hogy az EU-s irányelvnek az volt a célja, hogy mindkét szülő töltsön sok időt a gyermekkel. De legyünk komolyak: mit jelent

az az egy hónap a tizenkettőből?” – mondta az ÚMSZ-nek Derzsi Ákos.

A férfi dolgozik, az asszony gyereket nevel

A politikushoz hasonlóan vélekedik az egyik érintett marosvásárhelyi apuka is. „Az EU-s irányelv mögötti jó szándék természetesen dicséretes, de nem hiszem, hogy ezt bármilyen szinten kötelezővé is kellene tenni” – nyilatkozta lapunknak a fiatalember, akinek március végén születik meg második gyer-

meke. „Nem azon az egy hónapon múlik az apa-gyermek kapcsolat megerősödése” – tette hozzá. Szerinte a kormányrendelet eredményeképpen elképzelhető, hogy a jó állással rendelkező férfiak inkább nem vállalnak gyereket, mintsem kockáztassák a munkahelyüket. Mint elmondta, van olyan családi barátja, aki kisvállalkozást működtet, ha kiesik egy hónapot, akkor bezárhat a boltja, és akkor „akár fél évet is a gyerek mellett maradhat, munkanélküliként”. „Lehet, túl konzervatívnak tűnik a

hozzaállásom, de úgy vélem, hogy a társadalom nem véletlenül alakította ki azt a rendszert, hogy a férfiak dolgoznak, az asszonyok pedig gyereket nevelnek, legalábbis az első két évben” – összegezte véleményét.

Társadalmi hatások pró és kontra

Vladimír Špidla munkaügyi, esélyegyenlőségi és szociális ügyekkel megbízott EU-biztos szerint a munkapiacra csak akkor érhető el teljes körű egyenlőség a férfiak és nők között, ha a dolgozó apák nagyobb fokú felelősséget vállalnak a gyerekgondozás terén. Úgy véli, hogy a nők munkapiaci helyzete az irányelv gyakorlatba ültetése eredményeként meg fog erősödni. Deme Ilona pszichológus, az Életfa Családsegítő Egyesület elnöke a *Transindex*nek nyilatkozva ellentmondott az uniós biztosnak. Szerinte nem valószínű, hogy a hagyományos nemi szerepek uralta Romániában egy ilyen társadalmi folyamat beindulhatna. Úgy véli: ha a rendelkezés a jelenlegi formájában lép érvénybe, nem hogy a nőknem segít, de még a kapcsolatban élő, gyermekvállalást tervező férfiak munkaerő-piaci helyzetén is jelentősen ronthat. ◀

Ismét távoznak a csángóvezetők

ÚMSZ

▶ Másodjára is felmondott a moldvai magyar oktatási program vezetője; ezúttal a válságkezeléssel megbízott Romániai Magyar Pedagógusszövetségnek (RMPSZ) nyújtották be felmondásukat. Burus Siklódi Botond, az RMPSZ elnöke a *Krónikának* elmondta: a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége (MCSMSZ) vezetőségének hat tagja nyújtotta be a felmondását, olyanok, akik korábban a program működtetésével foglalkoztak, és akikkel február elején a válságkezeléssel megbízott pedagógusszövetség is szerződést kötött. Az RMPSZ elnöke hozzátette, hogy a távozó nem indokolták meg lépésüket. Burus elmondta, az oktatási program működtetésében januárban felmerült problémák miatt a finanszírozókkal közösen úgy vélték, szükséges egy válságmenedzser kinevezése, és a feladatra Figula Olimpiut kérték fel. A szatmárnémeti születésű, három éve Bákóban élő vállalkozó a program működtetéséért, a helyszínek biztosításáért felel. Oktatási felelősnek a tanári kar javaslatára Márton Attila lézpedi tanárt nevezték ki. Burus szerint a döntés nem veszélyezteti az oktatási programot. ◀

Jogait követeli a Sapientia

Antal Erika

▶ Olyan hiánypótló szakokat is működtet a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, amelyekhez joggal kérheti az állam támogatását – hangsúlyozta tegnap Dávid László rektor az akkreditáció kapcsán tartott marosvásárhelyi sajtótájékoztatóján. Elmondta: tudatában van, hogy ha a román állam részt venne a Sapientia finanszírozásában, bármely más magánegyetem is kérhetné ugyanezt. Mégis úgy véli, hogy a Sapientia helyzete különleges. Egyrészt azért, mert tizenegy évvel ezelőtt hiába próbálkoztak magyar tagozatok beindításával az

állami egyetemeken, a felsőoktatási intézmények leszárták a kezdeményezést, sőt azóta sincs magyar nyelvű műszaki képzés egy intézményben sem; másrészt az azóta létrejött magyar nyelvű szakokon nincs elegendő oktató. A rektor tájékoztatása szerint a további tervek között szerepel a mesterképzés elindítása, amit a törvény csak következő tanévtől tesz lehetővé. Ehhez a későbbiekben szeretnének külföldi egyetemekkel is együttműködni, illetve doktori iskolát is indítanának. Arra az újságírói kérdésre adott válaszában, miszerint nem gondolja-e, hogy az RMDSZ hamarabb is kijárhatta volna az

akkreditációt, Dávid kiemelte: míg a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetemnek négy évet kellett várnia, a Sapientia esetében ez a folyamat csak két évet vett igénybe. „Nem mondom, hogy ez rövid idő, de ha csak fél évvel hosszabb az akkreditáció, a mesterképzés beindítása már másfél évet csúszott volna” – magyarázta a rektor. Kató Béla kuratóriumi elnök szerint egy normális országban nem kellett volna kényszerűségből magánegyetemet létesíteni azért, hogy a nemzeti kisebbség fiataljai anyanyelvükön tanulhassanak. „Nem várhattunk meg, hogy fiataljaink mind elmenjenek” – mondta a lelkész. ◀

Rektorválasztás a BBTE-n

Sipos M. Zoltán

▶ Öt jelöltre szavazhatott tegnap a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem új rektorának megválasztásakor az intézmény összesen 1600 oktatója, kutatója és diákképviselője. Eredményt lapzártánk után hirdettek. Magyarai Tivadar, a magyar tagozat leköszönő vezetője a választások lezárása előtt úgy vélte, Cristina Ciumaş jelenlegi rektorhelyettes, a politika által egységesen támogatott Ioan Aurel Pop történelemszervező, va-

lamint az eddigi vezetést legjobban bíráló Daniel David pszichológus professzor egyformán esélyesek a tisztség elnyerésére. „A kampányidőszakban kialakult egészséges viták során sok oktató kifogásolta Andrei Marga irányítási stílusát, ezért úgy gondolom, hogy az új rektor óhatatlanul más vezetői habitust képvisel majd” – fejtegette ki lapunk kérdésére Magyarai. „Minden változás lehetősége interperszonális döntéseken múlik, ebben az esetben ez azt jelenti, hogy az új rektor és csapata mi-

lyen döntéseket hoz majd annak érdekében, hogy demokratikusabbá váljon a BBTE vezetése” – mondta az ÚMSZ-nek Gál László, a filozófia tanszék docense, miután leadta szavazatát. Az urnák lezárásától számított 24 órán belül derül ki, hogy az öt jelölt közül ki fogja a 2012–2016-os időszakban betölteni a rektori tisztséget. Ha egyikük sem tud egyszerű többséget szerezni, akkor március 8-án a két legtöbb szavazatot szerző jelölt részvételével újabb fordulót szerveznek. ◀

HIRDETÉS

Több pénz állhat rendelkezésre vállalkozásához!

Mi nyújtjuk a legátfogóbb tanácsadást a Kogalniceanu-hitel igénylésével kapcsolatban.

A Mihail Kogalniceanu-program egy államilag támogatott hitelkonstrukció, amelynek keretén belül kis- és középvállalkozások juthatnak pénzforráshoz.

Az OTP Bank mindenre kiterjedő tanácsadással segít az igénylésben, hogy Ön továbbra is céljai elérésére koncentrálhasson.

- állami garancia a felvett hitelösszeg maximum 80%-ig;
- akár 70%-os kamattámogatás*.

*a hitelösszeg 6,5%-át meg nem haladó mértékig

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

otpbank
Megbízunk egymásban

Mihail Kogalniceanu-hitel

SZOMBAT
2012. március 3.

A nap filmjei

RTL Klub, 20.30
A Fekete Gyöngy átka

A XVII. században a Karib-tenger a kalózok birodalma volt, akik megfélemlítették az angol királyi flottát is. Elizabeth Swannt, az angol kormányzó lányát elrabolja a rettegett kalóz, Barbossa kapitány. A lány gyerekkori barátja és szerelme, Will Turner a lány megmentésére indul, és akarva-akaratlanul a kalózok segítségét kell kérnie.

Prima Tv, 20.30
Mi kell a nőnek?

Az igazi macsót nemcsak a nők imádják, a férfiak is felnéznek rá. Nick Marshall a világ császára. Hogy mi jár a nők fejében, miközben ő elcsavarja őket, egy csöppet sem érdekli. Míg be nem üt a mennykő! Marshall túlél egy áramütéssel kombinált villámcsapást és a baleset különös következményeként meghallja a nők gondolatát.

m1, 21.15
Kegyetlen bánásmód

Miles Massey nagymenő Los Angeles-i válóperes ügyvéd. Síkerai csúcán van: lenyűgöző az ügyfélköre, a pereit nagy arányban nyeri, a szakmában tisztelik, sőt, még egy kikezdtetetlen házasság előtti szerződést is elnevezte róla. Az élete mégis üres és unalmas. Miles ezért új kihívásokat keres. Ez pedig a gyönyörű Marilyn Rexroth személyében érkezik.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó
15.10 Hétvégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély!/Híradás, Telefonsajáték, Filmajánló, Világjárók
10.05 Térerő
14.00 Híradás, Aranyszalagtár, Alternatívzene
16.00 Híradó/Ótói tea: Megy a magnó, Súrlott grádics, A hét zeneműve, Versműsor, Gramofon

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, műsorism., sport
8.15 Hangoló
9.15 Cifra palota
9.55 Hírek, műsorism.
15.05 Slágerlista
16.00 Hírek, műsorism.
16.10 Láthatár
16.40 Havi Agytakarítás, Zenenegyed
17.30 Sorsok az operaszínpadon
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.25 Ezer év szentjei
7.55 A nagy ho-ho-horgász
8.05 Gurul az alma
8.15 Hókusz-Pókusz Cirkusz
7.20 Az Ótestamentum
8.45 Szimba, az orosz-lán király
9.10 Zorro
9.40 Dakтари
10.35 001 - Az első bevétel (német-am.-angol akcióf.)
12.05 Családi krónikák
12.40 Duna anzix
13.02 Híradó
13.15 Határtalanul magyar
13.45 Vannak vidékek
14.15 Vissza Sherwoodba! (sor.)
15.10 Munka-Társ
15.35 Talpalatnyi zöld
16.05 Törzsasztal
17.05 Magyar történelmi arcképcsarnok
17.25 A Maharadsza lánya (drámasor.)
19.00 Híradó
19.35 Pannonia 3 keréken
20.05 Herczeg Ferenc: Kék róka (színházi felv.)
21.40 Howards End - Szellem a házban (angol-japán f. dráma, 1992)
0.00 Dunasport
0.15 Tágra zárt szemek (am.-angol f. dráma)

m1

6.30 Magyar gazda
6.55 Barangolások öt kontinensen
7.25 Anno
7.55 Ma Reggel
10.00 Delta
10.30 Mozdulj!
11.00 Aranymetszés (ism.)
11.55 Angi jelenti
12.30 Most a Buday!
13.01 Hírek
13.05 Múlt-kor
13.35 Zöld Tea
14.05 Családom és egyéb emberfajták (s)
14.30 Melissa és Joey (s)
14.55 Így készült
15.25 Sárkányszív (am. akcióf.)
17.10 Így készül
17.40 A Szövetség
18.35 Gasztroangyal
19.30 SzerencseSzombat Luxor, Ötösloftó és Joker sorsolása
20.30 Híradó este
21.00 Sporthírek
21.15 Kegyetlen bánásmód (am. rom. vígj.)
22.55 Zorán koncert
23.45 Zsukovszkij-Szénási-Lénárd: Mesés férfiak szárnyakkal (színházi felv.)
2.05 Sporthírek
2.15 Pompei - Egy város pusztulása (olasz dráma, 1. rész)

m2

7.55 Ma Reggel
9.55 A Biblia gyermekeknek
10.5 Sam, a tűzoltó
10.35 Magyar népmesék
10.40 Zorro legendája
11.30 Sandokan
11.55 Az utolsó mohikán
12.20 Fejezetek a magyar vasutak történetéből
12.40 Az én világom
13.02 Gréti
14.20 Sárkány és papucs (rajzf.)
15.30 Új-Zéland - Darwin nyomában
16.20 Afalu jegyzője (magyar sor.)
17.30 Magyarország története
17.55 Peter Gabriel és a New Blood Orchestra
18.55 Otthonod a kávéház
19.20 Mi micsoda
19.45 Esti mese
20.10 Szerelmem, Afrika (s)
21.00 Híradó este
21.29 Sporthírek
21.35 Sárkányszív (amerikai akcióf., 1996)
23.15 Gasztroangyal
0.10 Víz (kanadai-indiai rom. dráma, 2005)
2.05 Vasas Híd - Budapest Honvéd Bajnoki labdarúgó mérkőzés

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Benne: Björn mackó kalandjai, Kisvakond, Yakari, Kókuszdió Fred, Tom és Jerry új kalandjai, Hupikék törpikék, Frédi és Béni, avagy a két kőkorszaki szaki, Garfield
11.05 Boci és Pipi
11.25 Asztro Show
12.30 Házon kívül
13.00 Autómánia
13.40 Veszprém-Szeged férfi kézilabda-mérkőzés (élő), Közvetítés
15.25 Eltűntnek nyilvánítva (am.-kan. akció sor.)
16.25 Hetedik érzék (am.-kan. sor.)
17.25 Mama Jack (am.-dél-af. vígj., 2005)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Fókusz Plusz Magazin
20.30 A Karib-tenger kalózái - A Fekete Gyöngy átka (am. kalandf., 2003)
23.15 Végső állomás 2. (am. thriller, 2003)
Utána: RTL-hírek
1.05 A Richard Nixon-merénylet (am.-mex. filmdráma, 2004)

TV2 TV 2

7.25 Tv2 matiné
414-es küldetés, Bajkeverő majom, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó
11.25 Babavilág
11.55 Túsarok (magazinműsor)
12.25 9 hónap
12.55 Bajnokok Ligája magazin
13.25 Gyilkos számok (am. krimisor.)
14.25 TopSpeed
14.55 Autóguru
15.25 Xena (am. kaland sor.)
16.25 Bűbajos boszorkák (am. sor.)
17.25 Hawaii Five-0 (am. sor.)
18.25 Sas kabaré
19.30 Tények Hírműsor
20.00 Aktív Extra
A TV2 tudományos és ismeretterjesztő magazinja
20.35 Az Angyal (amerikai akcióf., 1996)
23.00 Bad Boys 2. - Már megint a rossziúk (amerikai akcióf., 2003)
Közben: Kenósorsolás
1.45 Pénzvonat (amerikai akció-vígjáték, 1995)
3.30 EZO.TV
06-90-602-022
Jósok, látók, médiumok!
4.30 Kalandjártat (ism.)

HÍR TV

9.05 Befutó
10.05 Felfedező
10.30 BBC Click
11.05 Ikon (ism.)
11.30 Ősök tere (ism.)
12.05 Tíz perc
12.30 Stopper (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Pannaszkönyv (ism.)
14.30 GyógyHír
15.05 Garázs
15.30 Bruttó (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Európai híradó (ism.)
17.05 Ázsia
17.30 Globál (ism.)
18.00 Híradó
18.30 BBC Reporters (ism.)
A BBC riportműsora
19.05 BBC Hard Talk (ism.)
19.30 Célpont (ism.)
20.00 Híradó
20.30 Retrográd (ism.)
21.05 Civil kaszinó (ism.)
22.00 Híradó
22.30 Riasztás (ism.)
23.05 Vetítő (ism.)
Válogatás magyar dokumentumfilmekből
23.06 "Csak ritka a fenőfa, ez a baj..."
0.05 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
0.30 Felfedező (ism.)

TVR 1

7.00 Rajzfilm klub
7.55 Zoom
8.10 Az ember és az idő
9.30 Babamágia
10.00 Légy okos szülő!
10.30 Lökött professzor
11.00 Ahogy elő van írva
11.30 e-Fórum
12.00 Pro Patria
12.30 Az én Európám
13.00 Városi kaland
14.00 Hírek
14.30 UEFA Champions League Magazin
15.00 Egyszer az életben (ism.)
17.00 Találkozunk a TVR-ben - talk show (live)
18.45 Tévéenciklopédia
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Az eladólány (amerikai-angol-svájci romantikus vígjáték, 2005)
22.50 Profzionisták - talk show
23.50 Ut a mennyeországba (izlandi-amerikai filmdráma, 2005)
1.25 UEFA Champions League Magazin (ism.)
1.50 Éjszakai beszélgetések
2.40 Sport (ism.)
2.55 Hírek (ism.)
3.45 Dana kertjében (ism.)

TVR 2

8.00 Ókori íráások
8.30 Szentek és mesterségek
9.00 Balkáni szokások (ism.)
10.00 Mesélj nekem egy történetet (olasz filmdráma)
10.55 Liga 2: Alro-FC Olt labdarúgó mérkőzés (live)
13.00 Izland
13.30 Arománok
14.00 Ókori kalandok (A Római Birodalom rejtélyei)
15.10 Angyali meló (amerikai vígjáték, 2000)
16.50 Lehet, hogy nem tudtad
17.00 Vésd a fejedbe
18.00 Román útlevél
19.00 A mágia díjai 2009
19.50 Lehet, hogy nem tudtad
20.00 Rázusshow
21.00 CSI: A helyszínelők (amerikai-kan. krimisorozat)
21.50 Egészségpasztilla
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Gitárok ideje
0.00 Csillagközi romboló (sor.)
0.55 Ókori kalandok (A Római Birodalom rejtélyei) (ism.)
1.50 A mágia díjai 2009 (ism.)

PRO TV

5.30 Nevezz csak! (amerikai vígjáték sorozat) (ism.)
6.00 Happy Hour - szórakoztató magazin (ism.)
7.00 Pro Tv-hírek, Mi történik doktor úr?
10.00 Mi történik doktor úr?
10.30 Fogadás az étellel (román sorozat) (ism.)
12.45 A románok tehetségesek - verseny show (ism.)
13.00 Pro Tv-hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 A románok tehetségesek - verseny show (ism.)
15.15 A Gyűrűk Ura - A király visszatér (amerikai-új-zélandi-német kalandf., 2003)
19.00 Pro Tv-hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Star Trek (amerikai sci-fi, 2009)
23.00 Mutáns krónikák (amerikai akciófilm, 2008)
1.30 Box: Wladimir Klitschko vs. Jean Marc Mormeck, Dusseldorf
2.30 A Gyűrűk Ura - A király visszatér (ism.)

ANTENA 1

5.30 Lale (török sor.) (ism.)
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
10.00 Enyém a világ! (amerikai akciófilm, 1952)
11.45 Premier - információs műsor
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
14.00 Menyasszony a fiannak - reality show
Mirela Boureanu Vaida műsora
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Menyasszony a fiannak - reality show
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Liga 1: Dinamo-Gaz Metan Mediaş labdarúgó mérkőzés
0.30 Bölcsök kövére (amerikai vígjáték, 1996)
Sz.: Eddie Murphy, Jada Pinkett Smith, James Coburn, David Chappelle, John Ales
2.15 Enyém a világ! (amerikai akciófilm, 1952) (ism.)
3.45 Bölcsök kövére (amerikai vígjáték, 1996) (ism.)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán - reality show (ism.)
7.00 Fején a nagyvilág
7.30 Teleshopping
8.00 Ízek, három szakács
8.30 Horia akadémiaja (ism.)
10.00 Teleshopping
10.30 Mosoly négy keréken
11.00 Stílustitkok
11.30 Sport, diéta és egy sztár
12.00 Idősek és nyugtalanok (ism.)
12.30 Fintescu hídja
13.30 Focus monden
14.00 A legszebb vidéki fiú - reality show
16.00 Téliapó 3.: A szánbitoló (amerikai családi vígjáték, 2006) (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán (ism.)
20.30 Mi kell a nőnek? (amerikai romantikus vígjáték, 2000)
23.30 Shamo (hongk.-japán akcióf., 2007)
1.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
2.30 Shamo (hongk.-japán akcióf., 2007) (ism.)

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok
8.00 Autókereskedők - Audi Quattro
9.00 X-Machines - A szupergépek
10.00 Csomópontok - Washington DC mentő-és tűzoltószolgálat
11.00 Para? Normális?
12.00 A túlélés törvényei - Alaszkai-hegység
13.00 Bear Grylls: Ha minden kötél szakad
14.00 Egyszemélyes hadsereg
15.00 Horgászat pusztá kézzel - Köszönjete a kis barátomnak!
16.00 Túlélőpár-baj
17.00 Autókereskedők - Karmann Ghia
18.00 Egyszer egy ilyet vezetni!
19.00 Újjáépítők - Visszatekintés
21.00 Stan Lee bemutatja: szupermenek a valóságban - Fekvéndör
22.00 Licitvadászok - A nagy fogás, Ton coltja
23.30 Ki ad többet?
0.30 Viharvadászok
1.00 A borzalom pillanatai - Bombatámadás
2.00 Fegyvertények

VIASAT 3

9.10 Zsirégetők
10.05 Halottak a csók (sorozat)
10.55 Dawson és a haverok (sorozat)
12.45 Szívek szállodája (sorozat)
14.30 Egy kapcsolat szabályai (sorozat)
14.55 Airplane! (am. vígjáték)
16.50 Elveszve az űrben (am. akciófilm)
19.30 Úrcowboyok (am.-auszt. akció-vígjáték)
22.00 Conan, a barbár 2. - A pusztító (am. fant. kalandfilm)
0.10 Tökéletes katona 2 (kan. akciófilm)

SPORT.RO

9.00 Sport.ro Hírek
10.00 Sport.ro Hírek
10.05 ProMotor
11.00 Pontos sportidő
13.00 Sport.ro Hírek
14.00 Örüljünk a focinak!
15.00 Sport.ro Hírek
15.05 Fogadás a félelemmel
16.00 Mitica ligája
18.00 Sport.ro Hírek
19.00 Fogadás a félelemmel
20.00 1000 halálos történet
21.00 Sport.ro Hírek
22.00 Boxbuster: Wladimir Klitschko - Jean Marc Mormeck (live)

ACASA

7.45 Titkok a múltból (mexikói sorozat)
10.45 Elárult lélek (mexikói sorozat)
12.15 Eva Luna (sorozat)
14.30 Esmeralda (mexikói sorozat)
15.30 Érzéki ölelések (mexikói sorozat)
16.30 Mesés hölgyek
17.30 A lángoló ég alatt (am.-kol. sorozat)
19.30 Elárult lélek (sorozat)
20.30 Eva Luna (sorozat)
22.00 Lola (am. sorozat)
23.30 Szerelmekönnyek (sorozat)
0.30 Igaz történetek (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 A rodeó bajnokai (amerikai családi vígjáték)
12.55 Fekete szépség (amerikai-angol kalandfilm)
14.35 Már megint bérnyilkos a szomszédomb (am. vígjáték)
16.30 Piedone Egyiptomban (olasz akció-vígjáték)
18.35 Kincs, ami van (am. akció-vígjáték)
20.20 Dr. Dolittle (am. vígjáték)
22.00 Váltásdíj (am. akcióthriller)
0.15 Kill Bill (am. akciófilm)

KANAL D

8.15 Nevezzünk!
8.30 Vén tengeri medvék (amerikai romantikus vígjáték)
10.30 B.D. a hegyekben és a tengeren (román vígjáték)
12.30 Kanal-D Hírek
13.30 Légy a házastársam
15.00 Cancan TV
16.45 Akarsz milliomos lenni?
18.45 A nap híre
19.00 Kanal-D Hírek
19.45 Ez Románia!
20.30 Esküvő meglepetésekkel
22.30 Találd meg a családomat
0.00 Portal (amerikai horror)

ETV

8.00 Vékás Péter. Vess Ferenc
8.30 Zene
8.45 Ize-lítő, ismétlés
9.00 Néptánc
9.30 Hitélet, ismétlés
10.00 Népzene
10.15 Néptánc
16.00 Hitélet
16.30 Piacter, ismétlés
17.30 Hargita Magazin, ismétlés
18.30 Híradó
19.00 Erdélyi Kávéház
19.30 Híradó
20.00 Piacter, ismétlés
20.30 Híradó
21.00 Kultúrcsepp, ismétlés
21.30 Híradó
22.00 Több szemközt, ism.
22.30 Híradó
23.30 Tájékoztató, ismétlés

VASÁRNAP

2012. március 4.

A nap filmjei

RTL Klub, 21.00

A csajok háborúja

Emma és Liv gyermekkoruk óta barátok, nincs titkuk egymás előtt, még az esküvőről is ugyanazt gondolják. Arra azért ők sem számítanak, hogy ugyanarra a napra, ugyanarra a helyszínre sikerül szervezniük mindent. A kínos baki persze betesz a barátságba, és kítör a háború. Semmitől sem riadnak vissza, hogy tönkretegyék a drága barátó nagy napját.

TVR1, 21.10

El Tropicó

Fidel Castro diadalmaszkodásának hajnalán Fico Fellove, az El Tropicó bár tulajdonosa nem tudja visszatartani két öcsét attól, hogy kivegye részét a történelem formálásában. A politikai vihar közepette Fico beleszeret testvére, Luis mágára hagyott feleségébe, aki viszonozza a közeledést. Közben a testvéreknek meggyűlik a baja a hírhedt gengsztervezér, Meyer Lanskyval is.

m1, 22.10

Kiadatás

Anwar, az egyiptomi származású vegyészernök Chicagóban él a családjával. A dél-afrikai szakmai kongresszusról hazafelé tartva a férfi eltűnik a repülőgépről. A terhes felesége, Isabella mindent megtesz, hogy megtalálja, ám nyomozása nem vezet sikerre. Szerencsére hamarosan segítő-társa akad Alan Smith, a politikai kapcsolatokkal rendelkező, hajdani főiskolás társa személyében.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás
11.00 Híradás, Gyermekműsor
12.00 Híradás
12.05 Igehirdetés, Délkör
13.00 Híradás
13.05 Szól a nóta
14.00 Itthon, Erdélyben – faluműsor
15.00 Zenés üzenetek
16.00 Híradó
16.10 Zenés üzenetek
17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
14.00 Hírek
14.10 Dalposta
15.30 Vidékről vidékre
16.00 Hírek
16.05 Vidékről vidékre
16.30 Aranyhangok
17.00 Operett
17.25 Rádióistentisztelet evangélikus műsor
17.55 Hírek, adászárás

DUNA TV

6.30 Apáról fiúra
7.00 Gazdakör (ism.)
7.25 Hol volt, hol nem volt...
7.45 Az Ótestamentum
8.10 Szimba, az orosz-lánkirály
8.40 Zorro
9.05 Dakteri
10.00 Isten kezében
10.25 Élő egyház
11.00 Világ-nézet
12.00 Római katolikus szentmise közvetítése Rédcscről
13.02 Híradó
13.15 Élő népzene
13.45 Nyelvőr
14.15 Rosszcsont kalandjai (s)
15.15 Csellengők
15.45 Szerelmes földrajz
16.15 Hazajáró
16.45 Múltidéző
17.15 Magyar történelmi arcképcsarnok
17.30 Öröglóvas (magyar kalandf., 1943)
19.00 Híradó
19.30 Heti Hírmondó
20.05 Önök kérték!
21.00 Az üldözők (am. western, 1956)
23.00 Klubszoba
23.55 Dunasport
0.10 Porrá leszünk (angol krimisor.)
2.10 Családi krónikák (ism.)
2.35 Magyarország kincsei

TVR 1

5.25 A falu élete
6.15 Teleshopping
6.55 Románia himnusza
7.00 Disney Klub
7.55 Zoom
8.10 A hit világa (live)
10.00 Dana kertjében
10.35 A falu élete
11.50 Mezőgazdasági percek
12.00 A falu élete - kulturális magazin
13.00 Sajtó és hatalom
14.00 Hírek
14.30 Tizenkét asztal
15.10 Népi hagyaték - szórakoztató műsor
17.00 Dánutz S.R.L. (szórakoztató műsor) (ism.)- 1-2. Rész
19.00 Joker, Lottó 5 /40, Lottó 6/49 és Noroc sorolás
19.45 Sport
20.00 Hírek
21.10 El Tropicó (amerikai filmdráma, 2005)
Sz.: Andy Garcia, Dustin Hoffman, Bill Murray, Inés Sastre, Tomas Milian
23.35 100%-ban garantált
0.35 Dánutz S.R.L. (szórakoztató műsor) (ism.)
2.20 Találkozunk a TVR-ben (ism.)
3.45 Hírek (ism.)

VIASAT 3

9.20 Szex és New York light (sorozat) 10.50 Szívek szállodája (ism.) 11.40 A nagy házalakítás (sorozat) 12.35 Lost in Space - Elveszve az űrben (am. film) 15.00 Robin Hood, a tolvajok fejedelme (am. film) 17.50 Hazárd megye lordjai (am. vígjáték) 20.00 Négy esküvő 21.00 CSI (sorozat) 22.00 Nikita (sorozat) 22.55 Ace Ventura 2 (am. vígjáték) 0.45 Az utolsó mohikán (am. film)

m1

7.55 Ma Reggel
10.10 Így szól az Úr!
10.15 Katolikus krónika
10.45 Úton-útfélen
10.50 Kérdések a Bibliában
11.05 Református magazin
11.30 Metodista ifjúsági műsor
11.40 Mai hitvallások
12.05 Látogatóban Csomós József református püspöknél
12.30 Magyarok a Szlovákiai Evangélikus Egyházban
13.00 Hírek
13.20 Zegzugos történetek
13.35 Anno
14.05 Időkerék
14.20 Egy pikoló világos (magyar vígj.)
15.50 Út Londonba
16.20 Telesport
16.50 Kecskeméti TE - DVTK labdarúgó-mérkőzés
17.30 Rex Rómában (s)
19.55 A Lényeg
20.30 Híradó este
21.00 Sporthírek
21.15 Marslakók - 1-2. rész
22.10 Kiadatás (am.-dél-af. f.)
0.10 Flört (am.-német-japán f.)
1.35 Sporthírek
1.45 Pompei - Egy város pusztulása (2. rész)

TVR 2

8.00 Vésd a fejedbe (ism.)
9.00 Román útlevel (ism.)
10.00 Mesélj nekem egy történetet (sor.)
11.00 Motomágia
11.30 Női siker
12.00 Bortestvérek
12.30 Jamie Amerikában
13.00 Izland - biciklivel a sivatagban
13.30 Az arománok - Albánia
14.00 Ókori kalandok (A Római Birodalom rejtélyei)
15.10 Szárguldas a lejtőn (amerikai családi film, 2007)
16.45 Lehet, hogy nem tudad
17.00 Balkáni szokások
18.00 Kaland és természet
18.30 Csavargó halász
19.00 Szélességek
19.30 Nagy lábón
20.00 A divat világa
20.10 Adrenalinica
20.30 Végveszélyben a Föld II. rész (amerikai-kanadai sci-fi, 2006)
22.00 Hírek
23.00 AG Weinberger zenéi műsora
0.00 Csillagközi romboló (am. sor.)
0.55 Ókori kalandok (ism.)

SPORT.RO

9.00 Tiki taka 9.30 Sport.ro Hírek 10.00 Pro Motor 11.00 Pontos sportidő 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Ploiesti harcosok 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Mitica ligája 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Boxbuster 20.00 A fény harcosai 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Mitica ligája 23.00 Halálos csapások 0.00 Sport.ro Hírek 0.10 Pontos sportidő

m2

7.55 Ma Reggel
9.55 Mesék
11.55 Kaláka
12.25 Fejezetek a magyar vasutak történetéből
12.40 Hagyományok őrzői
13.15 Katolikus krónika
13.45 Kérdések a Bibliában
14.00 Református magazin
14.25 Metodista ifjúsági műsor
14.35 Mai hitvallások
15.00 Látogatóban Csomós József református püspöknél
15.25 Magyarok az Evangélikus Egyházban
16.00 Tiszta fényesség
16.20 Szép versek
16.50 Új-Zéland
17.40 Magyarország története
18.05 Zorán koncert
18.55 Otthonod a kávéház
19.20 Mi kicsoda
19.45 Esti mese
20.05 Szerelmem, Afrika (s)
21.00 Híradó este
21.35 A Lényeg
22.05 Egy pikoló világos (magyar vígj.)
23.25 Bízál bennem (sor.)
1.00 Kecskeméti TE - DVTK labdarúgó mérkőzés
2.40 Kiadatás (am.-dél-af. f.)

PRO TV

6.00 Tad béka kalandjai (amerikai animációs film, 2007)
7.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
10.00 Ne vess csak! (vígj. sor.)
10.45 Pónikaland (amerikai családi film, 2007)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 Apropó-Tv - szórakoztató magazin
14.00 Jöttünk, láttunk, visszamennénk (francia vígj., 1993)
16.00 Alaszka (am. családi kalandf., 1996)
18.00 Románia szeretlek!
19.00 Hétfégi Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Hancock (amerikai akció-vígj., 2008)
22.30 Visszavágó (amerikai akció-vígj., 1999)
0.45 Apropó-Tv - szórakoztató magazin (ism.)
1.45 Mutáns krónikák (amerikai akcióf., 2008) (ism.)
3.45 Tad béka kalandjai (amerikai animációs film, 2007) (ism.)

ACASĂ

7.45 A lángoló ég alatt (sorozat) 10.45 Elárult lélek (sorozat) 12.15 Eva Luna (sorozat) 14.30 Esmeralda (mex. sorozat) 15.30 Érzéki ölelések (sorozat) 16.30 Mesés hölgyek 17.30 A lángoló ég alatt (mexikói sorozat) 19.30 Elárult lélek (mexikói sorozat) 20.30 Eva Luna (am.-mex. sorozat) 22.00 Lola (am.-mex. sorozat) 23.30 Hét bűn (brazil sorozat) 0.30 Mesés hölgyek (ism.)

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub Garfield-show, Björn mackó kalandjai, Éliás, a kis mentőhajó, Tűzoltó mesék, Tom és Jerry új kalandjai
11.05 Trendmánia
11.40 Teleshop
12.30 Törzsutas
13.00 Havazin
13.30 Egy jávorszarvas kalandjai (német családi vígj.)
15.15 Eltűntnek nyilvánítva (am.-kan. akció sor.)
16.15 Tru Calling - Az őrangyal (am. akció sor.)
Közben: 16.00 Hataslottó-sorsolás
17.20 Piedone, a zsaru (olasz-NSZK akció-vígj., 1974)
19.30 RTL Klub Híradó
19.30 Cobra 11 (német akció sorozat)
21.00 A csajok háborúja (am. rom. vígj., 2009)
22.50 Heti teljes Vidám, aktuális talk-show Utána: RTL-hírek
0.10 Házasság a négyzetben (am. rom. vígj., 2005)
2.05 Portré
2.40 Hihetetlen, de halálos (amerikai sorozat)

ANTENA 1

5.30 Lale (török sorozat) (ism.)
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
10.00 Honey (amerikai filmdráma, 2003)
12.00 Herkules (amerikai sorozat)
13.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
13.30 Gabi Firea Show (szórakoztató magazin)
16.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
17.00 Ikrek (amerikai vígjáték, 1988)
19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
20.20 Az őserdő hőse (amerikai vígjáték, 1997)
Sz.: Brendan Fraser, Thomas Haden Church, Richard Roundtree
22.20 Egy asszony illata (amerikai filmdráma, 1992)
Sz.: Al Pacino, Chris O'Donnell, James Rebhorn, Philip Seymour Hoffman
1.45 Honey (amerikai filmdráma, 2003) (ism.)
3.45 Ikrek (amerikai vígjáték, 1988) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Immigrants - Jóska menni Amerika (animációs film) 12.40 Kincs, ami van (amerikai akció-vígjáték) 14.25 Örökkön-örökké (amerikai kalandfilm) 16.40 Belphégor - A Louvre fantomja (francia misztikus film) 18.25 Dr. Dolittle (am. vígjáték) 20.05 Junior (am. vígjáték) 22.10 A tengerészgyalogos (am. akcióf.) 23.50 Kill Bill 2. (am. akciófilm)

TV2

7.45 Tv2 matiné 414-es küldetés, Bajkeverő majom, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó, Eperke legújabb kalandjai, Chuggington, Kedvenc kommandó
11.45 Stahl konyhája
12.15 Kalandjártat (ism.)
12.45 Borkultusz (magyar kult. mag.) (ism.)
13.45 Több mint Testőr
14.15 A kiválasztott - Az amerikai látnok (am. sor.)
15.15 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
16.15 Bűbájos boszorkák (am. sor.)
17.15 Az Angyal (am. akcióf., 1996) (ism.)
19.30 Tények
20.00 Napló
21.05 Apefaj (am. vígj., 1999)
22.55 Frizbi - Hajdú Péterrel (talk show)
Közben: Kenősorsolás
23.55 Célkeresztben (am. krimisor.)
0.50 Babel (francia-am.-mex. filmdráma, 2006)
3.10 EZO.TV
3.45 Napló (ism.)
Mérlegen a valóság

PRIMA TV

6.00 Ismerkedj, álmodj, szeress! - life style magazin (ism.)
7.00 Kandikamera
7.30 Teleshopping
8.00 Ízek, három szakács
8.30 Apák és kicsik
9.30 Ház, építés, design
10.00 Teleshopping
10.30 Fején a nagyvilág
11.00 Levintza bemutatja
11.30 Ismerkedj, álmodj, szeress!
12.30 Fintescu hídja
13.30 Mi kell a nőnek? (amerikai romantikus vígjáték, 2000) (ism.)
16.00 Kötelkedők krónikája - szórakoztató magazin (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 Anyacsere - reality show
22.00 A skorpió megszelídítése
23.00 Hatalmon az anyós
0.00 Hírek, időjárásjelentés
1.00 Fején a nagyvilág
1.30 Levintza bemutatja (ism.)
2.00 Teo - talk show (ism.)

KANAL D

10.15 Esküvő meglepetéssel - reality show
12.30 Hírek 13.30 Találd meg a családomat (isméltél) 15.00 Cancan Tv (isméltél) 16.45 Akarsz milliommenni lenni? (isméltél) 17.45 Ez Románia! 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 D-Paparazzi 20.30 Szemek az árnyékból (isméltél) 22.00 Hét év otthon - reality show
23.30 Dutyimadár szabadlábón (angol-kanadai-amerikai vígjáték)

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Felfedező (ism.)
9.30 Európai híradó (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
11.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
11.30 Napról napra
12.05 Civil kaszinó
13.00 Déli híradó
13.40 Közvetlen ajánlat
14.05 Sportré
14.30 Ösök tere (ism.)
15.05 Tíz perc (ism.)
15.30 Visszajátszás (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Befutó London (ism.)
Az utánpótlás magazinja
17.05 Garázs (ism.)
17.30 GyógyHír
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág
19.05 Bruttó (ism.)
19.30 Keresztmetszet
20.00 Híradó
20.30 Napról napra
Belpolitikai összefoglaló
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Versus
23.05 Vettő
Válogatás magyar dokumentumfilmekből
23.06 Türe magyar falu (magyar dokumentumfilm)
0.05 Kontraszt (ism.)

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség
7.00 Amerikai hotrodok
8.00 Autókereskedők
9.00 Sivatagi autókirályok
10.00 Amcsi motorok - Családban marad
11.00 Amerikai hotrodok - 61-es Bubbletop
12.00 Motorváros - Kétéltű motorkereskedők
13.00 Autókereskedők - Corvette C4, Lexus LS400
15.00 Óriás költözöttek
16.00 Keith Barry trükkjei - Rablók és pandúrok
17.00 X-Machines - A szupergépek
18.00 Ki ad többet? - Smukok és más régi cuccok
19.00 Piszkos pénz - Csilvili ötletek, Élet a roncsstelepen
20.00 Hogyan csinálják?
21.00 Autókereskedők - Frogeye Sprite
22.00 Autókereskedők - Saab 9-3
23.00 Újjáépítők
1.00 Egyedül a rengetegben - Én is túlélhetem?
2.00 MacIntyre alvilági útikalauza - Isztambul, Törökország

ETV

8.00 Zene 8.45 Ízelítő
9.00 Cigányok 9.30 Metszet 10.00 Néptánc
10.30 Hitélet 16.00 Piac-tér 16.30 Székelyföld Magazin, ism. 17.00 Hitélet
17.30 Erdélyi Kávéház
18.00 Többeszművészet
18.30 Híradó 19.00 Kultúrcsepp 19.30 Híradó
20.00 Tájékoz 20.30 Híradó 21.00 Erdélyi Kávéház 21.30 Híradó 22.00 Metszet 22.30 Híradó
23.30 Székelyföld Magazin 0.00 Piac-tér (ism.)

HÉTFŐ
2012. március 5.

A nap filmjei

Antena 1, 20.20
Hóhatár - A félelem felpörget

A reklámszakember Jeffrey, a rendező lan és az operatőr Will arról híresek, hogy a gazdag megbízóik termékeit sikeresen reklámozó filmet bármi áron leszállítják - még ha ez egy majdnem 40 m-es vízesésen kajakkal való átkelést is jelent. A team ezáltal kivitelezhetetlennek tűnő feladatot vállal: egy új digitális videokamerát akarnak reklámozni úgy, hogy felveszik három kiváló sielő bravúriját.

Prima Tv, 20.30
Szerelemlecke

Ben középkorú, megkövesedett férfi, ellentétben az életvidám, vibráló feleségével, Amandával. Amikor az asszony végül elhagyja, Ben nehezen éli meg az elvesztését. Alkoholba fojtja bánatát és nem hajlandó megválni a pizzamájától. Az irányítás így hamarosan a tizenhét éves fia, Justin kezébe kerül. A fiú nem tétlenkedik, mire Ben kapcsolna, már ő a legnépszerűbb egyedülálló fickó a városban.

DUNA TV, 22.30
Vénusz

Maurice és lan ösrégi jó barátok, veterán angol színészek, akiknek soha nem sikerült igazán a csúcsra jutni de nyugdíjas éveik alatt is kitarítón próbálkoznak, Maurice például haldokló páciens játsszik egy tévésorozatban. Évek óta bejáratott szokások szerint élnek, reggelente kedvenc kávézójukban mennek menetrendszerűen egymás idegeire.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár
15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság
12.00 Híradás
12.10 Művelődési hírek
12.35 Kispad - sportműsor
13.05 Zenei üzenetek.
14.00 Híradás, KultúrPresszó
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
17.00 Híradás, Figyelő
17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, sport
8.10 Hangoló
9.50 Hírek, műsorism.
15.00 Slágeróra
16.00 Hírek
16.15 Hétköznapok igazsága
17.00 Nap-óra
17.30 Zene, zene, zenelánc
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.40 Híradó
7.00 Közbeszéd (ism.)
7.30 Híradó
7.35 Élő egyház (ism.)
8.05 Pannonia 3 keréken (ism.)
8.30 Híradó
8.35 Súlyom és galamb (s) (ism.)
9.30 Híradó
9.35 Térkép (ism.)
10.05 MacGyver (s) (ism.)
11.00 Család-barát
11.50 1 könyv
12.00 Magyar első
12.20 Kisváros (s) (ism.)
13.02 Híradó
13.30 Napirend előtt
14.00 Parlamenti közvetítés
17.10 A mindenséggel mérd magad
17.20 Toleranciából jeles (dokumentumf.)
18.20 Kisváros (s)
19.00 Híradó
19.30 Közbeszéd
20.00 Alkotmány utca (ism.)
20.10 Térkép
20.40 MacGyver (s)
21.30 A férfi a legjobb orvos (s)
22.30 Híradó
22.30 Vénusz (angol vígj., 2006)
0.05 Dunasport
0.10 Sportaréna
1.05 Egy eljövendő élet
2.05 Térkép (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó, időjárásjelentés
8.00 Románia nap mint nap
10.10 A palota titkai (koreai drámasorozat)
11.25 Sajtó és hatalom
12.20 Ha újra szeretné nézni
12.40 Az etévedt lovas legendája (koreai drámasorozat)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Teleshopping
15.30 Magyar adás az egyesben
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Clara és a francia szenvedély (francia film, 2009)
18.25 Az etévedt lovas legendája (koreai drámasorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Prim Plan (talk show)
22.00 Négy szemközt
23.10 Visszajátszás
0.30 Éjszakai beszélgetések
1.30 Psych - Dilis detektívek (amerikai krimisor.)
2.15 Négy szemközt (ism.)
3.05 Sport
3.20 Hírek, időjárásjelentés

VIASAT 3

8.25 Gyilkos sorok (sorozat)
10.15 Gyilkos számok (krimisorozat)
11.10 Airplane! (am. vígjáték)
12.55 A dadus (sorozat)
13.55 Amerikai mesterszakács
14.55 Monk (sorozat)
16.40 CSI (ism.)
17.35 Esküdt ellenségek (sorozat)
18.35 Gyilkos számok (sorozat)
19.30 Amerikai mesterszakács
20.30 Jóbarátok (sorozat)
21.25 Két pasi (sorozat)
22.20 Éden Hotel 2.
23.20 Kettős ügynök (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.25 Kárpát Expressz
6.55 Ma Reggel
Benne: Híradó, sporthírek
10.05 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.)
11.10 Rex Rómában (krimisor.)
12.00 Út Londonba
12.30 Napirend előtt
13.01 Híradó
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Roma Magazin
14.25 Domovina
14.55 Múlt-kor
15.25 Marslakók (ism.)
16.20 Angyali érintés (am. sor.)
17.10 Veszélyes szerelem (am. sor.)
17.55 MM
18.45 Család csak egy van (auszt. vígj. sor.)
19.30 Maradj talpon!
20.30 Híradó este
21.00 Sporthírek
21.10 Marslakók
21.40 Kékfény
21.35 Hacktion (magyar akció sor.)
23.35 Az Este
0.05 Aranymetszés
1.05 Múlt-kor
1.35 Zöld Tea
2.00 Sporthírek
2.10 Család csak egy van (ism.)
2.55 MM (ism.)
A megoldások magazinja

TVR 2

8.00 Fraiser és a farkasok (amerikai-kanadai sor.)
8.55 Egészség A-tól Z-ig (ism.)
9.10 Szárguldas a lejtőn (amerikai családi film, 2007) (ism.)
10.40 Adrenalitica
10.55 Vallomások (ism.)
11.50 Bazár
12.25 Biznisz óra
13.15 Topping
14.00 Teleshopping
14.35 Együtt Európában
15.30 Teleshopping
16.00 Fraiser és a farkasok (amerikai-kanadai sor.)
17.00 Vallomások
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.30 Rázushow (szórakoztató magazin) (ism.)
19.25 Oroszlánok arénája
20.25 Biznisz óra
21.10 Késhegyen
22.00 Hírek, sport
23.00 Minden pénz megér
23.30 Hallgass a szívedre (amerikai filmdráma, 2007)
1.00 Autómánia
1.30 Ma a holnapról (ism.)
2.00 Rázushow (magazin) (ism.)
2.55 Biznisz óra (ism.)

SPORT.RO

10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek
13.00 Sport.ro Hírek
14.00 Prosport óra
15.10 Pontos sportidő
15.00 Sport.ro Hírek
15.10 Pontos sportidő
16.00 Sport.ro Hírek
16.30 Pontos sportidő
18.00 Sport.ro Hírek
19.00 Pontos sportidő
19.05 Információk
20.00 Pontos sportidő
20.05 A KO királyai
21.00 Sport.ro Hírek
22.00 Halálos csapások
23.00 Hírek

m2

6.55 Ma Reggel
10.00 Budapest természeti értékei
10.25 Társberletben a tárgyakkal
10.50 Jelfák
11.00 Válasz a tudást! - Junior
12.00 Magyar rock
13.01 Híradó délben
13.19 Sporthírek
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Négy százezer nap
14.20 Bordal
14.45 Vadászati holdjáróval
14.40 Fötér
17.05 Hogy volt?
18.15 English 4U
18.45 Família Kft. (sor.)
19.10 Angyali érintés (am. sor.)
19.55 Esti mese
20.15 Veszélyes szerelem (am. sor.)
21.00 Híradó este
21.29 Sporthírek
21.30 Rocca parancsnok (olasz sor.)
22.25 Maradj talpon!
23.20 Stingers (auszt. krimisor.)
0.05 Drága doktor úr (vígj. sor.)
0.55 Az Este
1.30 Színészpalló (olasz sor.)
2.20 Rocca parancsnok (olasz sor.) (ism.)
3.10 Família Kft. (sor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 Alaszka (am. családi kalandf., 1996) (ism.)
12.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 Pro Tv hírek, sport
13.45 Ne vess csak (amerikai vígjáték sor.)
14.30 Román Komédia Társaság (ism.)
16.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport
17.45 Happy Hour (szórakoztató magazin)
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Fogadás az étellel (román sorozat)
21.30 Fogadás az étellel (román sorozat)
22.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 Spartacus: Vér és homok (amerikai filmsorozat, 2010)
0.00 Las fierbinți (román vígjáték sorozat) (ism.)
1.00 Románia szeretlek! (ism.)
2.00 Pro Tv-hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)

ACASĂ

9.15 A lángoló ég alatt (sorozat)
10.45 Elárult lélek (sorozat)
12.15 Eva Luna (sorozat)
14.30 Mese hölgyek (sorozat)
15.30 Erzéki ölelések (sorozat)
16.30 Igaz történetek
17.30 Titkok a múltból (sorozat)
19.30 Elárult lélek (mexikói sorozat)
20.30 Eva Luna (sorozat)
22.00 Éjszakai történetek
22.30 Elátkozott szerelem (amerikai akció sorozat)
23.30 Hétbűn (brazil sorozat)

RTL KLUB

7.05 Jó reggelt, skacok!
8.35 Reflektor Reggel
8.50 Reggeli - Csak csajok (argentín sorozat)
9.25 A szerelem rabjai (am. sor.)
10.20 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
11.25 Top Shop
13.05 Asztro Show
14.10 A szív útjai (török sor.)
15.10 Sarokba szorítva (amerikai sor.)
16.10 Döglött akták (amerikai krimisor.)
17.15 Marichuy - A szerelem diadala (mex. sor.)
18.20 Teresa (mex. sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 1 perc és nyersz! Ügyességi vetélkedő
21.10 Fókusz
Utána: ValóVilág Klikk
21.45 Barátok közt (magyar sor.)
22.20 Dr. Csont (am. krimisor.)
23.20 Nagyágyúk (amerikai vígjáték sor.)
0.25 PokerStars.net - Big Game
1.20 Reflektor Sztármagazin
1.35 Ne bizz senkiben! (kanadai thriller, 2007)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Reggeli matiné
- Razvan és Dani műsora
10.00 Sajtószemle
- Mircea Badea műsora
10.50 Menyasszony a fiamnak - reality show
11.30 Office (amerikai sorozat)
12.00 Különleges ügyosztály (Esküdt ellenségek: Meggyalázott áldozatok) (amerikai krimisorozat)
13.00 Híradó, Sport
13.00 Menyasszony a fiamnak - reality show
16.00 Híradó, Sport
17.00 Közvetlen hozzáférés (talk show) (live)
Simona Gherghe műsora
19.00 Híradó, Sport
20.20 Hóhatár - A félelem felpörget (angol-német-luxemburgi-amerikai akciófilm, 2002)
22.15 Híradó, Sport
23.00 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora
1.30 Hóhatár - A félelem felpörget (ism.)
3.00 Híradó, Sport (ism.)
3.45 Közvetlen hozzáférés (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Tuti seft (am. vígjáték)
12.50 Belphégor - A Louvre fantomja (francia misztikus film)
14.35 Junior (am. vígjáték)
16.40 Kutyakomédia (am. vígjáték)
18.25 Független játssza 3. - Halálos túra (kan.-amerikai kalandfilm)
20.15 Log an bosszúja (amerikai akciófilm, 1998)
22.00 Kommandó (amerikai akciófilm, 1985)
23.45 Az utolsó emberig (amerikai akciófilm, 1996)

TV2

7.00 Aktív Extra (ism.)
A TV2 tudományos és ismeretterjesztő magazinja
7.25 Tények - Reggel Hírmagazin
8.00 Mokka
10.30 Stahl konyhája (ism.)
10.40 Babapercek
10.50 Teleshop
11.55 EZO.TV
13.30 A jamaikai kalóz (am. kalandf., 1976)
15.20 Marina (mex.-am. sor.)
16.20 Rex felügyelő (oszt.-ném.-olasz krimisor.)
17.20 La Pola (kol. drámasorozat)
18.20 Update Konyha
18.25 Tiltott szerelem (török sor.)
19.30 Tények
20.35 Aktív
A TV2 magazinja
20.55 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.00 NCIS (am. krimisor.)
23.00 NCIS: Los Angeles (am. krimisor.)
Közben: Kenőrsorolás
0.00 Aktív (ism.)
A TV2 magazinja
1.00 Tények Este Hírműsor
1.35 EZO.TV
2.10 NCIS (ism.)
3.00 NCIS : Los Angeles (ism.)
3.50 Aktív

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Mindent az anyákról (ism.)
8.00 Ismerkedj, álmodj, szeress! (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (ism.)
10.30 Ízek, három kacsák
11.00 Apák és kicsik (vígjáték sorozat)
11.30 Teleshopping
12.00 Senki sem tökéletes (román sor.)
13.00 Teleshopping
13.30 Kandikamera
13.45 Teleshopping
14.15 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Mindent az anyákról
16.00 A cseresznye a tortán - reality show
17.00 Lököttek (román sor.)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Szerelemlecke (am. vígj., 2009)
22.15 Lököttek (román sorozat)
23.15 Focus Mondon (ism.)
23.45 A médium (am. krimisor.)
0.30 Kemper (am. horror, 2008)
2.30 Hírek (ism.)

KANAL D

7.30 A szív útjai (török sorozat)
8.45 Pilótafeleségek
10.00 Kedves barátnóm - szórakoztató műsor
12.30 Hírek
13.15 Légy az enyém
15.15 Egy lépéssel a boldogságtól (török sorozat)
16.45 Célpontban
18.45 A nap híre
19.00 Hírek
20.00 A szívnek parancsolni nem lehet (sorozat)
22.30 Can-can TV
0.30 Hírek
1.30 A szívnek parancsolni nem lehet (sorozat)
3.00 Can-can TV

HÍR TV

7.00 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
7.30 Soroló (ism.)
A vidék magazinja
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.05 Napról napra (ism.)
Belpolitikai összefoglaló
10.30 BBC Hard Talk (ism.)
11.00 Híradó
11.30 Európai híradó (ism.)
12.05 Zöld övezet (ism.)
12.30 Bruttó (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Ázsia (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
Ahonnan az autózás indul
15.05 Civil kaszinó (ism.)
16.00 Híradó (ism.)
16.30 Keresztmetszet (ism.)
Riportmagazin
17.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág (ism.)
19.20 Stopper
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzárta
23.00 Híradó
23.30 BBC Reporters (ism.)
A BBC riportműsora

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok
8.00 Autókereskedők - Jaguar XJ5
9.00 Hogyan készült? Salsa szósz, szélmeghajtású vízvívattyú, gyorsasági versenyautó
10.00 Sci-Fi tudomány - Halálsugár
10.30 Hogyan csinálják? - Vízierőmű/Microchip
11.00 Állítólág...
- Nézők kérték
12.00 Megvilág
13.00 Autókereskedők
15.00 Újjáépítők
16.00 Hogyan csinálják?
16.30 Hogyan készült?
17.00 Mérnöki műtárgyak - A legmélyebb alagút
18.00 A túlélés törvényei - Izland
19.00 Autókereskedők
21.30 Hogyan készült?
Mintás üveglapok, utazóládák
22.00 A mérnök szemével
23.00 Costa Concordia: egy óceánjáró tragédiája
0.00 Egy idióta külföldön
1.00 Autókereskedők
2.00 Egyszemélyes hadsereg
3.00 A túlélés törvényei - Texas

ETV

10.00 Átjáró
10.30 Kárpát Expressz ism.
16.00 Híradó
16.15 Kultúrcepp
16.35 Kárpát Expressz
17.00 A gyakornok
17.30 Híradó
17.50 Egészséges percek
17.55 Könyvajánló
17.57 Életképek
18.00 Néptánc
18.30 Híradó
19.00 Piac tér
19.30 Híradó
20.00 A jazz születésétől napjainkig
21.00 Híradó
21.30 Piac tér
22.00 Mohi Sándor: Imádság
22.30 Híradó
23.00 Napraforgó ism.

Március 2., péntek

Az év 9. hete és 62. napja, hátravan 303 nap

Ma Lujza, Henrik, Henrietta napja van.
A Lujza a Lajos férfinév francia megfelelőjének (Louis) női párjából, a Louise névből származik.
A Henrik férfinév a germán Heinrich névből származik. Elemeinek jelentése: ház és hatalmas, uralkodó. Női változata: Henrietta, Henrietta.
A Szombaton Kornélia napja.
Vasárnap Kázmér napja.

szerinti 7.2 erősségű földrengés hatalmas pusztítást visz végbe Bukarestben a halálos áldozatok száma meghaladja az 1500-at.

Vicc

A vonaton odaszólnak a székeleynek:
– Bácsi húzza fel az ablakot, mert künn hideg van.
A székeley felhúzza, de nem állja meg szó nélkül:
– No, és most künn meleg van?

Recept

Kukoricás paprika
Hozzávalók: 1 hagyma, 2 gerezd fokhagyma, 1 zöldpaprika, 1 pirospaprika, 250 g kukorica, 1 evőkanál olaj, 125 g tejszín, őrölt feketebors, só.
Elkészítés: Forró olajban megfonnyasztjuk az apróra vágott hagymát. Tegyük bele a fokhagymát és a paprikát, majd süssük az egészet állandó keverés mellett 5 percig. Tegyük bele a kukoricát, fűszerezzük sóval, borssal, öntsük rá a tejfölt. Főzzük fedetlen edényben még néhány percig. Sült hússal kínáljuk.

Évforduló

- 1972 – Az USA elindítja a Pioneer-10 űrszondát a Naprendszer külső bolygói felkutatására.
- 1973 – Elkezdődik az amerikai csapatok kivonása Vietnamból.
- Szombat, március 3.**
- 1861 – II. Sándor orosz cárral megegyeztek az oroszországi Oroszországban.
- 1870 – Az amerikai kormány megkezdi az indián törzsek rezervátumokba telepítését.
- Vasárnap, március 4.**
- 1977 – A Richter-skála

A hatos lottó nyerőszámai:
49, 42, 34, 10, 19, 41

Gondolatjel

Visky István rovata

A dühöngő bikát ha meg akarod fékezni, soha ne a szarvánál fogd meg, hanem a farkánál. A dolgok elé állni csak akkor érdemes, ha bizonyosak vagyunk benne, hogy meg tudjuk állítani. A legtöbb dolog nem ilyen, hanem sokkal inkább olyan, mint egy dühöngő fenevad. Kikerülni nem mindig lehet, hiszen nem menekülhetünk egész életünkben, de azt sem kell hagynunk, hogy eltaposson ben-

nünket. Aki a farkánál fogja meg a dühöngő bikát, annak mindig megvan a lehetősége arra, hogy bármikor elengedje. Aki viszont a szarvánál fogja meg, annak csak egy lehetősége van: legyőzni. A vereség sokszor nem is annyira a győzelemre való képtelenséget jelenti, hanem a lehetőségek rossz kihasználását, illetve saját küzdőterünk feladását. Nincs olyan probléma, aminek ne lenne több megragadási lehetősége is.

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
Őn, vagy egy családtagja hirtelen megbetegedése miatt előfordulhat, hogy a mai programját módosítania kell.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
Csodálatos napra számíthat: minden úgy megy ma, mint a karikacsapás.
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
Kicsit vissza kellene fognia magát. Hirtelenséggel, pezsgésével és pörgésével megijeszti környezetét.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
Talán ma meg kellene küzdenie valamiért, amit nagyon szeretne. Az irigység mégsem jó út.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
Kerülje el a konfliktusokat, ahelyett, hogy felnagyítja őket. A kivárás ma jobb taktika.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
Legyen ma kicsit mértéktelesebb: az evésben-ivásban éppúgy, mint a beszélgetésben.

- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
Párkapcsolatában megint előjehetnek a régi problémák. Talán be kell látnia: van olyan, amin képtelenség változtatniuk.
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
Ideges, és ennek is a következménye, hogy ma mindenben hibát keres. A helyzet korántsem olyan rossz, mint azt képzeled.
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
Egy új ötlete megvalósításába kedvvel veti bele magát. Ne zavarja, ha a környezete nem tart osztatlan lelkesedéssel önnel.
- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
Legyen körültekintőbb pénzügyekben. Gondolja meg jól, hogy mire is költ.
- VÍZONTÓ (I. 21.–II. 19.)**
Soha nem késő beismernie, ha hibázott. Valamit elrontott, és lehet, hogy az okokat nem is a saját személyiségében kell keresnie.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
Kicsit ki kellene szabadulnia otthonról, hogy végre újra magára találhasson.

Ma

A következő napok időjárása

Szombat
6°C, 7°C
Változóan felhős idő várható több-kevesebb napsütéssel, számottevő csapadék nem valószínű.

Vasárnap
4°C, 7°C
Napos és felhős területek és időszakok váltakoznak. Néhál lehet kisebb csapadék.

Jelleg

	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	10°C	0°C
Brassó	2°C	-2°C
Bukarest	8°C	-4°C
Csiksztereda	2°C	-2°C
Kolozsvár	5°C	-3°C
Marosvásárhely	4°C	-2°C
Nagyvárád	11°C	0°C
Szatmárnémeti	8°C	-1°C
Temesvár	10°C	0°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Nagyrészt felhős időre számíthatunk, csak kevés napsütés ígérkezik. Helyenként eső, zápor, a hegyekben havazás várható.

Közhely

Horváth Szekeres István

***	MAGÁHOZ KÉRET	PETER HASTINGS CSALÁDI VIGJÁTEKA	HARAPÁS	LÁGY VAJ JELZŐJE	A VÉN KECSKE IS MEGNYALJA!	MOHAMED VALLASA	A MŰLT IDŐ EGYIK JELE	ÁRON BECEZVE	TÉNYLEGES SZOLGÁLTAT TÖLTŐ BAKA
ILLEGÁLIS TEVEKENYSÉG									
MAGYAR ATLETA-LEGENDA (SÁNDOR)							VÉS NYOMDAI SZEDŐVAS		
PÁLYA-UDVARI TEREM					HÁJ KÖTÉNY VAN ILYEN				
***	LOBOGÓ							KELET	
	ROMLIK A MUST							SVÁJCI VÁROS LAKÓJA	
JÉG NÉMETÜL				AZ EGYIK ALAPSZÍN	DALLAM				
ÜRES ROMI			ÁLLAM, ORSZÁG MÁZOL						
... BERNOULLI; MATEMATIKUS						YOKO...; LENNON ÖZVEGYE			
SAVANYÚ						FÉLKÉSZ!		FÁCÁN BŐRE!	
URALKODÓHÁZ								TONNA	

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Társadalom)
Tofán Koós Imola (Kultúra)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)
Vásárhelyi-Nyemec Réka (maszol.ro)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573
(Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Grafikus:
Horváth Szekeres István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ és a Szabad Sajtó Alapítvány

Próhirdetés

A bukaresti AFI Palace mallban lévő MBT szaküzletbe gyógytornász képzéssel rendelkező orvostanhallgatót, kereskedelmi végzettséggel rendelkező eladót alkalmazunk.
Érdeklődni lehet a 0259-425 255-ös telefonszámon!
A fényképes önéletrajzokat kérjük a következő e-mail címre küldeni: info@simplestep.ro.

94.0 MHz PROFÍ RÁDIO
A SZÉKELYUDVARHELYI RÁDIO

VOX
88,6 fm

sepsi rádió
98,5 fm

MÉDIAPARTNEREK

Marosvásárhelyi Rádió Románia
[102,9 FM]
www.radiomures.ro

Rangadók a palánkok alatt

Kosárlabda

Turós-Jakab László

► Hazai sikerek születtek a férfi-kosárlabdabajnokság 20. fordulójába számító mérkőzéseken szerdán este: az Energia Rovinari az utolsó tíz percben győzte le a Nagyszabeni CSU Atlasiót (96-81), s a hajrában kerekedett felül a Maros KK is: 95-83 a Csíkszeredai Hargita Gyöngye KK-val. A 24. forduló mérkőzéseit is három felvonásban rendezik meg. A CSU Atlasiót ma lép pályára Craiován, szombaton pedig három slágermérkőzésre is sor kerül. Medgyesen a temesváriak játszanak a Gaz Metannal, amely visszavágna az őszi, Bega menti 76-78-ért. A rangadóról a *Digi Sport* számol be élőben 19 órai kezdettel. Az idegenben minden más csapatnál többet, nyolcat nyert pitești-iek a nagyváradiakat fogadják, akiket ősszel éppen az Antonio Alexe-csarnokban leptek meg (78-81). Vásárhelyen a Maros KK vágna vissza a Dinamónak a bukaresti 64-74-ért, míg Iași-ban a CS Municipal, Csíkszeredában pedig a Ploiești számít favoritnak. Hétfőn Târgu Jiuban, az Energia Rovinari a bajnokot fogadja. Ősszel Kolozsváron hosszabbítás után nyertek 92-89-re a Gorj megyeiek, ezért a *Digi Sport* által 19 órától élőben sugárzott visszavágón bármi megtörténhet. A női bajnokságban is napokig zajlik a 25. forduló. Pénteken Temesvár-Szatmárnémeti, hétfőn Poli Iași-Bball 6 Sepsi BC-találkozót rendeznek. A rangadóknak számító Gyulafehérvár-Arad és Marosvásárhelyi Nova Vita-Târgoviste-mérkőzéseket szombaton rendezik, csakúgy, mint a Buk. Olimpia-Rapid-, Sportul Studențesc-Kolozsvár-, Nagyvárad-Alexandria- és Craiova-Brassó-meccseket. ◀

Reményt keltő döntetlenek

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► A román és a magyar válogatott is hazai közönsége előtt remizett szerda esti barátságos felkészülési labdarúgó-mérkőzésén.

Pițurcă elégedett

Bár a századik másodpercbe bekapott bombagól semmi jót nem sejtetett, Románia labdarúgó-válogatottja végül biztató eredményt ért el a vb-negyedik és Copa America-győztes Uruguayjal, 1-1. Edinson Cavani gyakorlatilag első lövése gólt ért a 2. percben, s az SSC Napoli csatára a 37. percben ismét nagy helyzetbe került. Tătărușanu ugyan szabálytalanul szerelte a tizenhatoson belül, de szerencséjére Kassai Viktor nem ítél tizenegyeset. A félidőben eszközölt cserék nagyon bejöttek Victor Pițurcănak, hiszen a szünet után pályára küldött Bogdan Stancu az 50. percben védhetetlenül fejelte Muslera hálójába Torje tökéletes jobboldali beadását.

A bukaresti Nemzeti Aréna lelátóin helyet foglalt húszezer néző egy jó úton járó román válogatottat látott, s a szövetségi kapitány is elé-

Ártatlanul (is) megvert szurkolók

Az Active Watch civil szervezet hivatalos közleményben ítéli el a rendfenntartók túlzottan is erőszakos közbelépését. A Románia-Uruguay labdarúgó-mérkőzés 60. percében a BGS magáncég és a csendőrség alkalmazottjai, gumibotok és könnygáz kíséretében, válogatás nélkül toloncoltak ki szurkolókat azon lelátórészről, ahonnan Mircea Sandu FRF- és Dumitru Dragomir LPF-elnök ellen skandáltak, s ahol a Stiinta nu moare pro-Universitatea Craiova banner mellett egy-egy FRF=RMGC és Salvati Rosia Montana plakátot is kifeszítettek. Az Active Watch a BGS és a csendőrség felelősségre vonását és az alapvető emberi jogokat tipró eljárások beszüntetését követeli, s szorgalmazza, hogy a 2008. évi 4-es törvénybe a sportrendezvények szervezőit és a rendfenntartó erők túlkapárait büntető cikkeket is bekerüljenek.

Bogdan Stancu igazolta remek formáját: nagy gólt fejtelt. Fotó: Mediafax

gedetten nyilatkozott a megújulás göröngyös útját járó gárdáról. A trikolórok Tătărușanu – Papp, Chiricheș,

Goian, Latovlevici (60. perc Găman) – Pintilii (46. Perc Bourceanu) – Torje, Neagu (46. perc C. Lazăr), D. Niculae (46. perc Stancu), Mutu (75. perc Tănase) – M. Niculae (46. perc Marica) összeállításban szerepeltek.

A román válogatott legközelebb május 30-án lép pályára, a svájci csapat vendégeként.

Király beérte Grosicsot

Döntetlennel kezdte a 2012-es esztendőt a magyar labdarúgó-válogatott is: Egervári Sándor szövetségi kapitány csapata 1-1-et játszott Bulgáriával a Győrben

rendezett barátságos mérkőzésen.

A magyarok gólját a 42. percben az FSV Mainz futballistája, Szalai Ádám szerezte, aki 2010 november után tért vissza a nemzeti együttesbe, térszalagszakadását követően. A vendégek Valerij Bozsinov révén a 86. percben egyenlítették. A magyarok immár 37 év és öt találkozó óta nem tudták legyőzni Bulgáriát.

A csereként beállt Király Gábor 86. alkalommal öltötte magára a címeres mezt, ezzel a kapusok rangsorában utolérte a rekorder Grosics Gyulát, az Aranycsapat legendás játékosát. A hálóról az örökranglistán már csak két név található, a Bozsik Józsefé aki 1947. és 1962. között 101 alkalommal szerepelt a címeres mezben, és Fazekas Lászlóé, aki 1968. és 1983. között kilencel kevesebbszer.

A bolgárok ellen a magyar csapat Bogdán (84. perc Király) – Varga, Korcsmár, Juhász, Kádár – Hajnal (szünetben Koman), Pintér, Buzsáky (szünetben Elek), Dzsudzsák (81. percben Laczkó) – Szabics (szünetben Németh), Szalai (64. percben Priskin) összeállításban szerepelt.

A piros-fehér-zöld válogatott legközelebb június elsején, Csehországban lép pályára, szintén barátságos mérkőzésen, majd három nappal később Írországot fogadja.

Angol zakó a Wembley-en

A világbajnoki ezüstérmes Hollandia 3-2-re nyert a londoni Wembley-stadionban Anglia ellen. Szünet után szűk egy perc alatt Robben és Huntelaar is betalált, utóbbi és Chris Smalling összefejel-

se miatt az angolt hordágyon vitték le a pályáról, és percekig a csatár is zavart tekintettel meredt maga elé. Az utolsó öt percben Cahill és Young egyenlített, de a csatán Robbené volt, aki a 93. percben állította be a végeredményt.

Iniesta, David Silva és Soldado (3) góljaival a spanyolok 5-0-ra verték Venezuelát, míg a franciák idegenben lepték meg a vb-bronzérmes németeket, 1-2. Meglepetésre idegenbeli győzelmet aratott a szlovák és az orosz labdarúgó-válogatott is: előbbi egy gyönyörű szóló- és egy bombagóllal 2-1-re nyert Törökországban, míg az oroszok Sirokov és Arszavin találatával Dániában diadalmaskodtak (0-2). Messi triplájával az argentinok 3-1-re nyertek Svájcban, s az amerikaiak is sportágtörténelmi sikert arattak az olaszok vendégeként, 0-1.

További eredmények: Izrael-Ukrajna 2-3, Luxemburg-Macedónia 2-1, Horvátország-Svédország 1-3, Görögország-Belgium 1-1, Észak-Írország-Norvégia 0-3, Lengyelország-Portugália 0-0, Írország-Csehország 1-1, Szlovénia-Skócia 1-1, Wales-Costa Rica 0-1, Dél-afrikai Köztársaság-Szenegál 0-0, Marokkó-Burkina Faso 2-0, Málta-Liechtenstein 2-1, Tunézia-Peru 1-1, Grúzia-Albánia 2-1, Lettország-Kazahsztán 0-0, Ciprus-Szerbia 0-0, Új-Zéland-Jamaica 2-3, Fülöp-szigetek-Malajzia 1-1, Hong Kong-Tajvan 5-1, Azerbajdzsán-Palesztina 0-2, Moldova-Fehéroroszország 0-0, Kanada-Örményország 1-3, Paraguay-Panama 1-0, Chile-Ghána 1-1, Ecuador-Honduras 2-0, Mexikó-Kolumbia 0-2, El Salvador-Észtország 0-2.

Kedden este: Bosznia-Hercegovina-Brazília 1-2 és Örményország-Szerbia 0-2. ◀

Megkésett tavaszi rajt a Liga-1-ben

Labdarúgás

T. J. L.

► A tervezetthez képest egy héttel később ma megkezdődik az élvonalbeli labdarúgó-bajnokság tavaszi idenye. A tévéközvetítések miatt a 19. forduló mérkőzéseit is négy napra osztották el.

A 2012-es esztendő első bajnoki mérkőzését Brassóban vívja Marius Șumudică FC-je és az őszi ideny meglepetéscsapata, a Pandurii. A második fordulóban,

Elhalasztott tavaszi kezdések

A Román Labdarúgó Szövetség végrehajtó bizottságának (vb) szerda esti ülésén a Liga-2 és Liga-3 tavaszi idenyrajtjának elhalasztásáról döntöttek. Eszerint a hazai labdarúgás második és harmadik vonalában csak március 17-étől játszanak újra. A vb újabb két visszalépésről értesült, anyagi gondok miatt a Victoria Brănești és a Săgeata Năvodari sem indul a Liga-2 első (keleti) csoportjának tavaszi visszavágóin

Târgu Jiuban, 2-1-re nyertek Petre Grigoraș tanítványai, most azonban a brassóiak számítanak favoritnak még akkor is, ha egyik legjobbjuk, Bruno Madeira nem játszhat.

A 18 órakor kezdődő mérkőzést a *Digi Sport* közvetíti élőben, csakúgy, mint a 20.30-kor kezdődő CFR 1907-Marosvásárhelyi FCM-találkozót. Ősszel 2-0-ra nyertek idegenben a kolozsváriak, akik most is a három pontot célozzák, még akkor is, ha Marius Lăcătuș edző

kemény ellenállást ígér. Jorge Costa nem számíthat Nuno Claróra, Camorára sem, s kérdés, mire lesznek képesek tanítványai a kölcsönbe adott meghatározó játékosok, Weldon és Renan Garcia hiányában.

Szombaton 15 órától Antonio Conceicao Astrája visszaszerezte a nagyszabeniektől az ősszel, Ploiești-en elhullajtott három pontot. A győzelem azonban az újonc Voioințának is fontos, hiszen ott tanyázik a kiesőzóna közelében. Ugyanaznap a Rapid az U-t fogadja (18 óra, *Digi Sport*) és visszavágna a kolozsvári 0-2-ért. A giulești-iek nem számíthatnak Rui Duarte-ra, Pavlovici-ra és Deacra, a kolozsváriak pedig Pelére és Grecura.

Az esti mérkőzésen (20.20 óra, *Antena 1* és *GSP Tv*) a listavezető Dinamo azt a Gaz Metant fogadja, amelyet ősz-

szel 5-0-ra lépett le Medgyesen.

Vasárnap 19.30, majd 21.30 órától sugároz élőben a *Digi Sport*. A Petrolul vendége az a FC Vaslui, amely ősszel nem tudta feltörni a ploiești-i védelmet, és a 0-0-lal fontos pontokat veszített. A moldvai gárda azonban erősített a téli szünetben, így ő az esélyesebb. A Steaua Mioveni-ben kezdené meg a felzárkózást az élbolyhoz, az európai kupaporondtól elbúcsúzott Ilie Stan-legénység nem számol pontvesztéssel a sereghajtó otthonában.

Hétfőn 19 órától a Dolce Sport közvetíti a Ceahlăul Piatra Neamț-Sportul Studențesc-mérkőzést, a bukaresti 1-1 visszavágóját. Chianán vendégszerepel a bajnoki címvédő Oțelul, s a kiesőhelyen álló újonc Concordiának legalább annyira fontos a három pont, mint

Innen folytatják						
1. Dinamo	1812	4	2	32-10	40	
2. CFR 1907	1812	3	3	37-14	39	
3. Rapid	1811	4	3	30-17	37	
4. Steaua	18	9	5	4	23-14	32
5. Oțelul	18	9	4	5	17-14	31
6. Pandurii	18	8	6	4	29-18	30
7. Vaslui	18	9	3	6	28-17	30
8. Kv. U	18	7	7	4	24-18	28
9. Astra	18	6	7	5	17-17	25
10. Ceahlăul	18	5	7	6	16-23	22
11. Gaz Metan	18	6	3	9	26-31	21
12. Brassó	18	5	5	8	18-17	20
13. Petrolul	18	4	6	8	15-20	18
14. Szeben	18	4	5	9	12-22	17
15. Vásárhely	18	3	8	7	17-25	16
16. Sportul	18	2	8	8	17-31	14
17. Chiajna	18	2	5	11	12-32	11
18. Mioveni	18	2	3	13	12-42	9

galaci ellenfelének. Ősszel 0-0-ra végződött a Duna-parti meccs, a 19. forduló zárómérkőzését a *Digi Sport* közvetíti élőben 20.30 órai kezdettel. ◀

► Röviden

Fradi-Debrecen a sláger

A magyar labdarúgó-OTP Bank Ligában ma Vasas-Honvéd-, holnap Zalaegerszeg-Pécs-, Videoton-Kaposvár-, Újpest-Siófok-, Pápa-Paks- és FTC-Debrecen-, vasárnap Kecskemét-Di-ósgyőr- és Haladás-Győri ETO-meccseket rendeznek.

Magyar, román búcsúk

Czink Melinda 6-4, 7-6-ra kapott a spanyol Estrella Cabeza Candelától az acapulcói salakpályás WTA-tenisz-torna nyolcadöntőjében. Kiesett a temesvári Gallovits-Hall Edina is, akit a harmadik helyen kiemelt olasz Sara Errani győzött le 6-4, 6-1-re. Negyedik kiemeltként Irina-Camelia Begu 6-3, 6-1-re nyert a grúz Anna Tatavili ellen és a legjobb nyolc között a szlovák Magdalena Rybarikovával találkozik.

Csapatban a közösségért

Vass Levente marosvásárhelyi főorvos szerint a következetesen végzett munka a siker kulcsa több mindenben

A tudás és a tapasztalat a jó szakorvosnak és a jó menedzsernek egyaránt fontos, véli beszélgetőtársunk, hozzátéve: az orvos-menedzser a beteg problémáját tartva szem előtt hasznosíthatja szervezési képességeit, ismerve a rendszert, hatékonyabban képes segíteni a kezelésre, műtetre szoruló páciensnek. Interjúalanyunk, a marosvásárhelyi polgármester-jelöltséget vállaló Vass Levente csapatban gondolkodik, azt vallja, ennek van eredménye.

Antal Erika

▶ **Abban a szakkollégiumban beszélgetünk, amelyet pályázatokból építettek fiatal tanársegédeknek, orvosoknak, hogy Marosvásárhelyen maradhassanak, itt folytathassák tevékenységüket. Mi motiválta, hogy alig 24 évesen, az egyetem utolsó évében, államvizsgára készülve pályázatokat írjon, építkezésbe kezdjen, egyáltalán honnan jött a lendület, hogy a közösségért tegyen valamit?**

– A vásárhelyi magyar diákszövetség alelnökeként, majd elnökeként, előtte választmányi tagjaként, majd az országos magyar diákszövetség elnökeként 1999-ben ismertem a pályázati lehetőségeket, tudtam, hova lehet pályázni, milyen irányvonalak mentén fog ez a lehetőség változni, és ezt kihasználva, barátaimmal, kollégáimmal, a tanárokkal, a Bolyai Társasággal, az Erdélyi Múzeum-Egyesület marosvásárhelyi szervezetével közösen elhatároztuk, hogy ezt az egészet megpályázzuk. Én voltam az, aki ezt végigcsináltam ügyvezetőként, aki megírtam a pályázatot, végigegyveztettem, és '99-ben leadtuk az első pályázatot az Apáczai Köz-alapítványhoz. Következett a többi, hogy aztán 2003. október 11-én átadjuk a Studium Alapítvány szak-könyvtárával együtt ezt az 1061 négyzetméteres, tanári lakásoknak helyet adó szak-kollégiumot. Kétszer három évre pályázhatnak a lakói, az elmúlt nyolc és fél évben több mint nyolcvan vet-ték igénybe maximum hatéves periódusra a lakásokat. Van előadótermünk, irodánk, igazi kollégiumi élethez alkalmas hely ez a Trébely utcában, a Somos-tető déli oldalán, és nagyon örvendünk annak, hogy kisgyerekes vagy gyereket váró családok is igénylik, mert itt, az udvaron lehetőség

van arra is, hogy a gyerekek játsszanak, csend van és jó levegő.

▶ **Amikor elkezdte tanulmányait a MOGYE-n, már tudta, hogy Vásárhelyen marad?**

– Sepsiszentgyörgyről jöttem 1993-ban, a Székely Mikó Kollégiumban tanul-tam és érettségiztem, azóta itt vagyok Marosvásárhelyen. Itt ismertem meg a feleségemet, itt születtek a gyerekeim. Soha nem zártam ki annak a lehetőségét, hogy Sepsiszentgyörgyre vagy akár Kézdivásárhelyre orvosként, ha befejezem az egyetemet, hazaköltözzek. Magyarországról is kaptam ajánlatokat, de örvendek, hogy Marosvásárhelyen lakom, mert úgy gondolom, Vásárhely nem is túl nagy város, nem is kicsi, van mit csinálni, jó a közösség, és ezt lehet építeni.

▶ **A Maros Megyei Kórház orvosigazgatója volt. Miért vállalta?**

– 2003-ban végeztem el az egészségügyi menedzsment mesteri képzést Budapesten, ennek és a diákszervezeti tapasztalataimnak köszönhetően 2007-ben, amikor az új törvény értelmében az orvos igazgatót nem lehetett egyetemi tanár is, Szabó Béla professzor úr helyett, aki most dékánhelyettes és az egyik harcosa a MOGYE-ügynek, lettem az orvos igazgatója az összes marosvásárhelyi kórháznak, hét igazgató közül egyedüli magyarként és a legfiatalabbként, 32–33 évesen.

▶ **Mi indít egy fiatal orvost arra, hogy adminisztratív munkát is elvállaljon?**

– Az elején nem gondolkodtunk ezen barátaimmal, kollégáimmal, akik ennek az egésznek a megvalósításában segítettek. Azt tudtuk, hogy az a feladatunk: dolgozzunk a közösségért is, sőt, a kollégiumban is meg-

követeljük, hogy mindenkinek kötelessége minden héten valamilyen közösségi munkát is végezni, amit nem lehet kiváltani pénzzel vagy más eszközzel. Ez valahogy bennünk volt. Én igazából ennek a jegyében választottam az urológiát, azt mondtam, olyan szakma kell nekem, amely megengedi, hogy közösségi munkát is végezhessek, nem lehetek például sebész, mert az általános sebész reggeltől estig bent van a műtőben, nálunk több a diagnózis, a radiológia, echográfia, a műtétek rövidebbek. Ezt a kettőt összehangoltam. Ha újratekintném, ugyanígy csinálnám. Arra tudok biztatni mindenkit, hogy hivatása mellett valahol, valamilyen formában vállaljon közösségi munkát. Ha egyszer belekóstol ebbe, még ha el is fárad, és ideiglenesen abba is hagyja, utána újra ilyen tevékenységbe kezd. Nem csak azért fontos ez, mert valamit megvalósítok, hanem azért is, meggyőződésem szerint, mert csapatban vagyok, nem egyedül. Akarva-akaratlan egy orvos egyedül dolgozik. Műtétnél, persze, csapatmunka zajlik, de nagyrészt egyedül van a betegével. Sokszor, diákszövetségi elnökként is, hallottam, hogy aki a tűz mellett van, melegedik. Nem tudtam, mit válaszoljak erre, hogy ez igaz-e vagy sem, de nem kell ezen gondolkodni. Számtalanszor egy másik vád, ami éri az embert, és egy kicsit megszúrja, mielőtt meg volna edződve, hogy azt mondják, az ember oportunista is, vagyis odaáll, ahol az erő van. Erre nem tudtam huzsonévesen mit válaszolni. Ma, harmincas éveim derekán azt mondom, valahogy úgy van ez, hogy azok az emberek, akik következetesen dolgoznak egy célért és megtesznek mindent azért, azokat az élet összehozza. Egy helyre kerülnek, sikerorientáltak, és a végén an-

A szerző felvétele

nak a csapatnak, amelynek tagjai a munkában egymás mellé állnak, sikerül az, amit föltesz. Tehát a látszat mutatja olykor, hogy ott áll valaki, ahol a siker van, holott azért van ott, mert hozzá hasonlóan mások is az ügy mellé álltak.

▶ **Az Egészségügyi Minisztériumban is feladatot vállalt. Ez miért volt fontos?**

– Az alapítványi tevékenységről elmondható, hogy az már rutin. Szakmám szerinti urológus főorvos vagyok, tanársegéd, az egészségmenedzsment-képzésem szerinti területnek is szakemberem. Büszke vagyok mindkét tevékenységemre, és hiszem, hogy mindkettőt jól csinálom. Eldöntöttem, hogy nem akarok nagy urológus-onkológus lenni, amireh rendkívüli sok tapasztalat szükséges. Összehangoltam úgymond ezt a két tevékenységet, jó urológus leszek diagnosztikában, kisebb műtéteken, azt, ami több időt igényel, az onkológiai műtéteket átengedem kollégáimnak, és együtt próbáljuk megtalálni a jó megoldást. Jó, ha az orvos ismeri a környező egyetemi központokat, a környező országokban végzett műtétek határfokát, és betegét képes felvilágosítani arról is, hogy milyen az esélye az egyik helyen, vagy más helyen kihez fordulhat. Minisztériumi tevékenységem során rálátást nyertem milderre.

▶ **Vállalta a marosvásárhelyi polgármesterjelöltséget. Könnyű volt ez a döntés?**

– Ez a szakma nem egyeztethető össze az orvosi hivatással, de a menedzseri tevékenységgel igen. Nagyon sokat gondolkodtam rajta, mert teljesen más terület, messzemenően át van itatva politikával, nem független, hanem politikai állás. Nagyon sokat gondolkodtam, mert igazából Dávid-Góliát-harc elé nézünk, olyan polgármestert kell legyőznünk, aki erősen áll pozíciójában, már harmadik mandátumát tölti. Marosvásárhelyen hinnünk kell, hogy sikerülni fog, és félretéve az önös érdekeket, bíznunk egymásban. Ez az, ami hiányzik, ettől vagyok egy kicsit szkeptikus, hogy sikerül-e. Ez nem azt jelenti, hogy nem lehet, nem kell megpróbálni, de túl kevés az idő, és a vásárhelyi magyar társada-

lom szervezeti struktúrája szétzilált. Ezt újra kell építeni, ehhez viszont óriási bizalom és hit kell. Ezelőtt közel száz évvel, 1913-ban, amikor felavatták a kultúrpalotát, létezett Marosvásárhelyen társadalmi kohézió, hogy igen, kell egy ilyen palota, érdemes megcsinálni, sőt, emeletet is érdemes ráhúzni. Meggyőződésem, hogy ez ma, száz év múlva is meg kell hogy legyen. Hogy Vass Levente lesz-e az első, aki ezt végigcsinálja, nem biztos. Csapatmunka eredményeként kell kialakulnia. Ha nekem azt mondaná ma valaki, hogy nem nekem kell indulnom, hanem valaki másnak, azért, hogy ezt a dolgot biztosan meg tudjuk csinálni, én szeretem annyira az ügyet, hogy azt mondom: jó, induljon ő, álljunk egymás mellé és nyerjük meg ezt az ügyet, magunknak, mindnyájunknak.

Vass Levente (1975, Kézdivásárhely)

Urológus főorvos, egyetemi oktató. 1993-ban érettségizett a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégiumban, majd a Marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) általános orvosi karán diplomázott, urológia szakon. Egészségügyi menedzseri mesteri fokozatot a budapesti Semmelweis Egyetemen szerzett. Egyetemi éve alatt az MMDSZ (Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség) választmányi tagja, egyik alelnöke, később elnöke, 1998–1999 az Országos Magyar Diákszövetség vezetője is. 1999-ben a marosvásárhelyi felsőoktatás támogatására létrejött Studium Alapítvány egyik alapítója, jelenleg kuratóriumi alelnöke. Dolgozott a Maros Megyei Sürgősségi Kórház orvos igazgatójaként, jelenleg ugyanott az Urológiai Klinika külső kózzúzó és endourológiai részlegének vezető főorvosa, a MOGYE urológia szakán tanársegéd, a román Egészségügyi Minisztérium tanácsosa.

Színházi „reflexek” 14 napban

A Reflex 2 Nemzetközi Színházi Biennále a közép-európainak a hazai teátrummal való találkozására során Thália legfrissebb európai útkeresési kísérleteit mutatja be 2012. március 16-29. között. A *Színhép* előző számában ismertetett nemzetközi produkciók mellett a sepsiszentgyörgyi fesztiválprogram jelentős magyarországi és hazai előadásokat, közönségtalálkozókat, zenéi, képzőművészeti és színházi kísérőrendezvényeket is tartalmaz. A teljes fesztiválprogram és a jegyvásárlás részletei a www.reflexfest.ro honlapon találhatóak.

Reflex-sztárok: Töröcsik Mari és az Alexandru Bălănescu Quartet

A Reflex 2 az Alexandru Bălănescu Quartet koncertjével rajtol március 16-án. A nemzetközi szinten is népszerű előadónak és zenekarának jelenléte nem véletlen a fesztiválon, hiszen művésze ezer szállal kötődik a színházhoz, ahogy Ada Milea színész-énekes sepsiszentgyörgyi fellépését is a számos hazai színházi előadásban hallható szerzeményei kapcsolják a biennáléhoz *Quijote* című koncertjével.

Bensőséges találkozóra is sor kerül Sepsiszentgyörgyön, a magyar színjátszás jelenkorának egyik legendás személyiségeivel: Töröcsik Mari a fesztivál kilencedik napját, március 25-ét varázsolja ünnepnappá a színházkedvelők számára.

Lengyelország kortárs művészetét nemcsak a Teatr Dramatyczny *Persona. Marilyn* című előadása, hanem a Pink Freud dzsesszmuzsikája is képviseli Sepsiszentgyörgyön. A Wojtek Mazolewski által 1998-ban alapított együttes egyedi stílusban ötvözi a dzsessz, rock, folk, jungle és drum'n'bass hangzásokat. Erdély népzenei világát pedig a Háromszék Néptáncgyűjtés *Száz évig* című előadása helyezi európai kontextusba a biennálén.

A zene mellett a fesztivál kísérőrendezvényeiben is folyamatosan visszaköszön a színház. *Hétköznapi örületek* címmel drámaörvén mutat be a budapesti Creativ Média Színházi Ügynökség a Gyárfás Jenő Képtárban, az Osonó Színházműhely pedig a diákszínházi nyelvén beszéli ki a jelenkori társadalom tünetértékű jelenségeit, hosszú beszélgetések és egyéni megnyilatkozások eredményeként létrejövő előadásában, a Bod Péter Megyei Könyvtárban.

Shakespeare bűvkörében

Shakespeare több változatban is szerepel sztárként az idei biennálén: a litván

A debreceni Csokonai Színház orosz *Fodrásznője* a boldogságvágy groteszk ábrázolását nyújtja (jelenet az előadásból)

Hamlet-előadás mellett ott lesz a temesvári Csiky Gergely Színház Tom Stoppard-féle *Hamlet*-átdolgozása, a *Rosencrantz és Guildenstern halott*, amelyben a mellékszereplőből főszereplővé avanszált Ros és Guil a színpadi játékban „hol megtalálja, hol meg elveszti önmagát”. A temesvári produkció az év legjobb előadásának járó UNITER-díjat vette át 2009-ben.

Ugyancsak az angol bárdra „esküszik” a budapesti HOPPart Társulat. A Sepsiszentgyörgyön megtekinthető Korijolánusz „a Hoppart értelmezésében erősen anyja befolyása alatt álló félig felnőtt férfi. Irányításra szorult” – olvassuk a budapesti előadás színpadprogramjában.

Az Erzsébet-kori szerző életművéről alkotott nézői összképet egyensúlyozza ki a fesztiváli felhozatalban a Biennále-házigazda Tamási Áron Színház *A velencei kalmar* című vígjátékával. Az

ugyancsak sepsiszentgyörgyi M Stúdió pedig az *Othello és hön szeretett Desdemónája* című Mihai Măniuțiu-rendezéssel csatlakozik a Shakespeare-bűvkörhöz.

Hatalmi játszmáktól a kisemberig

Nem évszázados távlatokban gondolkodó történelmi uralkodók, hanem a pillanatnyi állva maradásért taktikázó politikusok lakják majd be a sepsiszentgyörgyi színpadot a budapesti Örkény István Színház Friedrich Dürrenmatt drámáján alapuló, *János király* című produkciójában, amelynek színpadi története két nagyhatalom, Anglia és Franciaország csatározását mutatja be. Egy másfajta, személyesebb hatalmi játék gondolatával játszik el a kolozsvári Állami Magyar Színház Biennálén részt vevő legfrissebb produkciója, a Hedda Gabler. „Egy olyan világ-

ban, ahol gazdasági válság van, ahol másról sincs szó, mint a pénz által történő szabadulásról, ahol az emberek a társadalmi státusz elvesztésének félelmében élnek, ahol mindent az anyagi érdekek határoznak meg, ahonnan hiányzik a szeretet, a házastársi kapcsolatok pedig katasztrofálisak, a szereplők számára nem marad más hátra, mint ezekben az áll-értékekben keresni az élet értelmét” – tudtuk meg Andrei Șerban rendezői elképzeléséről.

A debreceni Csokonai Színház kisembertörténetet hoz Székelyföldre Szergej Medvegyev fiatal orosz drámaíró *Fodrásznő* című darabja révén, amelyben a szerző gogoli groteskséggel ábrázolja a boldogság után vágyódó nőt és környezetét. Ezt a sztorit fordítja le a derűbe, szeretetbe csomagolt fájdalom színházi nyelvére Viktor Rizsakov orosz rendező, aki a debreceni produkcióban valamennyi néző számára érthető és érezhető vívódásokat jelenít meg.

„Az előadás függőseget okoz. Minél távolabb kerülünk fogyasztásának pillanatától, annál akutabbá válik számunkra a szükséglet annak a térnek és időnek mulhatatlanná tételére, amelyben az előadás nézői voltunk” – fogalmaz Dan Borcea újságíró Radu Afrim ugyancsak kisemberek történetét bemutató, *Először megszületés* című rendezéséről, amellyel az Andrei Mureșanu Színház társulata vesz részt a biennálén. A bukaresti román színházi élvonalból a Marcel Iureș népmesei one man show-ját bemutató független Act Színház, valamint az orosz drámairodalomnak „állandó lakhelyet” biztosító Bulandra Színház vesz részt a második Reflexen. „A *Házitűnéző* nem friss produkció, de fontossá teszi, hogy Jurij Kordonszkij rendezte, és érdekes látni, hogy mit

kezd egy fiatal, népszerű orosz rendező a román színházzal” – ajánlja a bukaresti produkciót a közönség figyelmébe Bocsárdi László rendező, fesztiváligazgató.

Útkereső kíváncsiság

Bocsárdi László úgy válogatta ki a Reflex 2 előadásait, hogy útkereső jellegűből fakadóan jelezzék a színház alakulásának lehetséges európai irányait, azt, hogy mennyire változó az alkotók színházhoz való hozzáállása, és arra kényszerítsenek, hogy próbáljuk újraértelmezni a színházat.

Három kérdés a Reflex-elképzelésről, három válasz a fesztiváligazgatótól.

Hogyan sikerült rábukkannia a meghívott külföldi előadásokra? Ezek nagy része sem Romániában, sem Magyarországon nem járt még.

– Sokat beszélgetek emberekkel, akikről tudom, hogy sok helyen megfordultak. Tőlük kaptam bizonyos támpontokat, amelyeket elkezdtem követni. Ezen kívül elmegyek fesztiválokra, például a berlini Theatertreffenre, és megpróbálom elkapni azt az ingert, amely a leghatásosabb az illető fesztiválon. A vilniusi fesztiválra például Oskaras Korsunovasra „kihegyezve” mentem. Felkészültem arra is, hogy ha valami nagyon izgalmas látok, meghívom Sepsiszentgyörgyre. Mindenképp fontos volt a kortárs jelleg, hogy felvesse a kérdést: hol tart ma a színház, milyen irányba halad? A Töröcsik Mari-találkozó például ellentét a programban. Fontos számomra, hogy elhozzak ide nagyon erős személyiségeket. Töröcsik Mari attól izgalmas, hogy a legalternatívabb előadásokban is játszik, rendkívüli tudással rendelkező művész, aki összeköti a tradíciót a kortárs színház-

művészzel. A Bălănescu-koncertre sem véletlenül kerül sor: sok köze van a színházhoz, több rendező használja zenéit előadásokban, én is.

Reflex-méretű nemzetközi rendezvények inkább fővárosokban születnek. Miért fontos önnek, hogy Sepsiszentgyörgyön szervezze meg a fesztivált, és ne, mondjuk, Bukarestben?

– Nincs közöm Bukaresthez. Én ebben a közegben nőttem ki magam, itt tudtam egy ilyen társulatot összekovácsolni, ezt a közeget tudtam eljuttatni oda, hogy megnyíljon a kortárs színház felé. Szép lassan adta magát a dolog. A színház fejlődése eljutott egy bizonyos pontra, és akkor nagyon fontos, hogy az ember olyasmit találjon ki, ami átbillent a holtpontra, ami újabb kihívást jelent. Én elsősorban a mi intézményünket és a saját közönségünket szerettem volna abba a helyzetbe hozni, hogy érezzük, még nagyon sok lehetőség van a színházban. Sepsiszentgyörgynek a kultúra a nagy esélye, nem véletlenszerű, hogy ezen az úton halad. Ezek a dolgok nem úgy alakulnak ki, hogy az ember eldönti, akar egy fesztivált, hanem megérik rá a helyzet.

Ki a fesztivál célközönsége? Milyen a Reflex-néző „fantomképe”?

– A 2009-ben megszervezett első fesztivál után magam is meglepődtem: jól ismert sepsiszentgyörgyi nézőkön láttam, hogy büszkék, hálásak, örvendnek. Mintha váratlanul valami fény került volna a városba, nem várt eufóriát láttam az emberek szemében. Azokban a napokban hirtelen európaivá vált Szentgyörgy, érezhető volt, hogy a sepsiszentgyörgyi létezés sokkal tágabb is lehet, mint azt az ember elsőre gondolná. A fesztivál nézőjének olyannak kell lennie, mint a színházi nézőnek: rendkívül kíváncsinak. A kíváncsiság, nyitottság és általában a művészzel szembeni megnyilvánulás a tolerancia próbája. Kíváncsi maradni az azzal szemben, ahogyan más látja a világot, nem pedig elvárni, hogy valamiről például Oskaras Korsunovasra „kihegyezve” mentem. Felkészültem arra is, hogy ha valami nagyon izgalmas látok, meghívom Sepsiszentgyörgyre. Mindenképp fontos volt a kortárs jelleg, hogy felvesse a kérdést: hol tart ma a színház, milyen irányba halad? A Töröcsik Mari-találkozó például ellentét a programban. Fontos számomra, hogy elhozzak ide nagyon erős személyiségeket. Töröcsik Mari attól izgalmas, hogy a legalternatívabb előadásokban is játszik, rendkívüli tudással rendelkező művész, aki összeköti a tradíciót a kortárs színház-

A Reflex 2 Nemzetközi Színházi Biennále sajtóirodája

REFLEX 2 Nemzetközi Színházi Biennále
Biennale Internațională de Teatru
International Theatre Biennale

Sepsiszentgyörgy / Sf. Gheorghe 16-29. 03. 2012.
Támási Áron Színház / Teatrul Tamási Áron / Tamási Áron Theatre
www.reflexfest.ro

Participating Theatres / Teatru Participant / Participanti:

- Compañia Sud Costa Occidentale PALERMO 2484 KM
- Ortényi István Színház + HOPPART BUDAPEST 719 KM
- Carotomi Színház DEBRECEN 936 KM
- Rimini Protokoll ALOAHIRA 3247 • BERLIN 1586 KM
- Reckienburgisches Staatstheater SCHWERIN 1768 KM
- Teatrul ACT • Teatrul Bulandra BUCUREȘTI 198 KM
- Rolozsvári Állami Magyar Színház KOLÓZSVÁR • CLUJ 284 KM
- Dokly Georgy Állami Magyar Színház TENEȘVÁR • TIMIȘOARA 449 KM
- Wahlf Dramatisches Theater WARSZAWA 1113 KM
- Oskaras Korsunovo Teatras VILNIUS 1418 KM

At home / În țară / În țară / Supported by:

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂNIA

Participanți / Participanți / Participanti:

Teatrul ACT • Teatrul Bulandra
Carotomi Színház
Reckienburgisches Staatstheater
Wahlf Dramatisches Theater
Oskaras Korsunovo Teatras

Az emelkedés nehézségei

Kopátsy Sándor
kilencvenéves

Lengyel László
NÉPSZABADSÁG

„Semmiféle életben nincs szégyellni való. Pénzt, polgári módot, borostyánt nem hajszoltam. Csak önmagamot akartam megtalálni, s ma már úgy érzem: büszke, szabad és bölcs vagyok... Küzdöttem ideáért, melyek szentebbek voltak minden ideáknál, mert az életem adtam volna értük. Ha szerettem, nagyon szerettem. Ha gyűlöltem, nagyon gyűlöltem. Ha szenvedtem, nagyon szenvedtem. Ha zuhantam, iszonytű zuhantam. (...) Az élet nem tör össze senkit. Mindenkinek annyit ad, amennyit el tud fogadni. Ha nekem majd kevesebbet fog adni, mint amennyit most remélek, az nem lesz igazságtalanság. Kevesebbhez volt jussom és erőm...” – írta Ady. Kopátsy Sándornak az élet mindent megadott. Még amit elvett, azt is megadta utólag. Megérdemelte.

Van értelmiségi, aki mérföldekkel jár társadalmá előtt, van, ki együttmenetel, s megint más utánakullog. Kopátsy egész életében éppen a népe és nemzete előtt járt. Mindig és mindenkor osztozott a magyar éretnyekben és bűnökben, a felegyenesedésekben és a lehajlásokban. Úgy érzett rá az 1945–46-os urak elleni népi forradalomra, földosztásra, önkormányzatiságra, az alul lévők önsorsának emelkedésére, hogy minden pillanatban kétkézi és földhözragadt realista maradt. Legérdekebb vonása, hogy fiatal korától egyesítette magában a túlfeszített lényeglátó profétai szenvedélyeit és a hamis/igaz realista rideg racionalitását. Ahogy a magyar társadalom érzülete és gondolkodása rángott innen oda és onnan ide, Kopátsy érzelmei és észleletei is jártak föl és alá – mindig egy kicsivel a társadalom előtt. Ezért érzett rá első között a Nagy Imre indította agrárreformokra, ezért jutott a csúcsra 1956 forradalmas napjaiban, és ezért talált első közt ösvényt a kádári hatalomhoz. Együtt emelkedett és zuhant. És amint a berendezkedő konszolidációs rendszer minimális mozgásteret engedett, Kopátsy tetteivel és szavaival azonnal betöltötte ezt a teret, sőt mindent megtett a mozgáster bővítése érdekében.

Kopátsy egyszerre híve és gyakorlója a teljes Életnek, és reformer a javából. Élet és Reform nála mindig egy. Nem intézményeket, nem szabályokat, nem eljárásokat szeretne kreálni, hanem mindig és mindenhol életformákat megérteni és egyszerűen módosítani. Talán csak Hankiss tud(ott) annyit a ho-

mo kadicusról, mint amennyit Kopátsy. De amit Hankiss az eszével szinte kitalált, azt Kopátsy belülről ismerte minden érzékével. Nála senki se értette jobban, hogy mit miért és hogyan csinál a kádári kisember, és miként lehetne egyéni ésszerűségét becsatornázni az ésszerűtlen szocialista gazdaságba, illetve befolyásolni a közös ésszerű tevékenységre. Ha az Életről szeretné volna bármit megtanulni, hozzá fordulhattál. Kimeríthetetlen tárháza volt a magyar glóbusznak. Mi (majdnem) mindent tőle tanultunk, ami a magyar „gazdaságtanpótló” tárgykörébe tartozott.

Mindent megírt, és mindennek az ellenkezőjét. Ma ezt gondolja, holnap azt. Baj? Nem baj. Ez a magyar zseni áldása és átkja: amit másutt ipari gondolatüzemekben sorozatban gyártanak le, nálunk személyesen találják ki és kézzel állítják elő. Nagy igazságok, remek felismerések ezért járnak párban rossz előítéletekkel, naiv tévedésekkel. Kopátsy-nak mindennap ezer gondolata van, ebből azonnal írni kezd tucatnyiról, megvalósítható belőle egy. Nagy a veszély, ha az ezernyi szikra összevisszasága és a tucatnyi leírt kuszasága miatt nem vesszük komolyan azt az egyet. De nincs nagyobb baj annál, ha megvalósítunk belőle egy tucatot. Szerencsése volt, amikor szellemi erőművét, hatalmas energiáját be tudták fogni olyan emberek, mint Nagy Imre, Fehér Lajos, Nyers Rezső, sőt a rá fölnéző, de mégis bíráló pénzügyminisztériumi és kutató fiatalok. Szerencsétlenség, ha nem, vagy rosszra használták hihetetlen energiáját.

Él és élni akar. Látom, ahogy sétál Tardos Márton és Hetényi István társaságában a visegrádi hegyen. Mennyi tudás és tapasztalat! Mennyire más életutak, mekkora tanulság nekünk, utánuk következőknek. Esztendő írja, hogy Mándy búcsúzáva egyszer csak azt mondta neki, hogy egy dolgot azért mégiscsak megkérdezne Istentől: hogy a humora, az hová tűnt? Hát, ha Isten ezt az országot bújában és bajában teremtette is, Kopátsy bizonyosan örömeben. Hogyan mondta Ady: „Már elhallgatni is milyen érdem volna, / De vállalni mindent: volt életem dolga”.

Pfúj, spicli!

Szajlai Csaba

MAGYAR HÍRLAP

„A helyről nem beszélék, hol járok mindennap. Dől a bűz a házakból, az utcán hullaszag.

Nézek szerteséjjel, mögöttem jön egy alak. Tudom, hogy ez az a pasas, akit rám állítottak.

Rohadt spicli. Pfúj, spicli!
Rohadt spicli. Pfúj, spicli!

Dörömböl az ajtómon,
bár remeg a kezem.
Odamegyek mégis,
s a kulcsot keresem.

Belépett az alak,
már nem is köszön.
Nem is kértem tőle,
mert tudom, hogy értem jött.

Rohadt spicli. Pfúj, spicli!
Rohadt spicli. Pfúj, spicli!”

ETA együttes: Spicli, korai nyolcvanas évek. A zenekar egyik szövegírója Szócika Miklós volt akkoriban.

Miközben a kommunizmus áldozataira emlékezünk, Magyarország az Európai Unió volt szocialista „tag- és népköztársaságai” közül az utolsó, ahol a kommunizmus ügynökeinek aktáiról szóló vitát az Országgyűlés még mindig nem zárta le. Pontosabban: alaposan lerendezte. Tudniillik egy hete annak, hogy Schiffer András a parlamentben szavazásra bocsátotta *Az állambiztonsági múlt átláthatóvá tételéről* című indítványát – az ügynökakták megnyitását előterjesztő LMP-javaslat tárgysorozatba vételét a Job-

tené az, ha bárki nyíltan hozzájuthatna az ügynökaktákhoz. Egységes pártálláspon alakult-e ki, vagy azok, akik az LMP-s előterjesztésre voksoltak, felülemelkedtek ezen? De a többiek miért nem?

Milyen jogállam az ilyen, ahol ez a „stratégiai” kérdés a rendszerváltást követő több mint két évtized elteltével simán elkenhető?! Cseppet sem melleleg a témát a németek, a csehek és a lengyelek már rég elintézték: egyszerűen nyilvánossá tették a besúgók és az azt működtető hálózat, például a szigorúan titkos titkos névét, a személyi köröket. Állítólag néhai Antall József miniszterelnök azért nem tudta megoldani a problémát, mert az „első szabadon választott Országgyűlés” tele volt spiclikkel. Ezzel szemben 2012-t írunk, az úgynevezett polgári oldal immár harmadszorra fogja a kormányrudat, és továbbra is kényes téma a lista. Ha továbbra is marad az exkluzivitás, akkor ismét előjöhethet egy két sztori.

Bizonyára emlékeznek még a Medgyessy Péter „jegyezte” D–209-es ügyre, Szabó István filmrendező védhetetlen jelentésére és

harmad” kétharmada leszavazza. Innét kezdve azonban nem lehet ügynöközni, komcsizni vagy liberálibolsevikozni!

Visszaüt.

**Március 15.
Orbán:
Elbúcsúztunk
a Valutaalaptól**

168 óra online

Orbán Viktor kormányfő március 15-én, az állami ünnepsorozat részeként a Kossuth téren 15 órakor kezdődő rendezvényen fog beszédet mondani – erősítette meg az MTI-nek az Index információját szerdán Sziijártó Péter, a miniszterelnök szóvivője.

Se Moszkva, se Brüsszel

Tavaly március 15-én Orbán Viktor a Nemzeti Múzeum előtt mondott beszédet. Az unió soros elnökeként akkor: „Eskünhöz híven nem törtük el 48-ban, hogy Bécsből diktáljanak nekünk, nem törtük el 56-ban és 1990-ben sem, hogy Moszkvából diktáljanak. Most sem hagyjuk,

tunk lent, nem is tudjuk, milyen fent. De amikor emelkedni kezdünk, megnyílnak és megnőnek a távlatok, zsu-gorodni kezdenek a múlt örökösön önmagukba visz-szatérő vitái, a körök, amelyekből nem tudtunk kitörni, a problémák, amelyekre nem találtunk megoldást. Zsugorodni kezdenek a félelmek és a szorongások amiat, hogy minden és mindenki nagyobb nálunk, följobb van, jobban megy neki, lenéz ránk és lenéz minket. A félelem, hogy bármi ránk o-molhat, ránk dőlhet, hogy minden árnyékot vet. Magunk mögött hagyjuk a napi megélhetésért folytatott küz-delmek idegőrlő megpróbáltatásait. Ahogy emelkedünk, érezni fogjuk az erőnköt, lát-ni fogjuk a lehetőségeinket, a jövő táguló horizontját. Egy-re inkább érezni fogjuk azok-nak a biztonságát és maga-biztosságát, akik magaslatról nézik a tájat, a mindennapo-ka, az élet dolgait, és ettől nyugodtabbak, derűsebbek, bölcsőbbek. Minél jobban tá- volodunk az elmúlt korszak mocsaras lápvilágától, annál jobb lesz arra gondolni, hogy többé nem húzhat visz-sza, többé nem csúszunk vissza az ingoványba”.

**1,25 millióra került
a lelkes tömeg**

Fizetett statiszták álltak Orbán Viktor mellett és tapsoltak a kormányfőnek a Nemzeti Múzeum lépcsőjén elmondott ünnepi beszédénél, ezt az illetékes szaktárca . A lap kiderítette azt is, hogy a biodiszként szolgáló fiatalokra összesen 1,25 milliót költöttek, közpénzből.

Értelmezés

(cumanus)

ÉLET ÉS IRODALOM

Az Orbán-kormány úgy megvédi a nyugdíjakat, hogy csak na. Már elvettek pár tízezer korhatár előtti nyugdíjat, innovatív módon besöpörték a magánnyugdíjpénztárban lévő lakossági megtakarításokat, újabb tízezer kényszerülnek májusig felülvizsgálatra nyugdíjuk esetleges továbbfolyósítása érdekében, és rebesgetik, hogy csak a befolyó járulékokból fizetnek a jövőben nyugdíjat. Ami jóval kevesebb a mostani folyósításoknál. A nyugdíjak értékállóságának megőrzéséről a választási kampány óta nem sok szó esett.

A baloldalisággal még hol-tában sem gyanúsítható író, Fekete Gyula írta: „Azon a címen, hogy nemzetgazdasági érdek, minden nyugdíjast föl lehetne akasztani.” (Tengercepp, Gondolat, 1985, 347. old.)

Fiúk, biztos, hogy jól értelmezitek e sorokat?

Kopátsy Sándor – a teljes élet nagy híve

Orbán Viktor – de bizony diktálnak!

bik is támogatta. Ugyanakkor a kormánypártok, vagyis a Fidesz és a KDNP képviselői az „ügyben” nem szó-láltak meg, viszont az ügynök-lista nyilvánosságra hozat-lát egyhangú többséggel le-szavazták. Hivatalos magya-rázat azóta sincs a magukat jobboldali-konzervatív-pol-gári erőknök tartó pártok ré-széről.

Felettébb sajnáljuk. Azokra nézve pedig, akik politikai áldozatként érintve voltak, szégyen és gyalázat az ügynöklisták „altatása”. És nem pusztán az érintet-tekről van szó. A magyaror-szági jobboldali szavazókat leginkább az 1990-es éveket megelőző rezsim tagadása hozta és hozza össze. Azok, akik magukat nemzetinek és konzervatív értékrendűnek tartják, szinte egységesen íté-lik el az MSZMP-t, a szocia-lista múltat, a „hálózatot” – gyakorlatilag ez a közös ne-vező. Úgyhogy most le-het(ne) mit magyarázni! Pé-l-dául elmesélhetnék a jelen-leg hatalmon lévők, hogy ki-nek és minek az érdekeit sér-

más vonatkozásban ugyan, de a Biszku Béla-esetre. Amennyiben csak a jéghegy csúcsa látható, pont a lényeg veszik el: a valódi bűnösök akár tovább funkcionálhat-nak, a megszarolt szeren-csétlenek pedig nem értik, hogy a magukat antikom-munistának aposztrofáló pártok miért hagyják, hogy így legyen.

Állítólag 1989-ben a Bel-ügyminisztérium tonna-szám égette el a titkos irato-ka, továbbá zsarolási célra mázsaszám lopták ki a do-kumentumokat a tartótisz-tek és főnökeik. Pontos-an nem tudni, hogy az ügynök-listák összevissza manipu-lált és ellenőrizhetetlen név-sorokat tartalmaznak-e vagy sem. Kérdéses az is, hogy az átláthatóság azt eredményezné-e, hogy bírósági perek ezreire kerül majd sor. Még nem tudni, hogy a Fidesz és a KDNP képviselői benyújtanak-e önálló képviselői indítványt az ügynöklisták feltárásáról, vagy csak arra futotta, hogy az LMP-s javaslatot a „két-

hogy Brüsszelből vagy bár-honnan bárki is diktáljon nekünk.” „Kiálltunk azért, hogy véget vessünk a re-ménytelenség éveinek, velük együtt véget érjen az átmenet húszéves korszaka, felhatal-maztuk választott képviselő-inket és vezetőinket, hogy egy új, immáron végleges rendszer alapjait vessék meg. Kiálltunk azért, hogy Ma-gyarországon végre a magya-rok érdeke legyen az első. Ki-álltunk az országért, amikor rendben és méltó módon el-búcsúztunk a Nemzetközi Valutaalaptól. És kiálltunk a hazánkért az Európai Unió-ban, amikor alantas és hazug támadások érték hazánkat, amelyeket itthonról szervez-tek a magyarok lejáratására” – mondta.

**Az ország egyszer
csak felemelkedik**

Hozzátette: „Képzelnék el, milyen az, amikor az ország egyszer csak felemelkedik végre onnan, ahová nyolc év alatt lecsúsztunk. Először is mindent másképpen kez-dünk látni. Oly sokáig vol-

Semmi sincs úgy, ahogy van

Miként szabadított meg minket a PDL a kommuistáktól

Ion M. Ioniță
adevărul

Az antikommunista harci lelkesedés lendületében a PDL képviselői kis híján „kilusztrálták” [kommunista múltja miatt letiltották – a szerk. megj.] magát Mihai Răzvan Ungureanut is, akitől a párt választási felkészítését várják. Az ellenzék hiányában a lusztrációs törvény alóli felmentéseken testvériesen osztoztak a kormánykoalíció tagjai. Az RMDSZ úgy gondolta, hogy a volt kommunista ügyészeknek is helye van a listán, bármilyen kapcsolat Monica Macovei-jel természetesen a véletlen műve. Kissé elbizonytalanodva a szavazás kimenetelelől, a PDL korifeusai behúzódtak Roberta Anastase irodájába, ahol sikerült kiküszöbölni a hibákat a törvénytestből. Kiiktatták a szövegből a KISZ vezetőségi tagjait, és elfeledtették a korábbi bejelentést, hogy a diplomáciai szolgálatok volt vezetői is tiltólistára kerülnek. Ungureanu miniszterelnök kikerült a szabály szövegének bármilyen értelmezése alól, ami pedig Monica Macoveit illeti, az egyszerű ügyészek sem kerülnek a törvény hatálya alá, amennyiben nem érheti őket a politikai rendőrség vádja. Végül a PDL csak végére ért a tervezetnek, különösebb baj nélkül. A pártnak sikerül érces mellére fognia a lusztrációs törvényt. A rosszban megöregedett kommunistákat példásan megleckéztetik. A sarló és kalapács legényei nyolcvan-kilencven éves korukban szertefoszlanak látják álmaikat, hogy a következő öt éves tervben miniszterek vagy államtitkárok legyenek. Hogy dörzsölték a kezüket, hogy szervezkedtek dohos pincékben, pártsejtekben ismét karmaik közé kaparintani hazácskánkat! Az ellenség azonban hoppon maradt. Az elvtársak most már nem remélhetik, hogy elorozzák a hatalmat, hogy államosítsák a gyárakat és üzemeket, hogy a kommunizmusba vezessenek diadalmas szárnyakon. Csak ettől a veszélytől megszabadulván összpontosíthatunk most arra, hogy az országot a haladás és a civilizáció legmagasabb csúcsaira emeljük. Az okos fiúk továbbra is az állammal megkötött zsiros szerződéseikkel foglalkozhatnak, az olcsó energia oda megy, ahova kell, az aszfaltozók és a hőeltakarítók odaadással fognak dolgozni, a politika kliensei lesznek munkájuk gyümölcsét, a lakosság pedig derűs nyugalommal fogja elviselni a veszteségeket és

a lopásokat, tudatában annak, hogy a kevesek jólétének alapja a sokak áldozathozatala. De hát mit számít mindez, ha arra gondolunk, hogy végül a lusztráció háló-jában fennakadt nagy hal Ion Iliescu lesz, az öreg kommunista bútordarab, akivel 2004-ben és 2009-ben is csatáztunk. Nelu bá', kész, még kihagysz egy kört. Lusztrálva vagy!
(Fordította: Á. H.)

Görögország vagyunk mi is

Ovidiu Nahoi
adevărul

„Görögország megmentése”. Így mondták, miután az eurózóna pénzügyminiszterei megállapodtak az új pénzügyi csomagot illetően. Persze ez túlzás – ha valakik megmenekülnek a 130 milliárd eurós segítség és Görögország adóssághótvényei értékének több mint 50 százalékos csökkentése nyomán, akkor azok, egyelőre, a hitelezők. Ami a görögöket illeti, majd még meglátjuk. Nekik most nem nyújtanak más „orvoslatot” a megszorításokon kívül. Még ha mind nagyobb számú hiteles hang állítja is, hogy a túl nagy megszorítás fékezi a gazdasági növekedést. Növekedés nélkül pedig honnan lehet visszazárni a pénzt? Európa túlsó szegletében Portugália fegyelmezetten alkalmazta az EU-IMF receptjét. És? Tavaly májusban az adósság/GDP arány 107 százalékos volt. Jövőre várhatóan 118 százalékosra nő. A visszafizetés esélye csökken, ahelyett hogy növekedne. Görögországra visszatérve, nincs perspektívája annak, hogy ennek az államnak a versenyképessége megugrik. Az ország pedig a régió egész kudarcának legszemléletesebb illusztrációja. Olyan régióban vagyunk, amelyben az államokat a politikai és gazdasági elitek korrump és kapzsi hálózatai ejtik foglyul. Ez érvényes az Európai Unió régióbeli tagjaira és még inkább a „többiekre”, a nem csatlakozott Balkán-államokra. És különböző mértékben az egész Kelet- és Közép-Európára. Valamennyi közül csak Görögországnak adatott meg a „történelmi esély”, hogy korán, 1981-ben csatlakozzon az Európai Gazdasági Közösséghez. De mi történt volna velünk, ha nem kényszerítették volna ránk a kommunizmust, és miként az SZSZSZK szomszédja, Finnország, mi is semlegesek, nem kommunista rendszerű ország maradtunk volna? Mi is csatlakoztunk volna a EGK/EU-hoz, alighanem röviddel a szovjet birodalom összeomlása után, és mi is áttértünk volna az euróra, nagyjából a görö-

gökkal egy időben. Semmi okunk rá azt hinni, hogy politikai elitjeink nagyon másképpen viselkedtek volna, mint az athéniak. Az olcsó kölcsönök felvételének kísérete – miközben gazdaságunk gyengéit Németország növekedési rátájával palástoltuk volna – túl erős lett volna a választók szavazatait megvásárolni óhajtó politikusok számára. A mi szerencsénk, ha lehet így mondani, az, hogy túl későn érkezünk Európába. Amde ami Görögország a közpénzügyek szempontjából, az Románia a közigazgatási képesség tekintetében. Az európai pénzalapok lehívásának krónikus tehetetlensége és a kevés, már megszerzett pénzek folyósításában fellépő gyakori megszakítások – mindezek egy más típusú csőd legjobb mutatói. Egy évtizeddel ezelőtt azt hittük, hogy „több európaiság” magától kizárja majd Romániában az „okos fiúkat” a politika, a gazdaság és a közigazgatás porondjáról. Túlságosan optimisták voltunk. Nekünk is, akár csak a görögöknek, szükségünk van egy „mentő” tervre. Ennek pedig azzal kell kezdődnie, hogy megdöntjük azokat az uralkodó cso-

megakadályozza Szerbiát abban, hogy EU-tagjelöltté váljék.

Románia nem adhat ultimatumokat Szerbiának!

„Senkinek sincs joga azt kérni a vlachoktól, hogy románoknak nyilvánítsák magukat”, jelentette ki Radisa Dragojevic, amint a B29 szerb tévéállomás online kiadásában olvasható. Dragojevic szerint ezt Románia két okból sem teheti: egyrészt mert a vlachoknak biztosítva vannak az állampolgári jogai Szerbiában, másrészt mert ez az ország mind a vlachokat, mind a románokat elismeri etnikai kisebbségként.

2002-ben Szerbiában 31 ezer román etnikumú lakos élt.

Dragojevic leszögezte, hogy a 2002-es népszámlálás adatai szerint Szerbiában mintegy 31 ezer román és körülbelül 40 ezer vlach lakott. A románok többsége a Bácskában, Szerbia északi részén él, a vlachok pedig a keleti községekben.

„Minden hasonlóság ellenére két különböző autochton nemzeti kisebbségről van szó. A románok Romániát tekintik a hazájuknak. A vlachok Szerbiát tekintik a ha-

ma mintegy 64 ezer főt tesz ki. (...) (Fordította Á. H.)

A liberális értelmiség kritikusai

Pankaj Mishra,
Prospect Magazin

A huszadik század az értelmiség százada volt, állapította meg halálos ágyán Tony Judt, aki élete utolsó évtizedében szembeszállt az uralkodó értelmiségi mítoszokkal. Liberális barátait elvesztette, de így válhatott eredeti gondolkodóvá.

„Judt hősies igyekezettel próbálta feltámasztani az el nem kötelezett értelmiségi eszményképét, szemben az olyan értelmiségiekkel, akik »magasabb rendű igazságokból«, a nacionalizmusból, az emberi jogokból, a nemzetbiztonság érdekeiből és egyéb absztrakciókból indultak ki” – írja Pankaj Mishra indiai író a Prospect Magazinban az idegbénulásban elhunyt Tony Judt utolsó művét (*Thinking Twentieth Century* – Tony Judt) ismeretve. Ezt a könyvet nem maga a szerző írta, hiszen halála előtt már nem tudott írni. Egykori tanítványa, Timo-

tömeggyilkosságokat hajtottak végre. A második világháború és a holokauszt után végre hosszú béke köszöntött Európára, de az értelmiségi béke ideje nem jött el: egyesek a sztálini rendszert védelmezték, mások pedig a harmadik világban vívott embertelen háborúkat. Alapvető változás volt viszont, hogy az értelmiségi lét vilámgyorsan intézményesült. Új és új egyetemek alakultak, sokasodtak a kutatóintézetek, az agytrösztök, és értelmiségiek tömegeinek nyújtottak jó és biztos megélhetést. Egyetemi tanárok kezdtek nyüzsgögni a hidegháború hadvezérei, az amerikai elnökök körül. A hadiipar saját társadalomtudományi kutatóintézeteket hozott létre. A régi, szabadfoglalkozású értelmiségi fajta a kihalás küszöbére jutott. A hatalom sugói között nagy számban voltak jelen a marxizmusból kiábrándult volt balos értelmiségiek, és pedig gyakran nagyon is a jobboldalon: ők hozták létre a nevezetes neokonzervatív iskolát. Az európai kommunizmus összeomlása után mint ha a nyugati értelmiséget is a kommunisták világmegváltó dolyfe szállta volna meg: Oroszországban katasztrofális következményekkel járt, hogy tanácsaikkal egy csapásra be akarták vezetni a liberális demokráciát és a szabadpiacot, majd lelkesen támogatták, hogy Amerika Irakban és Afganisztánban fegyveres társadalomátalakítási kísérletbe fog. Közben az egyedül üdvözítő ideológia letéteményesének képzeltek magukat, és megvetéssel tekintettek a többi világfelfogás képviselőire.

Judt a 2001-es terrormerényletek utáni években fordult szembe velük. Úgy látta, hogy volt eszmétársai apák náciellenes második világháborúját élük újra az iszlamista terror elleni fegyveres küzdelemben. Különösen nehéz volt szembefordulnia egykori hőseivel, a kelet-európai átalakulás élharcosaival, például Václav Havellel és Adam Michnikkel, akik támogatták az ifjabb Bush elnök és Tony Blair brit miniszterelnök iraki háborúját. Sok ellenfelet szerzett magának azzal is, hogy hevesen bírálta az izraeli fejleményeket: úgy ítélte meg, hogy Izraellet a vallási fanatikusok és területi fundamentalisták” kezébe csúszott át a hatalom. Judt (akárcsak évtizedekkel korábban Arthur Koestler), azt helyeselte volna, ha egységes, arab–zsíd palesztin állam alakulna. Pankaj Mishra emlékeztet rá, hogy mindennek számtalan hirtelen megszakadó barátság volt az ára, de Judt mégis csak ekkor emelkedett ki a sok angol–amerikai egyetemi oktató szürke tömegéből, s vált eredeti gondolkodóvá.

R. M. Ungureanu – kicsit KISZ-es volt, kis híján letiltották a sajtójai

Ion Iliescu – megyei elsőből harminc-negyen év múlva letiltható

portokat, amelyek Romániát egy románok által megszállt országgá tették. Különben hiába kinlódunk a megszorításokkal!
(Fordította: K. B. A.)

A szerbiai vlachok nem románok

Iulian Budușan,
Manager.ro

A kijelentés a Szerbiai Vlachok Országos Tanácsának elnökétől, Radisa Dragojević-től származik. Alapja pedig a Románia és Szerbia közötti újabb ellenségeskedés, miután Románia megakadályozta a szerbek bejutását az Európai Unióba. A szerbiai kéttucatnyi etnikai kisebbség egyikének a helyzete, amely a Romániával közös határkeleti részét lakja, újabban a figyelem középpontjába került, különösen Románia bejelentése után, miszerint

zájuknak. Nekünk nincsenek kifogásaink, sem alapunk, hogy Romániához folyamodjunk, s Romániának sincs semmilyen alapja, hogy bármit kérjen a mi nevünkben”, hangsúlyozta Dragojevic.

A vlachok nem akarják románoknak nyilvánítani magukat.

Dragojevic szerint a vlach közösség néhány tagja a romániai hatóságokhoz fordult. „A szomszéd ország a legutóbbi népszámláláskor azt kérte, hogy a vlachokat töröljék az opciók közül, azért, hogy a vlach közösség valamennyi tagját arra késztesse, hogy vagy románok, vagy vlach-románok jelentse be magát. A vlachok azonban nem voltak hajlandóak elfogadni ilyesmit”, mondta Dragojevic, hozzátéve, hogy a magukat vlachnak nyilvánító szerb állampolgárok száma a tavalyi népszámláláskor 2002-höz képest jelentősen megnőtt,

thy Snyder, aki ma a Yale Egyetem történelemszakkészítője, beszélgetett vele halálos ágyán, és ő rendezte sajtó alá Judt gondolatait a huszadik századról.

Judt cionistaként indult, és egyben marxistaként, mint annyi mai liberális, de nemcsak a marxizmussal szakított, mint ők, hanem a liberálisokkal is szembekerült, mert dogmatikusnak és hatalomra vágyónak találta őket. Élete utolsó hónapjaiban arra keresett magyarázatot, hogyan történt mindez, és az értelmiség szerepének változásaiban vélte megtalálni a megoldást.

Az értelmiség gyilkos polémiákat vívott a század elején: Franciaországban vad antiszemita léptek először színre, akiknek eszményei aztán a fasizmusban öltöttek testet, de hamarosan megjelenek a kommunisták is, akik az igazságos társadalom képét kergetve rabszolgatáborokat hoztak létre és

Az orvos válaszol

Miért fájik jobban a nők lába?

A természet nem bánt bőkezűen a nőkkel, amikor minuszok ellen készítette fel testüket. A nők alacsonyabbak és soványabbak a férfiaknál, a kisebb testtömeg miatt pedig gyorsabban kihűlnek. Ehhez jön még az, hogy a nők izomtömege is kisebb a férfiakénál. Az izmok továbbítják azt az energiát, amire a testnek szüksége van ahhoz, hogy képes legyen felmelegíteni saját magát. Ha nem termelődik elég hő, minden egyes szervnek önmagát kell melegen tartania. Legelőször természetesen a kevésbé fontos területeken szűkülnek össze az erek, így például a lábakon.

A fokhagyma „belső fűtőszál”. Rendszeres fogyasztásával javul a vérkeringés, így a láb vérellátása is. A fokhagymában található allicin nevű hatóanyag értágító hatását. Ha el akarja kerülni, hogy kellemetlen legyen a lehellete, válassza inkább a fokhagymadrazsét. Télen kerülje a vékony talpú cipőket. Olyan vastag talpú csizmát viseljen, amelyben vastag zoknival is kényelmesen elfér a láb.

Este vegyen lábfürdőt. Engedjen 35 fokos vizet, áztassa benne 5 percet a lábakat. Ezután forró víz hozzáadásával melegítse tovább a vizet, kb. 40 fokra, és pihenjen így 20 percig. Alkalmazza ezt a módszert heti 3-4 alkalommal.

Fontos a helyes táplálkozás is. Fogyasszon energetikai szempontból melegítő hatású ételeket, például fehér répát, káposztát vagy babféléket. A vas védi az ereket. Ha nagyon erős a menstruáció, ellenőrizni kell, nem áll-e fenn vashiány, mert ez okozhat hidegrázást és fázást. A lábtorna javítja a vérellátást. Egymás után hússzor álljon lábujjra, majd ereszkedjen vissza a talpára. Ezután hintázzon előre és hátra a talpán.

Dr. Györi György

Házi kedvenc, terhesség, kisgyerekek

Van pár dolog, amit érdemes átgondolni a gyerekvállalás előtt. Például a háziállat és az újszülött viszonyát, valamint a terhességet háziállattal. Megelőzhetjük, hogy a háziállat veszélyt jelentsen.

A legtöbb, ürülékkel terjedő betegséget meg lehet előzni rendszeres, háromhavonta beadott féreghajtóval, így nem kell ferde szemmel nézni eddig imádott kedvencünkre. A fertőzött kutya- és macskaürülék veszélyeinek különösen a kisgyerekek vannak kitéve, hiszen az első években mindent a szájukba vesznek, és nem lehet folyton minden mozdulatuk után kezet mosatni velük.

Az emberbe viszont nemcsak az ürülék útján, hanem a fertőzött kutya simogatásával vagy nyálán keresztül is bekerülhetnek a peték, melyek a bélrendszert átfúrva bárhova elvándorolhatnak. Sokszor a fertőzött állatok teljesen tünetmentesek, így nem feltétlenül észleljük, ha kedvencünk is fertőzőhordozó lett. A leggyakoribb élősködők a következők.

Galandférgek

Súlyosabb esetben is csak ritkán okoznak tüneteket. A kutya fenéken szánkázásának egyik oka lehet. Bolhák szétrágcsálása által is bejuthat az állatba, ezért fontos a bolhairtás is. A külvilágra kijutott (kutyából, macskából) peték szájon át bekerülhetnek az emberbe. Leggyakrabban a májban fejlődnek tovább, de a tüdőbe, az agyba és a vesékbe is eljuthatnak. A róka ürüléke által is bekerülhet a szervezetbe egy szennyezett, mosatlan erdei gyümölcs vagy víz által.

Orsóférgek

Súlyos fertőzött kutya- és macskakölyköknél jellemző

tünet az acetonszagú lehellet, a pókhas, a remegés, ájulás. Gyakorlatilag minden kutyakölyök fertőzött, a macskák valamivel ellenállóbbak egyes felmérések szerint a kutya- és macskatartók negyede volt már fertőzött életében, de ezt nem észlelte. Emberre átterjedve a bélfalon átjutva a lárvák szétszórhatók a szervezetben, és gyakran az agyvelőbe jutnak. A tüdőbe jutva tartós köhögést okoznak, a szembe jutva retinakárosodást, de akár vaktságot is okozhatnak.

Kampósférgek

Kedvenceinkben emésztőszervi tüneteket, vérvetszést okozhatnak súlyos ese-

tekben. Az emberbe bőrön át jutnak be, és kiütést, viszketést okozhatnak, súlyos esetben a bőr alatt látni lehet a férgek nyomvonalát, gyakran kutya- és macskaürülékkel szennyezett homokozóban kerül a gyermekbe. Jellemzően mindegyik féregfajta irtása elintézhető egy egyszerű gyógyszeres kezeléssel – de mindenképpen érdemes orvoshoz fordulni.

Bakteriális fertőzések

A belső élősködők mellett sajnos előfordulnak olyan bakteriális fertőzések is, melyek szintén ürülékkel vagy vizelettel terjedhetnek. Közülük ismert a leptospirosis (disznópásztor-betegség), mely nálunk viszonylag ritka, és legtöbbször fertőzött állat vizeletével terjed. Ismert még a szalmonella és a csirkevérhasnak nevezett campylobaktérium is, mely kutya vagy macska által kevésbé betegíti meg embert, mint a vele fertőzött, kellően

át nem sült csirkehús. A kóli baktérium is kerülhet emberbe háziállat révén, de ennek esélye is kisebb, mint ha egy külföldi nyaralás alkalmával, vagy nyers tej fogyasztásával fertőződnénk meg tőle.

Toxoplazmózis? Mi az?

A terhes kismamák körében rettegett betegség a toxoplazmózis, amely egy egysejtű okozta fertőző betegség (nem vírus), s a magzatra nézve jelenthet elsősorban veszélyt. Az első számú elenségnak a macskát szokták kikiáltani, de emellett nyers hús (pl.: fasírtkóstolás) és szennyezett talaj (virágföld, zöldség) által is meg lehet fertőződni. A macska ürüléke jelenthet veszélyt, ezért a kismama adja át másnak a macskaalom takarítását, és mindig mosson kezet, ha macskát simogat. Főleg azért is, mert a férgek az emberi szervezetbe jutva sokszor csak nagyon nehe-

zen vagy egyáltalán nem kezelhetők (a toxocara például sokszor nem kezelhető, kb. 2 év alatt magától lezajlik a fertőzőtség, amikor is a férreg elpusztul), hiszen a test lényegében bármely részén letelepedhetnek. Emiatt érdemes néhány szabályt betartani: általános higiénia betartása, az állat tisztán tartása (fekhely, szőr stb.), féregtelenítés háromhavonta (a féreghajtó tabletta beadása után 1-2 napig figyeljük a kutya székletét, hogy látni-e benne kiürült férget vagy valami gyanúsat. Nyers hússal sose etessük a kedvenceket (és mi se fogyasszunk, kóstoljunk nyers húst). Gondoskodjunk a folyamatos bolhátlanításról, mindig szedjük fel a kutyaürüléket, és zacskóba zárva a kutyáknak kijelölt kukába tegyük, ne engedjük a kutyát homokozóba, játszótér közelébe. Ha az utcán kutya-gumiba léptünk, már az ajtóban vegyük le a cipőnket, és mossuk le forró vízzel, fertőtleníttel.

Macska vagy terhesség?

A kettő nem zárja ki egymást. A macskák többsége kölyökkorában esik át a betegségen, viszont élete során bármikor találkozhat ezzel a parazitával. Lakásban tartott cicáknál kisebb a toxoplazma fertőzés esélye, hiszen nincsen más macska, vagy más állat, akitől elkaphatná a toxoplazmafertőzést. Nagy kockázatot a kijáró, kertben tartott, nem oltott macskák jelentenek. Az emberek 80%-a már átesett rajta, akkor is, ha nincs macskája, de azért érdemes tesztet kérni. A terhes nőnek javasolt, hogy kerüljék a macskakarmolást. A macskakarmolásláz egy betegség, amit egy baktérium okozhat. Ne takarítsa az állatok alját.

Programajánló

Ránézek az életemre – könyvbemutató

Helyszín: Csíkszereda, Csíki Játékszín előcsarnoka, Temesvári sugárút 6. Szám. Időpont: március 2., péntek, 17 óra.

Kovács Levente rendező, színésztanár *Ránézek az életemre* című beszélgetőkönyvének csíkszeredai bemutatója. A könyvbemutató alkalmával Kovács Leventével Boros Kinga dramaturg, kritikus beszélget.

Nosztalgia Parti

Helyszín: Kolozsvár, Café Corso. Időpont: már-

cius 2., péntek, 20 óra. Nostalgia/retró szerelés kötelező (minimum nap-szemüveg)!

Játék, humor a segítségben

Helyszín: Marosvásárhely, Deus Providebit Ház, Rózsák tere 61. szám. Időpont: március 2., péntek – március 3., szombat.

A játék és humor felszabadít, ellazít. Szabályokat közvetít és rendet teremt. Kapukat nyit mások felé és a közösséghez való tartozás élményét nyújtja. Megerősít és segít a tanulásban, a fejlődésben. Felfedi az ellent-

mondásokat és kibékíti azokat. Belefeledkezhetünk egy „minthavilágba”, miközben jobban megértjük a valóságot, amely ezáltal élhetőbbé, lelkesítőbbé válik. Segít a gyógyulásban, alkotóerőink felébresztésében.

Táncház

Helyszín: Kézdivásárhely, Vigadó Művelődési Ház. Időpont: március 2., péntek, 19 óra.

EMI Táncház – *Lelkes fiataloknak!* címmel szerveznek táncházat a kézdivásárhelyi Vigadó kistermében, minden táncos talpú és nem táncos talpú szórakozásra vágyó fiatalnak. A szórakozás garantált, élőzenével, jó társasággal minden fiatalnak hasznos időtöltés, jó kikap-

csolódás a hétköznapiak monoton körforgásából, jó alkalom megtanulni akár táncolni is, meg új barátokat szerezni. A belépés díjtalan.

Váci Eszter Quartet

Helyszín: Kézdivásárhely, Art Caffé (Vigadó Művelődési Ház pincéje). Időpont: március 3., szombat, 21 óra.

A Váci Eszter Quartet 2009-ben megjelent *Vissza hozzád* című első albuma alig 1 év leforgása alatt aranylemez lett. 2011 januárjában pedig elérte a platinafokozatot. Az egy kivételével kizárólag saját szerzeményeket tartalmazó korong sikere túlszárnyalt minden előzetes várakozást. A lemez sikere valószínűleg annak is köszönhető, hogy a

mai zenei piacon elsőként jelentkeztek magyar nyelvű dzsesszdalokkal, ami eddig nem volt jellemző erre a műfajra.

Arany-Légy

Helyszín: Gyergyószentmiklós, Figura Stúdió Színház – Bocsárdi Angi Gabriella Stúdióterem. Időpont: március 4., vasárnap, 19 óra.

A produkció egyik kulcszava a keresés és ezen belül minden lehetséges. Már eleve azt is eldönthetjük, hogy az arany légy zümmögésének engedünk, vagy az arany légy – felhívásnak tesszünk eleget. Választhatunk, hogy szemlélői, vagy alkotói akarunk lenni az előadásnak, hiszen a formálás lehetősége nekünk is

megadatik. Egy hagyományos színházi nézőtérrel távol álló, életszerű térben látjuk az olykor abszurd, mások lélekmelengetően szép jeleneteket, melyeket az erős képesség és a zene kölcsönhatása egyesít.

Szezonzáró korcsolyázós buli

Helyszín: Kézdivásárhely, városi korcsolyapálya. Időpont: március 2., péntek, 20 óra.

Mindenkit szeretettel várunk, a Sport Iroda, a KDT és a Kézdi Filmklub által megszervezett eseményre. A hangulatfények most sem fognak elmaradni, a helyi lemezlovas, vagyis DJ Jumbo fogja biztosítani az elektronikus tánczenét.

Lime, zöld és aromás

A lime, vagy más néven zöld citrom Délkelet-Ázsiából, Indiából származik, de napjainkban már minden trópusi országban termesztik. A citromnál valamivel kisebb méretű, karakteresebb, enyhén kesernyész ízű citrusfajta.

A citromhoz hasonlóan magas a C-vitamin tartalma. A koktélok kedvelt alapanyaga. Használhatjuk még gyümölcssaláták készítésekor, piskótákhoz, mártásokhoz és pácolt ízesítéséhez is. A mexikói, latin-amerikai, indiai és a thai konyha elengedhetetlen hozzávalója. Lássuk, milyen finomságokat készíthetünk belőle.

Mojito macaron

Hozzávalók: a mandulás habcsókhoz: 3 tojásfehérje, 30 g cukor, 200 g porcukor, 125 g mandulaliszt, zöld ételszínező paszta. A krémhez: 2 lime, 2 tojásfehérje, 60 g porcukor, 60 g vaj, mentaszirup.

Elkészítés: mandulás habcsók: Szitáljuk össze egy nagy tálba a mandulalisztet a porcukorral. Verjük fel a tojásfehérjét lágy habbá, majd adagoljuk hozzá a cukrot és egy késhegynyi színezőpasztát és verjük addig, míg fényes, borotvahab állagú tojáshabot kapunk. Adjuk hozzá az átszitált mandulalisztes keveréket, és lassan keverve dolgozzuk össze a masszát. Habzsákba töltve kb. 3 cm-es pöttyöket nyomjunk a masszából dupla sütőpapírra vagy szilikonlapra. Hagyjuk így pihenni legalább egy órát, ettől nőnek majd ki a talpacskái. 150 °C-on kb. 10 perc alatt süssük meg a habcsókokat. A sütőből kivéve hagyjuk kihűlni, ezután szinte magától leválik majd a sütőpapírról. **A krém elkészítése:** Reszeljük le a lime héját, és facsarjuk ki a levét. Porcukorral morzsoljuk össze a héjat az uja-

ink között, míg szemcsés keveréket nem kapunk. Keverjük össze a tojásfehérjét ezzel a keverékkel, és öntsük bele a lime levét is. Vízgőz fölött főzzük össze a krémet sűrűsödésig. Szűrjük le az így kapott masszát, és hagyjuk egy kicsit hűlni. Kis darabokban adjuk hozzá a szobahőmérsékletű vajat, és keverjük simára. Ízesítsük a krémet egy kicsi mentasziruppal. A macaronok összeállítása: Ragasszuk össze a mandulás habcsókot a lime krémmel. Hagyjuk fél nap hűtőben pihenni, hogy egy kicsit puhuljon, és az íze is összeérjenek.

Citromkrém torta

Hozzávalók: omlós tésztához, 100 g porcukor, 125 g szobahőmérsékletű vaj, csipet só, 250 g liszt, 2 tojásfehérje, 2-3 ek hideg tej, 1 tojás a tészta kenéséhez. Citromkrémhez: 350 g kristálycukor, 8 tojás, 350 ml habtejszín, 100 ml frissen facsart citromlé, 200 ml frissen facsart zöldcitromlé.

Elkészítés: A tésztához a vajat a cukorral és a sóval kikeverjük. Hozzáadjuk a lisztet és a tojásfehérjét, és a lehető legkevesebb mozdulattal összedolgozzuk. A végén beleöntjük a tejet és addig keverjük, míg nagyjából összeáll a tészta, duci hengerré formáljuk és fóliába csomagolva a hűtőben pihentetjük legalább egy órán át. A pihentetési idő leletével a hengerből fél centis szeleteket vágunk, és kibélelünk velük egy 30 centiméter átmérőjű piteformát, egymáshoz nyomkodva

őket az illesztéseknél, úgy hogy egyenes legyen mindenhol. 180 fokra előmelegített sütőbe tesszük min. 12 percre. Közben elkészítjük a citromkrémet: a tojást kikeverjük a cukorral, majd lassan hozzáadjuk a citromlime levét és a habtejszint. A félkész tésztát alaposan megkenjük tojással (megakadályozva ezáltal, hogy a tészta magába szívja a krémet) és megtöltjük a most még meglehetősen folyós krémmel. 180 fokos sütőben kb. 30-40 perc alatt megsül. Akkor kell kivenni, mikor a krém a torta közepén még rezeg. Egy órán át hűlni hagyjuk, és ez idő alatt a citromkrém is megszilárdul a középső részen (előbb semmiképpen ne vágjuk meg a tortát, mert szétfolyik, nyúlik az egész, plusz hidegen finom).

Hóglyó – Lime-os-kókuszos fehér csokitruffel
Hozzávalók: 1/2 bögre tejszín, 250 g fehér csokolá-

dé, 1 lime reszelt héja, 1 lime leve, 1,5 bögre kókuszreszelék, 1 ek vaníliaesszencia, 2 ek rum.

Elkészítés: A csokit gőz felett felolvasztjuk, aztán hagyjuk, hogy langyosra hűljön. A tejszint óvatosan, állandó kevergetés mellett felforraljuk. Beleöntjük a vaníliaaromát és a rumot, majd habverő segítségével fokozatosan hozzákeverjük az olvadt csokihoz. Addig dolgozunk, míg könnyed, sima krémet nem kapunk (2-3 perc). Belekeverjük a lime héját, illetve 1/2 bögre kókuszreszeléket (a maradék 1 bögre a bevonathoz kell). Kb. 1 óra alatt jól lehűtjük, hogy gyúrható állagúra dermedjen. Ekkor kis golyókat formázunk, és megkempergetjük a kókuszreszelékben.

Zöldcitromos túró torta

Hozzávalók: krémhez: 2 lime leve és a reszelt héja, 15 dkg porcukor, 2,5 dl tejszín, 40 dkg sovány túró, 4 nagy levél zselatin vagy 18 g

zselépor. A tésztához: 25 dkg reszelt keksz- vagy piszkótamorzsza, 10 dkg margarin. Díszítéshez: lime, citrom, csoki vagy mogyoró, tejszínhab.

Elkészítés: A tésztához a margarint megolvasztjuk, hozzáadjuk a darált kekszet, jó eldolgozzuk, és egy kapocs tortaformába jól belemunkodjuk. A zselatint fél deci hideg vízbe áztatjuk. A túró villával áttörjük, hozzáadjuk a cukor felét, és a reszelt lime (zöld citrom) héját. A zselatint kicsavarjuk, (vagy a zseléport) kis lángon fölolvasszunk a lime levében. A lime-os zselatint hozzáadjuk a túróhoz és a cukorhoz. Összekeverjük, majd hozzáadjuk a maradék cukrot, és a felvert tejszint. Alaposan kikeverjük, és a krémet elosztjuk a tésztán, majd a tortát visszatesszük a hűtőszekrénybe. Másnap körbevágjuk a formában a tortát, és kivesszük. Tetejére tehetünk vékony rétegben tejszínhabot, majd díszítjük.

Kert-ész

Tél végi tennivalók

Az utóbbi napok havazása azt sejteti, hogy még tartja magát a tél. A pincében tárolt dália- és kardvirággumókat időnként forgassuk meg, és ellenőrizzük, hogy nem kezdtek-e penészedni. Ha igen, válogassuk ki a megtámadt példányokat. Vizsgáljuk meg a házban kitelelő cseres növényeket, hogy nem szenvednek-e szárazságtól vagy kártevők támadásától. Óvatosan öntözzük, a föld ne legyen túl nedves, de a gyökér soha ne száradjon ki teljesen. A fokföldi ibolya szőrös levelein a fűtési periódusban sok por összegyűl, ami akadályozza az anyagcserét. Ezért a levelek felületét időnként óvatosan poroljuk le egy puha ecsettel. Nem szabad hideg vízzel permetezni, ez csúnya barna foltokat eredményezhet. A huzatot a szobanövények egyáltalán nem szeretik – főként, ha fűtött helyiségben állnak. Mielőtt kinyitjuk az ablakot, először mindig vegyük félre a növényeket. A kaktuszokat és a citrusféléket teletessük továbbra is nagyon világos és hűvös helyen, egészen tavaszig. A kaktuszt ne öntözzük egyáltalán, a citrusféléket pedig csak nagyon takarékosan. Egy langyos vízbe mártott szivaccsal vagy ronggyal időnként mossuk le a szobanövényeink leveleit, ezáltal eltávolítjuk a porlerakodást és az esetleges levéltetveket is. A megtámadott cseres növényeket csomagoljuk egy

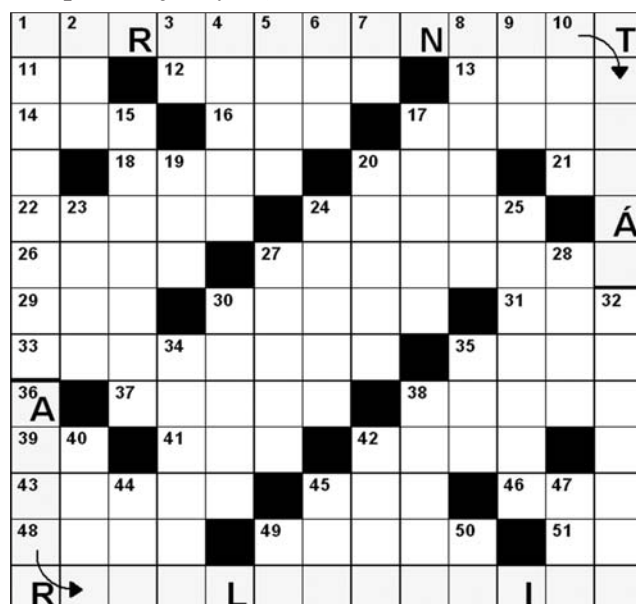
nagy fóliazacskóba, és tartuk jó nedvesen. A nedves levegőben az állatkák elpusztulnak.

Sármási-Bocskai János
kertész-mérnök

Okos páciens

A pszichiáter várótermében két páciens álldogál. Kérdezi egyik a másiktól:

– Ön most érkezett, vagy már távozni készül?
– ... (poén a rejtvényben)

Vízszintes:

1. A poén első része. 11. Cipész hegyes számszáma. 12. Gyógyszertartó üvegse. 13. Erős madár! 14. Pamela becézve. 16. Magasztos, fenséges. 17. Vízitündér. 18. Kísértet. 20. Apaállat. 21. Teknőben vannak! 22. Szemes takarmány. 24. Magtalan, fogamzásra vagy termésre képtelen. 26. Lőrinc becézve. 27. Furcsaság. 29. Adriann becézve. 30. Apa. 31. Vagocás szava. 33. Függőlegesen hasadt része a száznak, rendelkezés. 35. Bonifác becézve. 37. Pityereg utána. 38. Helyére tesz. 39. Sakkbábuk! 41. Magyar Testgyakorlók Köre (röv.). 42. Lány (biz.). 43. Kommunikáló. 45. ... éji zene (Mozart). 46. Német női becenév. 48. Tüzet szüntető. 49. Forró italt ivó. 51. Inch (röv.).

Függőleges:

1. Tanácsadó papi testület. 2. Korszak. 3. Esztergomi Főszékesegyház (röv.). 4. ... itt a tér (LGT). 5. Miképp? 6. Arab férfinév. 7. Akkád föld- és vízisten. 8. Alkalom jelzője lehet. 9. Lárma. 10. Spartacus népe. 15. Bőjtmás hava. 17. Zenit. 19. Radiotelevisione Italiana (röv.). 20. Gyűrű alakú. 23. Test (ang.). 24. Ráirányítja a figyelmet. 25. Rótvad nőténye. 27. Sportsónak. 28. Adományok bedobására szolgáló persely. 30. Szarvasmarha húsa. 32. Kurjant. 34. Kacattárban gyűlik. 35. Duplán: üres beszéd. 36. A poén második része. 38. Művészi formában, igényes stílusban írt tanulmány, leginkább irodalmi, bölcséleti, történelmi tárgyú. 40. Vízéről híres német város. 42. Erős mérge. 44. Zalai csapat. 45. Zsíroz. 47. Titanilla becézve. 49. Kettőnk közül nem én! 50. Olcsó Könyvtár (röv.).

	2	4	3		6				
9	5	8		6	2		1		
					9				
	7	9	2			1			
4	8	1	9		6			2	
		5		1	8		3		
				2	3		7		
7		2	8	4	1	5	6		
		3			7				4

Könnyű fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3x3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

4	7	2	6	9	3	8	5	1
9	5	6	7	1	8	4	2	3
8	1	3	2	4	5	6	9	7
6	3	8	9	2	7	1	4	5
1	2	9	5	8	4	3	7	6
7	4	5	3	6	1	2	8	9
2	6	4	1	5	9	7	3	8
3	9	1	8	7	2	5	6	4
5	8	7	4	3	6	9	1	2

Lett népmesék

A szolga meg az ördög

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy szolga, aki egy alkalommal lovakat legeltetett egy tó partján és a lovak zablóját tekergette. Ekkor előjött a tóból az ördög s megkérdezte a szolgától, hogy mit keres itt. Az azt felelte, hogy a hegyet löki bele a tóba. Az ördög kérlelni kezdte, hogy ne tegye azt, mert akkor nem fog tudni hol élni. Sok pénzt ad neki, csak ne lője a hegyet a tóba.

A szolga beleegyezett, átvette a pénzt és megígérte, hogy nem teszi meg, amiről beszélt.

De ekkor az ördög össze akarta mérni az erejét a szolgálával, hogy ki tud magasabbra dobni. Az ördög felhozott a tó fenekéről egy nagy, nagyon nagy kalapácsot és olyan magasra dobta, hogy nem lehetett látni.

Most a szolgának kellett feldobnia, de ő nagyon jól látta, hogy fél sem tudja emelni azt a kalapácsot, ezért elgondolkodott, megragadott egy fatörzset, felnézett a magasba:

„Nyissátok ki a menny kapuját, hogy bedobhassam a kalapácsot!”

Az ördög ezt hallva, megrémült: inkább ne dobja be, mert az a nagyapja birodalma! A szolga elnevette magát, és eleresztette a fatörzset. De az ördög továbbra is csak azon volt, hogy mérjék össze az erejüket. A legény beleegyezett, de megjegyezte, szívesen megbirkózik, de hogy ne legyen baja, inkább bir-

kózzon meg a bátyjával, ki tudja, talán legyőzheti. „Igen, igen!” egyezett bele az ördög.

A szolga megmutatta neki a medvét, aki ekkor éppen egy bokor mögött, a sárban feküdt. Az ördög összeverekedett a medvével, míg az majdnem minden csontját össze nem törte. Az ördög azonban még mindig nem elégedett meg, most versenyfutásra ösztökélte a szolgát. Az így szólt:

„En fussak teveled? Jobb, ha az öcsémrel futsz versenyt.”

„Rendben van” – egyezett bele rögtön az ördög.

Ekkor a legény bemutatta neki a nyulat, aki éppen ott feküdt egy bokor alatt. Az ördög futásnak is eredt a nyúlal, de még csak körül sem nézett, amikor a nyúl már megtett egy jó darab utat, ő pedig még mindig szinte az előbbi helyén állt. Az ördög még mindig nem nyugodott meg, ezért elvezette a regényt egy sétára a tóparton. Mentek, mendégéltek, és egyszerre csak megpillantottak két boronát. „Hát ezek meg kicsodák?” – kíváncsiskodott az ördög.

„Ezek az apám fésűi” – felelte a legény. „Ma reggel itt járhatott és biztosan itt felejtette ezeket.”

„Ej, kicsoda derék fésűi vannak az apádnak” – csodálkozott el az ördög, és a hajába akasztotta a boronákat, az egyiket jobbról, a másikat balról.

Ezután továbbmentek, és megpillantottak két csónakot a tavon.

„Ezek az apám bocskorai. Amikor ma reggel erre szántott, levette azokat, hogy beáztassa.”

„Micsoda bocskorai vannak a te apádnak” mondta az ördög és felvette az egyik csónakot az egyik, a másikat a másik lábára.

Elindultak ismét, de nem jutottak messzire, mert vilámlani s dörögni kezdett, az ördög szörnyen megrettent.

„Nem kell semmitől sem félned. Itt nem messze van az apámnak egy taposómalma, ahol kancák dolgoznak, de az egyiknek elkóborolt a kölyke, és az párszor felnyerített, a csikóját keresi.”

Az ördög megnyugodott. De nem sokáig, mert ismét megdördült az ég és villámlott. Az ördög továbbra is remegett, de a legény próbálta megnyugtatni.

„Ne félj, ne félj, ez a malom.”

De harmadszor is megdördült az ég és az ördög teljesen kikészült.

A legény boldogan ment tovább, hogy így túljárt az ördög eszén.

Hallgasd meg, mit mond anya!

Hol volt, hol nem volt, egyszer egy kecskebak, egy kos, egy gúnár, egy kakas és egy kandúr útra kelt, de az erdőben érte őket az éj. Ekkor megállapodtak, hogy építenek maguknak egy kunyhót.

A kecske a szarvaival kezdett mindjárt gerendáknak fákat dönteni, a kos homlokával az ágakat tördelte, a macska a karmaival mohát szedett, hogy azzal majd betömje a réseket, a kakas a folyóparton nádat szedett, a gúnár nagy szárnyaival a tetőfedő szerepére vállalkozott.

A kunyhó ily módon egykettőre készen is lett. Vacsora után mindannyian lefeküdtek: a kos a kemence elé, a macska a kemencére, a gúnár a padló közepére, a kecske az asztal végébe, a kakas a karzatra. Az útitársak hamarosan békésen álomba merültek.

Éjfél körül egy anyafarkas két kölykét vezette, hogy megtanulják a mesterségüket, és egyszer-csak eljutottak az újonnan épült kunyhóhoz.

„No, ez valamilyen csoda!” – kiáltott fel. „Reggel, amikor erre jártam, itt még semmit sem láttam. Mintha a földből nőtt volna ki valamilyen varázslatos módon.”

„Mama, menjünk be, nézzük meg, hogy ki lakik a kunyhóban!” – kérték a kis farkasok.

„Nem, nem, gyermekeim! Mindenütt, csak nem itt, ha

nem akarunk veszélybe kerülni.”

Az anyafarkas ezek után elsietett a folyóparton egy kis dombhoz, ahol bal oldalára feküdt, és mindjárt elaludt. Az egyik kis farkas azonban visszatért a kunyhóhoz és bement. A kecskebak, lévén egy büszke férfi, azonnal rátámadt a szarvaival a tolokodóra, hogy minden ablaküveg megszendült. Minden társa felébredt, és siettek illően fogadni a vendéget: a kos a homlokával az oldalát nyomta, a gúnár belecsípett a bundájába, a macska előre ment és a karmaival az arcába kapott, de a kakas, aki sötétben nem látott, csak kiabált: „Kukurikú! Hol van, hol? Adjátok ide!”

Reggel a farkas megkérdezte a fiát, hogy ki tépte ki a haját? Hol történt vele ilyen szörnyűség?

„Igen, mama, amíg te aludtál, én elmentem megnézni, hogy mi olyan jó abban a kunyhóban, de mihielyt kinyitottam az ajtót, valaki egy vassal a falhoz nyomott, más valaki a bordáimat nyomgatta, a harmadik elkapta a sörényemet és egyszerre két ostorral vert, a negyedik a szemembe köpött és az arcomat karmolászta, az ötödik csak egyre ismételtette: »Hol van, hol van? Adjátok ide!« Még jó, hogy ettől el tudtam menekülni.”

„Semmi baj, fiacskám. De miért mentél oda? Nem megmondtam nektek, hogy ne menjetek oda?”

Fordította: Dabi István

Tizenkét hónap a természetben

Megállíthatatlanul itt a tavasz. Március elsején volt a meteorológiai tavasz, huszonegyedikén pedig a csillagászati tavasz kezdődik.

A hosszabbodó nappalok meleg lágy napsugarai feléresztik a természetet. Az első vándormadarak megérkeznek költőterületükre, néhány

pihenőnap után az énekesmadarak hím példányai csatogó énekükkel hívják fel magukra a tojók figyelmét, ugyanakkor fajtársaiknak jelzik, hogy a terület jogos tulajdonosai.

Tavasszal érdemes több időt szakítani a kirándulásokra, számos új látványt

kínál ilyenkor a természet. Kibújnak a tavasz hírnöke is a hóvirág, az ibolya, egyenként vagy csoportosan érkeznek a vándormadarak, látványuk mindig melegséggel tölti el, pedig több évtizede, hogy minden tavasszal lessem őket, de megenni nem lehet. Nem tudok szebb pillanatot elkép-

zelni tavasszal, mint amikor az első mezei pacstírtát meglátom a mező fölött a magasban harsányan énekelni.

Kedves gyermekek, tudom, hogy a tanulás miatt hétközben kevesebb idő jut a természetjárásra és hogy hétvégekre kell időzíteni a kirándulásokat, de ne feledjétek, hamarosan érkeznek hosszú útjukról, Afrikából a gólyák, és érdemes várni őket. Ehhez pedig nem kötelező erdőre-mezőre mennetek, hanem a környezetetekben is megfigyelhetitek a gólyák érkezését, még akkor is, ha nincs gólyafészek a közelben. Először az előőrsök jönnek meg, többnyire az öreg hímek, a többiek csak napok múlva érkeznek, kisebb-nagyobb csapatokban. Olykor nagy létszámban köröznek a települések fölött, ekkor könnyen észrevehetitek.

Tehát márciusban többet kell az eget kémlelni, és akkor biztos, hogy megpillantjátok az érkező gólyákat. Érdemes a látottakat lejegyeznetek, később még hasznosak lehetnek az adatok.

Kelemen László

Tavaszi virágcsokor

Készítsd el saját kezűleg édesanyádnak ezt a színes virágcsokrot. Sokáig örömet lel benne, nem fog elhervadni!

Szükséges eszközök: zöld színű textillal bevont könnyen hajlítható drót (barkács- vagy játékboltokban kapható), többszínű kemény, vastag karton, gombok, ceruza, olló, ragasztó.

Elkészítés: Egy sablon se-

gítségével rajzold meg és vágd ki a virágokat a színes kartonból, különböző méretben. Más-más színt, a legnagyobból a legkisebbig egymásra helyezve ragaszd egymásra, majd a közepére egy nagy kerek gombot. Hajlítsd meg a drótból a virágok szárát és ragaszd a fejébe, majd kösd csokorba. Minél több virágod van, a csokor annál dúsabb lesz. Jó szórákozást!

Fehér gólya

Hétfégi mellékletünk *Életmód* és *Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette